RADU THEODORU

REGINA DE ABANOS

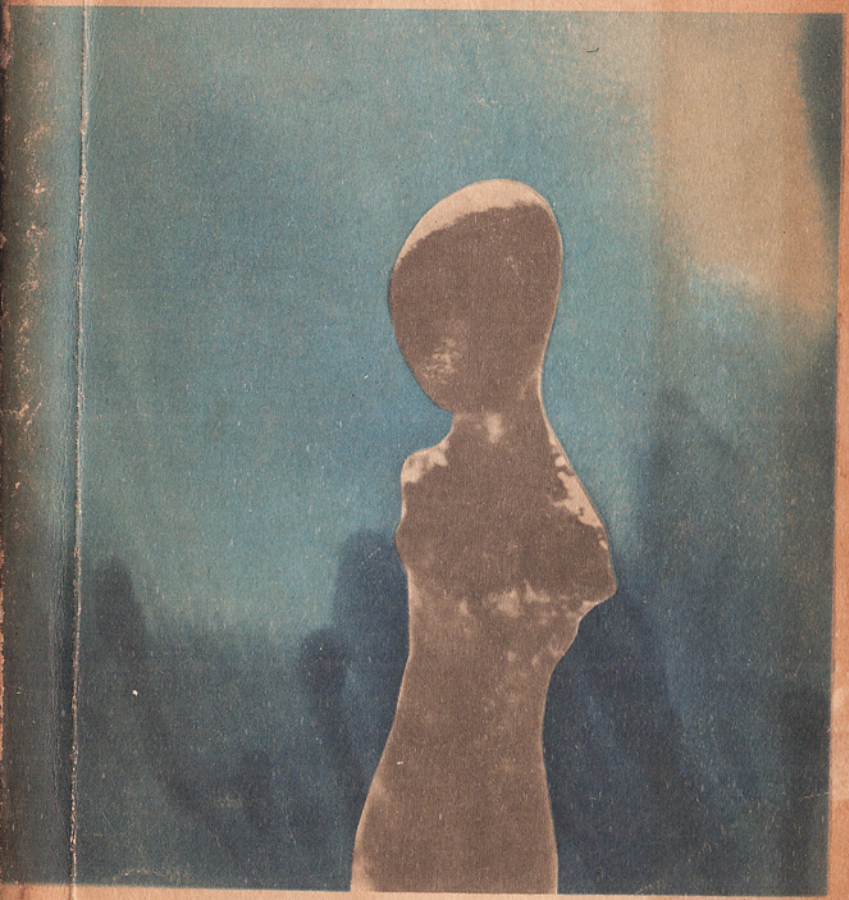

EDITURA ALBATROS

RADU
THEODORU

regina de abanos

EDITURA ALBATROS

Desenul
copertei:
DAMIAN
PETRESCU

1

„Am senzația copleșitoare că m-am întors în vreme, undeva în triasic. Abundența vegetală atinge luxuriantul. Totul este creat să anihileze omul. Voința. Rațiunea. O explozie a forțelor telurice, irațională. Palmieri giganți, în coroanele cărora turuie asurzitor mii de papagali vopsiți strident. Manghierii tufoși și eschinomenii își întrețes ramurile cu ferigile uriașe, lianele, ghimberii și balsamodendronii. Orhidee violete și mimoze de iasmin îmbălsămează aerul suprasaturat de umezeală. Am senzația fizică a forței de gestație în care ecuatorul își plămădește viața. Dincolo, pe celălalt mal, pădurea virgină. Sumbră. Tăcută. Într-o lumină sepulcrală. Sicomori pe care ard flori de jeratic. Accacias. Palmieri. Arbori de eben și acaju, totul în etaje pînă dincolo de optzeci de metri. Terifiant. Zdrobitor. Opacul sumbru al semiobscurității tainice în care fermentează materia. Cald. Căldură umedă, înăbușitoare, grea, toropitoare... Poate sînt tentat să abandonez. Să mă abandonez. În cîteva

ore humusul, rădăcinile, furnicile vor desăvîrși ceea ce încearcă să facă pădurea de cîteva săptămîni."

Ștefan Bogdan închide carnetul. Și-l vîră în buzunarul umed al bluzei tropicale. Își consultă cronografuł... Mai sînt încă zece minute. Nu-i este sete. Nu-i este foame. Totul i se pare de o nemaipomenită irațională. Este singur, absolut singur, pentru că Old Ferguson abia își pune pe drum echipajele, cît despre Olivier Coppè, vînătorul liber din savană... Olivier Coppè nu iubește pădurea virgină. Așteaptă ca totul să se-ntîmple în savană, ori în pustiu, ori la Dar Fur.

— Asta înseamnă să urmărești doar efectele, Olivier Coppè, mîrîie omul rezemat cu spatele de trunchiul palmierului.

Lumina zilei se filtrează prin frunziș, închegîndu-se într-o apă tulbure, vîscoasă.

— Mai sînt șase minute, bodogăne Ștefan Bogdan și are acut sentimentul izolării, care i-a creat, prin compensație, obiceiul de a bodogăni... În definitiv, de milenii, umblăm în turme, mîrîie... Nu pot așa, dintr-o dată... Tu mă-nțelegi Sefuwa.

— Te-nțeleg și te aștept, Tuha-Mohora, îi răspunde Sefuwa.

Ștefan Bogdan tresare. De fapt nu era ora cînd trebuia să intre în legătură cu Sefuwa. Probabil, acolo, pe malurile stîncoase ale lacului Tana, înțeleptul a presimțit ceva. De milenii, într-o formă sau alta, oamenii și-au

ucis profeții. Fie prin ignoranță. Fie prin altceva, mai palpabil. Rugul, ori securea călăului, ori dogmele.

— Cercetează spre vest și ascultă...

Gîndul, ideea, reprezentarea ei precisă în cuvinte și parcă tonalitatea, timbrul vocii lui Sefuwa i se imprimă inconștient cu o claritate deosebită. Ștefan Bogdan se răsucește pînă cînd acul busolei de mînă, în prelungirea frunții, indică vestul. Își împietrește coloana vertebrală. După cîteva minute, trupul omului are rigiditatea fibroasă a trunchiului de care s-a rezemat.

2

La început este necesar să se ia în stăpînire. Toate întîmplările de pînă acum par doar iraționale. O cauzalitate inteligentă l-a dus din întîmplare în întîmplare pînă sub sicomorul uriaș al lui Sefuwa. Să fie Sefuwa inițiatorul pe care-l presimțise încă înainte de chemarea lui „Antischavery", secția O.N.U. a Interpolului ? Face un efort să elimine orice gînd străin. Să-și cureță creierul de orice activitate. Înainte de a se putea obiectiva, spiritul lui occidental, ortodox, suspicios îi imprimă gîndul : Sefuwa este oare maestrul total, capătul drumului pe care-l urcă parcă de-o veșnicie, sau este doar o treaptă ? !

E obosit. Coborîrea cu caiacul, singur, peste repezișurile Nilului superior, l-a extenuat. Old Ferguson vine din interior, pe unul din afluenții ăștia leneși, netrecuți

pe nici o hartă. Se deconectează. Repetă în şoaptă cuvintele vedice ale marelui zeu hindus Indra :

„Eu sînt Prana... Prana este viaţa".

Ştie că dincolo de curenţii biochimici, de tot ce a ajuns pînă astăzi în cunoştinţa ştiinţei, vechii indieni credeau în acest fluid de o sublimă frumuseţe, în ţesutul căruia se dezvoltă fiinţa, fără de care n-ar exista decît aglomerări de celule.

„Eu sînt Prana... Prana este viaţa", şopteşte şi dintr-o dată, intrînd cu o claritate extremă în transa supralucidă yoghinică, îşi dirijează curentul fluidic violet, rezultat al dezintegrării vitalităţii eterice solare, în „lotusul" sau centrul de forţă din abdomen, Svadhisthana, spre centrii superiori, Visuddha, al gîtului şi Sabasrara, al creştetului.

Simultan face efortul să stăpînească pulsaţia curentului galben, al centrului cardiac Anahata şi să-l trimită direct la creier. Percepe activitatea singulară a chakrei. Ajna, dintre sprîncene, „Ochiul lui Shiva", centrul vital al clarvederii. Aşteaptă, împietrit, stabilirea circuitelor interioare. Pe măsură ce fluxul curenţilor îşi creşte frecvenţa, facultăţile lui se sublimează spre zonele eterice. Acum zeiţa Kundalini, „Focul-Şarpe", forţă supremă, vivificată de energiile subtile de înaltă frecvenţă declanşate de centrul de forţă, Muladhara, al organelor genezice se revarsă tulburător spre centrii superiori. Simte un şoc. Şi ca-ntotdeauna, înainte de a ajunge la limpezire în noua dimensiune, aude foşnetele straniii, muzicale, ale asimilării Pranei solare de către clorofilă.

3

De cînd Sefuwa l-a iniţiat, ferindu-l de pericolul dezintegrării circuitelor normale, nevăzuta lume eterică îl copleşeşte. Nu şi-a imaginat niciodată că fiecare corp de materie organizată poate avea un spectru şi că universul este populat de această proiecţie vibrantă şi luminoasă a materiei, că toate aceste forme nedefinitive, vagi, fosforescente, ori cu luminiscenţe abia conturate plutesc într-un univers sonor, de cele mai multe ori muzical. Depăşeşte clipa cînd aude Prana, vitalitatea cosmică, dezintegrîndu-se în clorofilă. Spectrele arborilor, rarefiate. Distinct, tam-tam-ul. Nu ropotul palmelor care bat pielea de leopard. Sensul lor abscons, mutilat de veacuri şi uitare, sensul lor primordial, încifrat de vrăjitorii magici negre — ritmul care cheamă formele inferioare ale speciei — pot să fie pînă acolo cîţiva zeci de kilometri — dar clar-auzul lui extrasenzorial selectează cu rigoare, din marea de sonorităţi a pădurii virgine, aceste ritmuri sincopate, din care se degajă spaimele, cărora li se suprapun formulele rituale... Distinge chemarea adresată lui Gu şi ştie că odată lansată sub bolţile vegetale, chemarea paralizează gîndirea, iniţiativa, tiranizează spiritele şi impune tradiţia cu forţa monstruoasă a lucrului considerat sacru. Acolo va fi un sacrificiu uman. Unei femei bătrîne i se va smulge vezica — „sediul duhurilor rele". Clarvederea extrasenzorială, această facultate magică, trezită de prezenţa zeiţei Kun-

dalini, întruchiparea „focului-şarpe" al yoghinilor, pătrunde incisiv dincolo de spectrul mohorît al colibei vrăjitorului (spectru mohorît şi zonă de vibraţii cenuşii, acolo, unde probabil vrăjitorul a atîrnat capetele liliecilor, pieile de şarpe). Se izbeşte de „coaja" acestuia. Nu se aştepta la un vrăjitor specialist în magia neagră. Credea că este unul din acei jalnici şarlatani obişnuiţi să trîndăvească şi, în schimbul şarlataniilor lui, să fie hrănit de săteni. „Coaja" vrăjitorului este alcătuită din emanaţii puternice, de culoare mîzgoasă. Undeva, foarte aproape, pulsează o entitate portocalie, plină de spaimă. Nu poate fi a bătrînei... Scurtcircuit. Şoc. Prezenţa lui Sefuwa, dominantă.

— Triburile Kikuiu au fost îmbarcate. John Rafless te caută. Old Ferguson a pornit. Fă ceea ce te îndeamnă conştiinţa. Acolo, în faţa ta, este satul lui Uhombo... Pace, Tuha-Mohora !...

4

Apele albastre ale lacului Luta-Nziga (Albert, cum îl numesc albii) se-ntind ca nişte văluri de dansatoare, pînă acolo unde cerul sărută vîrfurile îndepărtate ale Munţilor Albaştri. Un dhaus cu pînza umflată de vînt se apropie lin, plutind ca-n vis. Astăzi totul este albastru, aici, în cuibul lui de vultur. Sicomorii foşnesc uşor. Bambuşii din vale îşi ciocnesc trunchiurile subţiri şi

zvelte. Deasupra Munţilor Lunei plutesc corăbiile albe ale norilor. Allah ! Una din ele seamănă cu „Zobeir". Închide ochii. Pufăie din narghilea. Fumul parfumat îi gidilă nările. Din piaţă răzbat pînă aici strigătele negustorilor de peşte. Ale zarafilor din Zanzibar. Ale vînzătorilor de sare... Totul a rămas aşa cum a fost cu veacuri în urmă. Dar totul se va schimba, foarte curînd, dacă unul din emisarii celor doi elefanţi vor reuşi să smulgă leului britanic aceste pămînturi.

Selim Ben Rashid meditează în cerdacul casei lui din Semlik, aşezat pe divanul scund acoperit cu o piele de panteră neagră. Burnuzul roşu cunoscut de aici pînă pe coastele Arabiei îi învăluie umerii. Inele masive din aur pe toate degetele. Brîu de mătase ţesut cu fir de aur, cu paftaua lucrată în rubine. Alături, o lunetă astronomică. Pe un scrin din abanos, încrustat cu fildeş, „Efemeridele" societăţii engleze de astronomie, un volum din Bernard Shaw şi Coranul cu scoarţe din piele de cămilă şi încrustaţii în email albastru. Liane înflorite spînzură de ciubucăria cerdacului. În poiana din faţa casei pluteşte vălul de aur al polenului scuturat de fluturi din milioanele de flori purpurii care acoperă coasta muntelui. Cîteva maimuţe au venit să fure banane. Le priveşte cu indulgenţă. Bate din palme. Neauzit, apare un kordofan atletic, cu pielea strălucitor de neagră. Se-nclină cu braţele la piept.

— Ce face femeia albă, Ali ?

— Doarme, stăpîne.

— Cu cine a petrecut azi-noapte ?

— Cu Ali, stăpîne !... E o femeie foarte lacomă... Dacă stăpînul i-o dă lui, Ali o pune să scoată sare din munte. Atunci femeia albă s-ar mulţumi numai cu soţul ei.

Selim Ben Rashid rîde în barbă.

— Adu-mi vopselele şi pînza.

Uriaşul dispare călcînd neauzit pe tălpile lui goale. Se-ntoarce cu un şevalet, cutia de culori şi paleta. Pe pînză este schiţat conturul peisajului care-şi dezvăluie liniile armonioase dincolo de cerdac.

— Allah ! E atîta albastru, încît nu mă pot stăpîni.

...Pictează în completă uitare de sine grupul de banani, aplecat poetic peste pîrîul care-şi gîlgîie apele prin mijlocul poienii, cînd atenţia îi este atrasă de un nor de praf stîrnit la poalele povîrnişului. Lasă paleta şi pensula. Întoarce luneta astronomică în direcţia norului de praf. Are o schimă dispreţuitoare. Îşi continuă lucrul. Nu sînt decît patru maşini militare britanice, venite de la Fort-Portal în misiune obişnuită de patrulare.

*
* *

După o oră, umbrele bananilor se lungesc peste toată poiana. Selim Ben Rashid abandonează paleta. Englezii sînt atît de naivi să creadă că o patrulă pe săptămînă, fie ea şi motorizată, poate să controleze un teritoriu de cîteva ori mai întins decît Anglia. Akka, regina bakvaşilor, trebuie să coboare astăzi din munţi. Are să-şi ia

darurile şi-n schimb îi va spune de unde să încarce fildeşul.

Ridică covorul aşternut peste podeaua de mozaic verde. Descoperă o hrubă dreptunghiulară, închisă cu grilaj gros de fier. Lumina puternică a zilei cade în celula subterană. Pe fundul acoperit cu paie de grîu, doarme o arătare în zdrenţe.

— Scoală, Kajdeli, şi mulţumeşte stăpînului care te hrăneşte.

Zgomot de lanţuri. Trupul scuturat de frisoane. Două braţe scheletice se ridică pînă sub grilajul de fier.

5

— Pace, Tuha-Mohora !

Tuha-Mohora, numele dat de negrii de pe Zambezi, pentru abilitatea lui de a învinge stîncile repezişurilor. Forţa magică subtilă, interioară, a zeiţei Kundalini îşi diminuiază intensitatea. Pierde contactul cu lumea eterică. Formele materiale încep să prindă consistenţă. Spectrele pălesc. Pluteşte într-o lume care-şi resoarbe luminiscenţa. Nu mai aude tam-tam-ul. Nu mai aude Prana trecînd în clorofilă. Sentimentul autopărăsirii. Apoi, dureros, al reintegrării în propria lui fiinţă. Al reversibilităţii. Al proiecţiei în afară a eului. Al ieşirii din transă lucidă... Al simţurilor... Poate era mai bine să nu fi cunoscut

niciodată această ipostază a eului. Adevărata lui ipostază. Unica posibilitate a desăvîrșirii. A existenței în uman. Acea treaptă a desăvîrșirii atinsă de aleșii speciei, înainte de migrarea ei în Cosmos. Înainte de cataclismul Atlantidei. Înainte de explozia care a provocat potopul. Sefuwa se oprește întotdeauna aici. Îl privește intens, ochii lui Sefuwa au o iradiație metalică, și-i spune :

„Desăvîrșirea ta este încă nedesăvîrșire, Tuha-Mohora. Cînd spiritul tău se va ridica la înțelegerea Principiului, atunci amintirea universurilor trecute îți va dezvălui tainele acestui Logos".

Ștefan Bogdan se dezlipește de trunchiul palmierului. În asta constă drama lui. Și-a depășit condiția de ființă inteligentă, rămasă la suprafața lucrurilor — la îngusta înțelegere limitată a civilizației tehnice — și-a activizat chakrele, centrii vitali capabili să stabilească un contact infinit mai nuanțat cu universul înconjurător, dar... Dar aici reprezintă unul din pionii Organizației Națiunilor Unite în luptă cu practica multimilenară a sclavajului, poartă la șold două pistoale „Colt", în bandulieră o carabină semiautomată „Mauser" și e hotărît să-l ucidă pe Selim Ben Rashid — cu toate că știe, indiferent de rațiunea acestui act, că omuciderea îi va retrage toate atributele pe care și le-a dobîndit în spiritualitate. Se găsește la zona unde pragmatismul occidental intersectează știința omului practicată de vechile religii răsăritene...

Își fixează pălăria tropicală cu boruri largi. Desprinde caiacul (mulțumește în gînd constructorului, admirabilului Jean Chauveau, pentru această micronavă minunată din pînză pe schelet de aluminiu), controlează amarajul bagajelor, așază carabina în suportul ei și, cu mișcarea devenită reflex, se lasă în locul incomod al vîslașului. Cu cîteva lovituri puternice de padelă intră în curentul leneș care-l va purta probabil spre cursul Nilului dintre lacurile Eduard și Albert.

6

Există desigur o cantitate de măreție în ceea ce face — este imposibil să se păstreze activ în stare eterică — totuși nu și-a depășit condiția ancestrală — o cantitate de măreție determinată de raportul lui cu pădurea virgină, cu imensitatea teritoriului și cu practica sclavajului... Curge la vale, într-o stare de semitrezie. O orhidee de un roz pal și suav își închide petalele. Ține strîns în îmbrățișarea parfumată și carnală trupul albăstrui al unui colibri. Deasupra, în bolta vegetală, una din lianele înfășurate pe trunchiul unui palmier alunecă satinat, pierzîndu-se spre vîrful de unde răsună cîrîitul asurzitor al papagalilor. Africa ! Continent fabulos, dincolo de imaginația și comprehensiunea europeanului... Foială de crocodili. Stop. Vîslește puternic. Da ! Africa.

Eşuat între două stînci hoitul unui hipopotam mascul, ciopîrţit de cuţite. În ceafă o lance masivă de care atîrnă un bolovan şi cîţiva metri de frînghie împletită primitiv din fibre. Şoldurile scobite. Lipsesc hălci întregi de carne... Cunoaşte sistemul. O lance agăţată vertical deasupra potecii pe care pachidermul iese la păscut. Declanşat de picioarele namilei, sistemul ingenios al capcanei dă drumul lăncii de care atîrnă bolovanul. Lovitura este mortală în şapte cazuri din zece. Desigur tribul Usoga. Deci, tribul Usoga. Sau un detaşament al acestuia. Nu face faţă prea onorabilă în comparaţie cu ceilalţi locuitori ai pădurii ecuatoriale. Buni cunoscători ai plantelor otrăvitoare şi ai antidotului acestora... Au trecut pe aici, nu mai tîrziu de o jumătate de oră... Stare de febrilitate interioară care trădează lipsa de stăpînire, de disciplină... Ştie. N-a rămas din el decît Tuha-Mohora, vînătorul. Ocoleşte locul unde crocodilii sfîşie hoitul. Acostează. Saltă caiacul pe malul lunecos. Se furişează în spatele unei tufe dese de mirt înflorit.

— N-am greşit, îşi spune.

Dincolo, într-o poiană, sub frunzişul unui accacias, o siluetă de abanos. Cu precauţii, să nu prindă lumina pe lentilele binoclului, cercetează omul. Găvanul ochiului drept vopsit cu alb. În jurul gîtului colier de colţi. În părţul creţ pene roşii de papagal. Înarmat cu două suliţe şi o măciucă... Gust sleit. Oboseală sfîşietoare. Undeva, sateliţii retransmit programele de televiziune... Poate războinicul Usoga, desigur o santinelă, este totuşi mai

conform cu el însuşi... decît cei care au lansat sateliţii. Poate... Războinicul negru scoate un ţipăt ascuţit. Ceva de pasăre rănită. Dispare... Ştefan Bogdan ştie acum că vînătorii încărcaţi cu carnea de hipopotam sînt undeva pe-aproape şi că aparţin acelei comunităţi care pregăteşte sacrificiul ritual, după care urmează ospăţul.

7

Aici ! Locul de acostare este format din estuarul unui rîu năpădit de papirus, trestie şi vegetaţie acvatică. Rîul vine de undeva din pădure. Malurile joase şi mlăştinoase miros puternic a vegetaţie putredă. Dincolo de ele pămîntul se ridică într-un povîrniş abrupt, acoperit de iarba elefantului. împinge caiacul pe un canal deschis în perdeaua de papirus. Zgomotele, mîrîiturile, bufiturile care vin de undeva de sub baobabul care-şi arată doar coroana nu-l pot înşela. Strigăte de luptă. Vaiete. Mîrîituri întăritate. O potecă de animale. Acostează. Îl iau cu asalt un roi de viespi uriaşe. Parcă-l înţeapă în creier. Iese tîrîş de sub mărăcinii, sub poala unui sicomor regal. Se aşteptase la asta. Cîţiva usoga înarmaţi cu lănci, măciuci şi scuturi, tatuaţi oribil, cu pene multicolore înfipte în păr şi sub brăţările de fier care le înconjoară glesnele, strînşi în cerc se apără din răsputeri, luptîndu-se cu cîteva

plutoane de asaltatori păroşi, perfect aliniaţi pe grupe. Negrii caută să-şi deschidă drum spre mărăcinişul estuarului. Păroşii nu-i slăbesc din încleştare. Din pădure se ivesc alte coloane de păroşi. Îl izbeşte mirosul de blănuri încinse, de trupuri tăvălite prin ierburi, de animalitate grosieră... Babuinii. Maimuţe cu capete de câini, cu ochii înjectaţi, disciplinate, cu căpeteniile în frunte. Triburi de maimuţe — spectacol vizînd originea speciilor — o halucinantă punere în ecuaţie a istoriilor succesive ale omului. Crengile arborilor de pe lizieră se frămîntă ca sub ciclon. De acolo, din crengi, plutoanele debarcă unele în urma altora, se-ncolonează şi pornesc la luptă. Doi negri cad cu gîtlejurile sfîrtecate... Ştefan Bogdan scoate sirena electrică de ultrasunete. O declanşează. Clipă de panică în rîndurile babuinilor. Comenzi lătrate. Mîrîituri înfundate. Plutoanele se retrag disciplinat, dispărînd sub arbori. Vede clar cum echipele sanitare evacuează răniţii grav şi morţii. Negrii usoga strigă şi-şi agită lăncile. Se-nvîrt în jurul morţilor şi-al hălcilor de carne de hipopotam, fără să se hotărască la ceva... Se retrage la adăpostul mărăcinişului. Regăseşte caiacul. Abia atunci vede piroga ascunsă în papirus.

— Dacă n-am simţit-o, înseamnă că sînt foarte obosit...

Raţionează că negrii vor veni să încarce morţii şi carnea de hipopotam, apoi vor pluti spre sat, ceea ce înseamnă sigur spre vest, în josul rîului, pentru că nicio-

dată Sefuwa şi el n-au greşit în stabilirea „punctului" eteric. Se-mbarcă şi vîsleşte puternic, îngropîndu-şi în carne durerile atroce ale înţepăturilor de viespe.

8

Popas de seară într-un luminiş pe o insulă acoperită de vegetaţie. Cortul din pînză cauciucată, cu un singur braţ de susţinere. Sacul de dormit umplut cu puf de pinguin. Carabina alături. Cina, o cutie de curmale şi ceaiul rece, din termos. Ieşit din obişnuinţa vieţii în turmă, singularizarea l-a obligat la readaptări dureroase, printre care, poate, cea mai dificilă a fost aceea de a se autosuporta. Pînă cînd a intrat în cîmpul magnetic al lui Sefuwa. În regimurile parlamentare europene dreptatea se obţine pe căi care-l obosesc. Hîrţogăraia administrativă, banalitatea uluitoare în care se consumă milioane de ore-vorbă, conformismul l-au făcut să accepte imediat oferta lui „Foreign Antisclavery Society", făcută prin vechiul său prieten Old Ferguson. Aici nedreptatea este violentă, instaurarea dreptăţii înseamnă acţiune şi fiecare gest are valoare intrinsecă. Roua ecuatorială cade pe cort, ropotind ca o ploaie. Totul, aici, este hiperbolă. Pînă şi roua. Priveşte prin ferăstruica din plastic. Neguri dense, cîlţoase, învăluie malurile rîului, tîrîndu-se peste

insulă. Aude cum intră elefanții în pădurea de dincolo, călcînd sub picioare subarboretul. Le aude ghiorăitul caracteristic al intestinelor. Arborii gem și trosnesc, trădîndu-le drumul. Adoarme. Pe măsură ce trupul i se destinde, o ceață ușoară îi îmbracă conștientul și focul-șarpe Kundalini, ori alt fluid, îi face contactul, vag, cu o altă conștiință, ușor haotică, rarefiată, prezentă la o întîlnire cu Sefuwa, ca și cînd niște amintiri foarte vechi ar încerca să-și regrupeze părțile componente, ca și cînd ar participa cu un fel de disperare la o experiență făcută de el însuși, nu are sentimentul abandonării trupului, decît foarte incert, cum toată starea asta de somn este incertă, ca și cînd el însuși s-ar reorganiza pentru ceva și n-ar ști exact pentru ce. Pe urmă ascultă încordat zgomotele nopții ; starea de incertitudine i se risipește și constată că pe undeva, prin preajmă, apele își schimbă tonalitatea. Atunci iese din sacul de dormit, fără nimic de halucinat în el, fixează proiectorul de infraroșii pe țeava carabinei, desface șnurul cortului și iese în noaptea umedă. Neîndoios o pirogă depășește insula. Acum traversează curentul. Lopătarii nu fac nici cel mai mic zgomot. Prinde în vizor silueta lopătarilor. Țintește în lopata cîrmaciului. Focul de armă răsună găunos. Un țipăt de spaimă. Piroga pivotează pe pupa. Liniște... Comută pe proiector. Apasă butonul. Trîmba de lumină galbenă se-nfige în vălătucii lăptoși, plesnind peste ochi un negru uriaș, cu fruntea teșită, chior, purtînd pe umeri o blană de leopard și în dinți un cuțit cît o baionetă.

Vede prova ascuțită a pirogii ieșind din ceață. Stinge proiectorul. Ochește altă padelă. Vede exact prin aparatul de ochire cu infraroșii. Trage. Alt strigăt de spaimă al lopătarului căruia îi e smulsă padela. Aprinde din nou proiectorul de ceață. Totul se petrece ca-ntr-un film de groază. Vede bordul jos al ambarcației scurgîndu-se cu viteză prin diametrul fascicolului. Trec halucinant chipuri negroide cu unul din găvane vopsit în alb. Strigăte guturale :

— Tuha-Mohora !... Tuha-Mohora !

Apoi numai ceața, clipotul molcom al apelor și sentimentul acut de singurătate.

9

Doarme adînc, cu intenția să se refacă. Intră în psihologia acestor primitivi să nu repete un atac eșuat. Cineva i-a alarmat și acest cineva nu poate fi decît John Raffles. Recunoaște că existența îi era infinit mai comodă atunci cînd dimensiunile lui nu depășeau obișnuitul. Se trezește proaspăt o dată cu cea dintîi bănuială de lumină. Zorile alungă pîcla. Contururile peisajului se ivesc unele după altele, mărind succesiv adîncurile perspectivei. Trece o pereche de pelicani vîslind greoi din aripi. Din estuarul rîului se ridică un rinocer. Privește cortul cu ochi mici și răi, își leagănă capul trapezoidal în care n-a pătruns

nici o idee dincolo de jurasic, își mișcă urechile de porc și se retrage demn și fosil, sfărîmînd arbuștii de papirus. Spre Ruwenzori s-a deschis o geană de cer, portocalie. La sud, în direcția cascadei lui Oven, plutește un văl trandafiriu. Soarele țîșnit de sub orizont incendiază norii diafani, plutitori, în cerul de-un verde vegetal. Totul este de o sublimă măreție, de o fastuozitate inimaginabilă. Percepe cu toți centrii vitali descărcarea de energie solară a răsăritului. Pe malul apei, gol, singur în fața astrului, își execută exercițiile yoghinice. Ușor, fără nici un traumatism, se încorporează firesc luminii, respirației vegetale, foșnetelor vîntului în tufele de papirus. Cînd se fixează în poziția yoghinică a lotusului, pentru meditație, știe că în spatele lui, pe mal, există o entitate inferioară, tulburată de prezența lui stranie, de exercițiile la care probabil a asistat. Se-ntoarce lent, cu mișcarea aceea hieratică, imaginată de primitivi ca aparținînd supranaturalului. Pe plajă, un parlamentar. Își așterne la picioare mănunchiul de săgeți, lancea și scutul. Își încrucișează brațele la piept. În jurul gîtului poartă un colan din țeste de șarpe și colți de gorilă. Eterna mascaradă a „omului social", indiferent că se joacă aici și așa, ori în palatele puternicilor zilei de aiurea. Joc al megalomaniei, al spaimelor care atribuie ritualului puteri magice. Se-nclină negrul, se-nclină și el, apoi sesizează influența altor entități și o vibrație ușoară a neliniștii. Se-ndreaptă și strigă puternic :

— Să nu se mai ascundă fiii arborilor ca niște maimuțe fricoase ! Tuha-Mohora vede pînă dincolo de Munții Lunei.

Dacă ar fi fost albi, trecuți prin formidabila civilizație a pistolului, probabil că l-ar fi ciuruit fără ceremonie. Dar nu erau decît niște usoga, semiantropofagi a căror viață nu era altceva decît un șir de ceremonii prin care se legau de trecut, de viitor, de duhurile pădurii, de legendele străvechi și permanență. Liziera se-nsuflețește. Apar cîteva zeci de capete acoperite cu păr creț, ornate cu pene de papagal. Negrii își așternarmele la picioare, încrucișîndu-și brațele la piept. Parlamentarul își începe discursul, pe care-l înțelege aproape tot, omul vorbind într-o variantă a dialectului kavirondo de nord. În mare, războinicul spune că fiii arborilor au văzut de multe ori zburînd deasupra pădurii păsările oamenilor albi, ba au văzut și elefantul de foc alergînd pe potecile lui de fier, dar nu s-au apropiat niciodată, de frică să nu se vestejească tinerețea femeilor, sau războinicii să nu-și piardă bărbăția. Ce caută Tuha-Mohora în ținuturile lor ? Și cum poate Tuha-Mohora să vadă noaptea lopata vîslașului negru ? Între fiii arborilor s-a dus vestea că Tuha-Mohora prigonește pe vînătorii de elefanți. Tembo-elefantul este al neamului Usoga de cînd Gu a-mpărțit pădurile tuturor triburilor. Oare Tuha-Mohora, care este un războinic drept, îl apără pe Tembo de vînătorul negru, ca să-l dea pe mîna oamenilor albi care-l vînează din păsările lor de fier ? Dacă Tuha-Mohora vrea să cum-

pere colți de elefant atunci să se urce în piroga lui și să vină în satul Rudeva, unde domnește temutul Uhombo !... Uhombo cunoaște oameni albi și le-a vîndut mulți colți de elefant.

Apreciază imposibilitatea funciară a parlamentarului de a-nțelege acțiunea de protecție a elefantului întreprinsă de „Game department", pentru că nu tribul Usoga este cel care depopulează Africa de fauna ei miraculoasă, ci tocmai domnii care au inventat „departamentul de vînătoare" și traficanții albi ai fildeșului... Se-ntreabă cînd va veni scadența Europei față de creditorii săi din cele două continente, Africa și Asia... E incomod să gîndească și să converseze așa gol, sub razele toride ale soarelui. Din ipocrizie, dar totuși incomod.

— Voi veni să-l vizitez pe Uhombo... Poate să-mi spună războinicul negru de ce a vrut să mă atace azi-noapte ?

— Rubungu nu-nțelege ce vrea să spună Tuha-Mohora... Uhombo a dormit azi-noapte cu noua lui nevastă.

— Bine. Rubungu să-mi arate drumul cu piroga.

— Să fie pace ! spuse Rubungu grav.

— Să fie pace, îi răspunde.

Rubungu se agită. Strigă. Războinicii își culeg armele. Dispar în desiș, de unde aduc pe umeri o pirogă. Ștefan Bogdan se echipează. Își strînge cortul și amarează bagajul. În clipa cînd să urce în caiac, înregistrează prezența lui Sefuwa.

— Simt primejdia din toate părțile, Tuha-Mohora... Ca să ajung la tine m-am izbit de trei entități subumane... De data asta m...

Fluxul se rupe brusc. Rămîne o clipă deconcertat. Negrii dau piroga la apă. Vîslașii își ocupă locurile, în timp ce trupa dispare în desiș, ca aspirată.

10

Padelele bat apa în cadență. Rubungu stă la cîrmă. Îi e greu să-i urmeze în aceeași alură. Pe ce contează intrînd în satul-capcană patronat de Uhombo ? Practic ce poate schimba el din cursul multimilenar al vieții acestui trib ? Nimic. Nici măcar o mutație elementară de conștiință. Este un incident în viața satului, o curiozitate care l-ar putea transforma în victimă. O va salva pe bătrîna pentru care se pregătesc cuțitele de silex cu puteri magice ? Chiar dac-ar salva-o ? După plecarea lui, presupunînd că va putea pleca, o vor sacrifica, pe ea ori pe altă bătrînă, pentru că așa cred ei, tot de mii de ani, că îmblînzesc duhurile pădurii. De fapt, în afara învelișului material de tehnică și confort, cu ce și-a schimbat omenirea structura ? !... Și-a ameliorat conștiința ? Auschwitz, Hiroshima răspund : nu !...

Caiacul alunecă printr-un semiîntuneric verzui, dens pînă aproape de material. Lianele înflorite leagă arborii

cu ghirlande multicolore. Crengile sînt acoperite de licheni giganți, orhidee, de blana groasă și verde a mușchilor. Anemonele, frineele, lăstărișul, papirusul și mărăcinișurile închid țărmul cu o perdea de nepătruns. Un trib de maimuțe face salturi acrobatice, cînd legănîndu-se pe lianele înflorite, cînd sărind din creangă-n creangă cu viteză uluitoare. Sînt capucini, *cebus capucinus*, unele din cele mai mici, inteligente și cleptomane maimuțe africane. Piroga dublează un promontoriu. Intră într-un golf format de o meandră a rîului. Țărmul stîng e acoperit de pădurea virgină. Cel drept, cu o lizieră subțire de palmieri, printre care se găsesc colibele băștinașilor. Cîteva zeci de războinici țopăie lîngă un debarcader primitiv, alcătuit din trunchiuri legate cu liane. În mijlocul lor tronează pe o buturugă acoperită cu împletituri din fibre, Uhombo. Recunoaște omul de azi-noapte, purtat la prova pirogii, ținînd cuțitul în dinți. Are nevoie de prezența activă a ambelor forțe, cea spirituală și cea senzorială. Își dă seama cît de rudimentar funcționează în ipostaza lui de om spiritualizat, dacă pentru a putea folosi ca hindușii forța zeiței-șarpe Kundalini trebuie să se izoleze de lume, să-și activizeze învelișul eteric, să se concentreze mental pînă la epuizare înlăuntrul său... Poate aici să rezide viciul fundamental al noii lui experiențe umane.

Acostează.

Uhombo este vegheat de vrăjitor. O arătare acoperită cu frunze de palmier, fibre scămoșate, purtînd pe cap o

mască hidoasă prevăzută cu două coarne de bivol african. Masca. Sinteza cosmogoniei africane. Cît de superficială i-a fost prima apreciere. De ce hidoasă ? Sînt săpate în lemn, cu artă desăvîrșită, trăsăturile unui chip uman chinuit de temeri profunde. Toate trăsăturile sînt alungite spre înapoi, în așa fel încît masca devine în același timp imaginea sintetică și aluzivă a unui cap de taur, coarnele fixînd imaginea. În frunte, masca are prins un panaș cu un foarte rafinat element falic. Panașul este fixat cu o rozetă în opt cercuri concentrice. Taurul, simbolul falic, numărul opt. Memorează asta, își spune și repetă : Taurul, simbolul falic, numărul opt. Se izbește de privirea verde, strecurată de vrăjitor prin vizetele subțiri ale măștii. De jur împrejurul măștii vede limpede circulînd emanații cenușii, care se scurg de pe vîrfurile coarnelor de bivol african. Hotărît, vrăjitorul este unul adevărat, slujitor al chakrelor inferioare. Are posibilitatea omul ascuns în spatele măștii să recepteze emanația lui „albă" ?

— Oeee, Tuha-Mohora, scandează războinicii, cînd se ridică din caiac...

— Tuha-Mohora are tara-tara fermecată, spune cineva.

Toți războinicii reiau în cor :

— Tuha-Mohora are tara-tara fermecată.

— El vede noaptea, la fel de bine ca ziua...

Corul reia și această frază. Cînd sare pe țărm, șirul de războinici se dă înapoi. Uhombo, gătit cu o cască

multicoloră cusută din pene de papagal, cu blana de leopard pe umăr, cu scutul și lăncile alături, chior și fioros, pare desprins dintr-o ilustrație de carte senzațională, cu vînători de capete și antropofagi. Cînd războinicii reculează, Uhombo se-nsuflețește brusc. Scoate de sub scut o măciucă zdravănă. Se repede la supușii săi. Le administrează o ploaie de lovituri, tuflindu-le penele înfipte în coafură. Cînd țipetele supușilor par să-l satisfacă, se așază pe tron, vîrînd măciuca sub scut cu un gest regesc. Emanația lui Uhombo este aproape nulă. Ștefan Bogdan știe precis că satul Rudeva stă sub dominația absolută a vrăjitorului.

11

Patruzeci de colibe circulare din crengi, acoperite cu frunze de palmier întrețesute cu papirus și trestie. Sînt așezate într-un semicerc cu aripile sprijinite pe malul rîului. Periferia satului, înconjurată cu un gard de spini, înalt de aproape doi metri. Bananii cresc de-a valma în interiorul țarcului. În centru, casa sfatului, singura clădire dreptunghiulară, cu pereții împletiți îndemînatic din trestie. Peste ea își răsfiră crengile arborele sfînt, un baobab uscat, sub care sînt așezate patru tam-tam-uri și un gong din aramă bătută cu ciocanul. Își dă seama că ceremonia primirii lui nu se face pe locul tabu. Uhombo

îi rînjește mieros. Are caninii piliți. Umerii tatuați. Vrăjitorul își începe mișcările rituale, prin care ar trebui să cheme duhul păcii. În spatele lui Uhombo veghează cîțiva gealați, înarmați, pe lîngă sulițe, cu săbii englezești de cavalerie, știrbe și ruginite. Vrăjitorul evită gesturile rituale ale păcii care simbolizează zborul păsărilor, creșterea arborilor și legănatul pruncilor la sîn.

Uhombo îi oferă trei săgeți. Ștefan Bogdan îi dă un briceag vînătoresc (are cîteva zeci în rană) cu tirbușon și foarfecă de tăiat unghiile. Ceremonia primirii ia sfîrșit în bucuria copilărească a războinicilor.

— Uhombo va vorbi cu Tuha-Mohora sub acoperișul colibei. Uhombo vrea să vadă tara-tara cu care Tuha-Mohora trage noaptea la fel de bine ca ziua.

— Ai! Ai! se vaicără supușii, privindu-și șeful cu admirație.

— Uhombo vrea să vadă tara-tara, spun în cor femeile, așezate în spatele războinicilor.

Căpetenia se ridică măreț. Se îndreaptă spre coliba ridicată în apropierea casei sfatului. Gealații din escortă bat cu cozile sulițelor în lamele ruginite ale săbiilor. Soarele ajuns la cîteva grade sub meridian revarsă valuri de căldură toridă. Vrăjitorul dansează în fața cortegiului, agitîndu-și coama de rafie și coarnele de bivol. Dintr-o dată, atent, Ștefan Bogdan descifrează sensul fiecărei mișcări cu o lejeritate necunoscută. Ceva straniu și îndepărtat, o amintire mai mult decît vagă, ori numai o sugestie, poate conținută în el, ori degajată de mișcările

vrăjitorului, se asociază unor stări de disponibilitate totală, care-l eliberează ciudat, şi-atunci îl vede pe Bosummir, străbunul casei regale Bonno, născîndu-se în chip de taur, trăind, murind şi renăscîndu-se din Nyame, fără să fie iubită de principiul forţei masculine, panaşul falic pe care-l ascunde vrăjitorul — el se gîndeşte la legenda Mariei şi a lui Iosif şi la naşterea lui Isus — apoi cifra opt se repetă de opt ori cîte opt în dansul vrăjitorului şi, prin ceaţa care-l înconjoară, Ştefan Bogdan distinge sunete vagi de tam-tam, mereu cadenţe ritmice de opt bătăi repezi, pauză de opt şi alte cadenţe de opt ritmate sincopat, din ce în ce mai repede, sunetele îi percutează starea de disponibilitate, se concentrează în cercuri concentrice de o uimitoare materialitate, apoi totul se cufundă într-o mîzgă cenuşie care-l îneacă fizic pînă la sufocare.

Aude chicotul vrăjitorului.

Uhombo ridică perdeaua de rafie care acoperă intrarea în colibă.

12

Evident există în două planuri simultan şi este conştient de asta, după cum ştie că singurul om de-aici în cunoştinţă de acest adevăr este vrăjitorul, care-şi scoate de sub mască obrazul mumifiat, tatuat în opt cercuri

concentrice. Toată viclenia, cruzimea şi ipocrizia primitivului stăpîn pe practica magiei negre sînt întipărite în trăsăturile şi-n privirile omului scheletic mimînd împăcarea cu sine. Uhombo se descotoroseşte fără nici un menajament de insignele şefiei. Lumina pătrunde printr-o gaură circulară practicată în vîrful tronconic al acoperişului. Totul este de o cumplită sărăcie. Maldăr de frunze drept culcuş, rogojină murdară pe jos, scutul, cîteva lănci, arme, tolba cu săgeţi din piele de leopard. Îi atrage atenţia lada verde, plină cu sticle, pe care i-o arată măreţ Uhombo. Şeful scoate două pahare ordinare de sub o zdreanţă slinoasă. Vrăjitorul apucă un căuş scobit în lemn. Uhombo cotrobăie, tremurînd cu lăcomie, în lada de lemn. Ridică sticlele în raza de lumină, le clatină la ureche, mormăie, le pune la loc. După o căutare afectată, ocolindu-le mereu pe cele pline, se îndură să scoată una. Îşi toarnă, bea, repetă operaţia însoţind-o cu plescăituri, cu mormăituri şi se pare că i-a uitat pe cei doi musafiri. Ştefan Bogdan surprinde sclipătul de triumf din ochii vrăjitorului. De afară se aud rîsete, chiriituri de copii, glasurile repezi ale femeilor. Cunoaşte tipul şefului de trib abrutizat de băutură, traficant de fildeş, negustor de sclavi, tolerat de administraţia colonială. În colibă se răspîndeşte miros de spirt şi sudoare.

— Tuha-Mohora să-mi cumpere fildeşul, spune dintr-o dată Uhombo, plecîndu-se spre el... Am mult fildeş... Uhombo vrea o puşcă şi multe cartuşe. Uhombo a fost caporal la askari.

Se bate cu pumnul în pieptul larg, goriloid.

— Tu să-mi dai o pușcă. Pușca cu care vezi noaptea. Whisky. Să-mi dai o ladă cu cartușe.

Vorbește într-o engleză aproximativă.

— Uhombo are mulți dușmani... (îl apucă de reverele bluzei, șoptindu-i la ureche). Bogosing vrea să-l ucidă pe Uhombo... Îți dăruiesc doi dinți de elefant, dacă îi arzi inima cu tara-tara (probabil ori ce mașină, armă sau instrument se numește aici tara-tara).

Salivează abundent. Ochiul teafăr i se încetoșează. Bea din sticlă. Înșfacă o suliță. Face mișcări rituale, poate dintr-un dans războinic, trecîndu-i fierul prin dreptul pieptului. Vrăjitorul își arată dinții piliți, imitînd colții carnasierelor. Alcoolul are efect fulgerător. După cîteva exibiții, Uhombo își lovește țeasta de una din bîrnele acoperișului. Se-mpleticește. Se lungește pe maldărul de frunze și-n cîteva clipe începe să sforăie.

Astfel i-a sfîrșit audiența la șeful satului Rudeva.

13

Trăiește obsesia numărului opt. Intrarea colibei vrăjitorului este acoperită cu opt șiraguri de capete de lilieci mumifiate, bineînțeles, în fiecare șirag fiind agățate opt capete vampiroide. În cîțiva pari ascuțiți se usucă la soare piei gigantice de șarpe. Coliba este de-o curățenie

exemplară. Vrăjitorul are un pat acoperit cu blăni de panteră neagră. Surpriză. În lumina difuză vede uneltele specifice sculptorilor africani. Pe polițe de rafie sînt înșirate statuete din lemn de abanos, opt rînduri de statuete a cîte opt statuete înfățișînd în linii clare, simplificate pînă la esențializare, o femeie gravidă. Întregul raport compozițional a fost răsturnat în favorul pîntecului. Toată statueta este numai pîntec, un pîntec aproape obscen, țuguiat, de o materialitate provocatoare, atîțătoare, de o fascinantă forță de atracție. În vatra de bolovani mocnesc cîțiva tăciuni. Vrăjitorul își agață masca într-un cîrlig de lemn. Îi arată un taburet sculptat cu ornamente liniare. Fără vorbă, îmbracă o pelerină de rafie, un fel de haină sacerdotală și, solemn, cu pleoapele aproape închise, pornește în jurul vetrei cu pași mici ritmați ciudat, ca-ntr-un balet, de pe călcîie pe vîrful degetelor. Opt pași ritmați, pauză de opt, opt pași ritmați, pauză de opt, opt statuete, opt șiruri de opt, opt pași, pauză de opt, opt stîlpi de susținere, opt taburete, pauză de opt, opt pași, opt pași, o cadență ritmică de opt, opt pulsații ale inimii, opt zvîcnituri în tîmple, dintr-o dată un fum verde izbucnind din vatră sub opt flăcări verzi, și-n fuiorul multiplicat de opt ori chipul vrăjitorului în opt ipostaze ; în colibă aerul se suprasaturează de o aromă dulceagă, insinuantă, de un fluid electric care-i furnică extremitatea degetelor ; pîntecul statuetei palpită și-n jurul lui dansează fete negre de o splendidă conformație, fete negre cu pulpe prelungi, purtînd la glezne brățări

de aramă, cu braţe unduioase şi mijloc felin ; de undeva, vag, răsună cadenţa de tam-tam, opt cîte opt, apoi cifra opt se încrustează în el hipnotizîndu-l, ori devenind un ritm interior, ori altceva cu putere de fixaţie, şi-atunci, cînd spiritul lui se fixează aici, sfîşietor, simte fluxul forţei-şarpe, Kundalini, irupînd spre zonele inferioare ale trupului, în vreme ce dansul celor opt fecioare negre devine tot mai insinuant şi în piaţa mare a satului ard torţe, mii de torţe împrăştiind aceeaşi mireasmă aţîţătoare, valuri dense de fum verde, plin de insinuări, şi fecioarele negre, zeci de fecioare negre, dansează goale în jurul tronului de fildeş, pe care, măreaţă în goliciunea ei, tronează Nyame, regina.

Apoi totul se sublimează, formele dansatoarelor se resorb în ondulaţiile voluptuoase ale fumului, pentru că ei şi-o stăpîneşte pe Kundalini, îi barează drumul spre organele sexuale, o împinge prin şira spinării, spre creier, spre zonele de afecţiune şi spiritualitate, foarte conştient de existenţa lui deasupra materialităţii, şi-atunci sesizează cu acuitate o imagine, prezenţa unei nevăzute şi subtile entităţi roz, palpitînd foarte aproape, mult prea aproape să nu fie aici, prizoniera vrăjitorului. Fumul verzui abia mai pîlpîie deasupra vetrei. Vrăjitorul stă turceşte pe patul lui acoperit cu blăni de panteră neagră. Pare sleit. Peste pielea pergamentoasă curg pîraie de sudoare unsuroasă. Îi tremură falca de jos. Ştefan Bogdan are senzaţia disperată a părăsirii. Ştie c-a fost victima unei transmigraţii în timp sau în spaţiu. Poate că mediumul, fiinţa presupus înzestrată cu facultăţi extrasenzoriale, a fost însuşi vrăjitorul. Poate că el a împrumutat fumului ectoplasma necesară transmigraţiei. Vrăjitorul este un mare specialist în mesmerism, în transfuzia şi mînuirea „magnetismului animal", a pranei. Experienţa nu i-a reuşit. Este prima constatare materială, care-i readuce eul la stare de conştienţă. Atunci observă un fel de colivie acoperită cu frunze de palmier dintre care iese o foarte mică şi splendidă mînă de femeie, cu unghiile date cu lac roşu. Degetele mîinii aceleia mici se răsfiră, se strîng, au o uimitoare mobilitate, se-mpletesc şi despletesc într-o comunicare de o plasticitate şi expresivitate totală. Mîna dispare. Vrăjitorul scoate un fel de grohăit uscat.

— Tuha-Mohora, silabiseşte el.

— Sînt aici, slujitor credincios al nemuritoarei Nyame, îi răspunde Ştefan Bogdan.

14

Mombassa, la „Government House" în cabinetul guvernatorului. Sir Thomas Hawkins îşi trage fotoliul de piele galbenă lîngă fotoliul guvernatorului.

— Dragul meu Oswell, Selim Ben Rashid nu poate ti decît un paleativ în afacerea „Elefantul alb".

— Perfect ! Dar în afacerea „Elefantul roşu" ?

— Lucrurile se complică.

— Atunci ?

— Atunci nu ne rămîne decît să gîndim o soluție mai eficace.

Guvernatorul din „Kenia Colony and Protectorate" rîde bine dispus, se ridică din fotoliu, privește o clipă prin fereastră perechile tinere care joacă tenis, se gîndește că o va mărita încă anul acesta pe Mary și că o va trimite în voiaj de nuntă, undeva la Biarritz, sau la Nisa, bineînțeles dacă Thomas îi va face la timp plata participațiilor la „Unilever"... Dar mai ales gîndește că epoca de aur a dominației leului britanic a apus și că cei doi elefanți, în lupta lor pentru baze strategice, vor strivi sub ei globul, dacă nu cumva lumea sătulă de gigantesc nu le va refuza posibilitatea hegemoniei. Deocamdată și-au trimis emisarii care făgăduiesc șefilor de trib toate libertățile posibile și imaginabile... Rîde... Mai are un an pînă la expirarea mandatului și pînă atunci va sta călare pe situație, orice s-ar întîmpla.

— Haide, Thomas ! Te ascult... Cred că ai planul gata făcut. Dă-i drumul, dragul meu...

Sir Thomas Hawkins își expune planul simplu, logic și limpede... E nevoie numai de puțină îndrăzneală, de o campanie de presă bine susținută, de mînă forte. Dacă în rezervația Kafu, aproape de Masindi și de drumul de apă oferit de lacul Kioga ar deplasa circa trei mii de negri din lagărele kikuiu și i-ar pune la dispoziția lui „Unilever", în trei ani „Elefantul alb" nu va rezista concu-

renței. Fără să-i mai angajeze pe Selim Ben Rashid și John Raffles, prea slabi să lupte cu „United"... Lichidat „United" nu înseamnă că poate fi lichidat și „Elefantul alb", după cum lichidarea unei greve nu aduce după sine lichidarea „Elefantului roșu".

— Poftim !

Scoate degajat o telegramă din buzunarul bluzei tropicale impecabile, întinzîndu-i-o guvernatorului. Se aude doar foșnetul hîrtiei și bîzîitul ventilatorului.

„Mînă liberă. Stop. Fonduri la discreție. Stop. Așteptăm fotografia marelui combinat Kafu. Stop. Lord Driddfield".

— Thomas, ești un geniu, spune guvernatorul... Geniul meu bun... Semnează însuși Driddfield... O lovitură de maestru. Înseamnă că avem asigurată opinia în Camera Lorzilor. Haide, dragul meu, la lucru. Simt c-am întinerit cu zece ani.

...Urmarea zelului tinerese al guvernatorului se face simțită din plin, peste cîteva zile, în lagărul Kiamba de lîngă Nairobi.

Dimineață zăpușitoare. Dinspre savană se răspîndesc valuri de aer fierbinte. Sîrmele ghimpate care înconjoară lagărul se dilată, atîrnînd moi între stîlpii de lemn. Pastorul își isprăvește predica despre dragostea și milostenia creștină. Antrenorii de fotbal fluieră, chemînd echipele pe teren. Lagărul are un stadion, terenuri de fotbal, volei și baschet și zeci de barăci în care se-nghesuie pe ploaie cei șase mii de kikuiu cu femeile, copiii și bătrînii lor-

Sate întregi, triburi întregi, au fost aduse aici pentru „reeducare". Într-una din barăcile pline de şobolani, Uksem şi Ceghe Kibachia, ajunşi în lagăr sub zarzavaturile aduse cu maşinile de la Nairobi, stau de vorbă.

— Ceghe ! Azi-noapte englezii l-au ridicat pe şeful de trib Uledi.

— Ştiu, Uksem.

— Tuha-Mohora ştie ?

Omul îşi pleacă fruntea.

— Chiar de-ar şti... Ce poate face Tuha-Mohora, singur ?

Sunete stridente de trîmbiţe. Huruitul autocamioanelor militare. Lagărul se umple de comenzile sergenţilor, comandanţi de barăci. Ceghe şi Uksem ies pe platoul de adunare. Compania de poliţie moto care păzeşte grupul de barăci Nr. 1 înconjoară lagărul. Se despart femeile şi copiii. Bărbaţii sînt aliniaţi pe zece rînduri. Se ordonă să-şi aşeze mîinile pe umerii omului din faţă. Un convoi lung de autocamioane staţionează la poarta lagărului. Praful roşu de laterită stîrnit de poliţiştii care rulează cu motocicletele de colo, colo, se strînge deasupra lagărului. Cînd cel dintîi grup de negri este împins în cel dintîi camion, femeile rup cordonul de poliţişti, năvălind între şirurile de bărbaţi cu strigăte de deznădejde şi bohote de plîns. Motocicliştii dau drumul la sirene. Se trag focuri de armă, pentru intimidare. Intră în funcţie bastoanele de cauciuc. Lagărul se transformă într-un vacarm.

Intervine a doua companie de poliţie, întărită cu askari. Pînă la amiază femeile pot fi închise în barăci. Kikuiu, triburi mîndre de vînători şi războinici, sînt urcate în autocamioane...

Pînă noaptea tîrziu autocamioanele transportă cei trei mii de negri, pe o linie secundară, departe de gara Nairobi, unde sînt urcaţi în vagoane de marfă. Uşile se plumbuiesc. În lungul garniturilor nesfîrşite patrulează soldaţi din infanteria britanică. În grupul de barăci Nr. 1 femeile kikuiu cîntă cîntece jalnice. Guzganii aleargă peste picioarele copiilor, santinelele veghează în post, iar luna poleieşte savana, desenînd pe orizont siluetele delicate ale salcîmilor umbreloşi.

15

Vila lui sir Thomas Hawkins se află în apropierea locului de promenadă de la farul Ras Serani. Clădire stil bungalow, ascunsă într-o grădină sălbatică în care speciile de cocotieri africani, bananieri, papaia, manghieri, lianele şi orhideele reproduc în mic opulenţa vegetaţiei din interiorul continentului. Cîteva maimuţe collobus, grave în pelerinele lor albe, se despăduchează într-o pajişte. Atunci cînd se plictisesc se caţără în pomi şi aruncă uscături în pietoni, ori în servitorimea neagră. Directorul prim de la „Unilever" îşi fumează pipa, răs-

turnat într-un balansoar. Odaia căptușită cu trunchiuri de acaju seamănă cu un muzeu de științe naturale. Două capete de elefanți cu fildeșii de cel puțin 45 de pfunzi, capete de țapi de antilopă, de bivoli africani, de tauri gnu, de mistreți cu negi încadrează cele patru capete maiestoase de lei care constituie mîndria de vînător a directorului. Pe jos, peste parchetul proaspăt lustruit, piei de leoparzi și zebre. Lumina se strecoară printre storurile din bambus, zăbrelind parchetul și picioarele fotoliului în care șade John Raffles. Tip plăpînd, străveziu, cu degete lungi și gelatinoase, craniu dolicocefalic de o bizară culoare verde-violetă. Omul are ceva de meduză, păianjen și caracatiță. Poartă sacou care-i atîrnă pe umerii osoși, împuns la spate de omoplați. Pantaloni tari din doc, jambiere de piele și bocanci.

— M-ați chemat, sir !... Vă ascult cu tot respectul.

— Ți-am ordonat să vii, John Raffles.

— Oh !... De cîte ori am avut onoarea să precizez că nu-mi place cuvîntul ăsta, sir. Lucrăm de prea multă vreme împreună, ca să mai poată fi vorba de asemenea raporturi între noi.

Fața energică a directorului capătă brusc un aer de oboseală și lehamite.

— Catherina a rămas însărcinată. Și-a ascuns sarcina pînă acum. Peste două, trei luni, naște, urmează Thomas Hawkins fără să bage în seamă intervenția celuilalt... Ce facem cu ea ?

— Bestia !... O s-o bag la carmelite, cu toate c-ar fi fost mai rentabil s-o expediez la Rio... Am să vă aduc alta... Am o senegaleză de cincisprezece ani.

Se scotocește într-un portofel elegant din piele. Scoate fotografia unei nubile negre. Sir Thomas Hawkins întinde precaut două degete.

— O veți ține cîteva luni. Pe urmă îi fac vînt pe drumul de nord... Selim vă roagă să-i comunicați soldul pe anul ăsta. Vrea să-și comande un vas încăpător și rapid pentru Marea Roșie.

Directorul aruncă fotografia pe o măsuță de abanos.

— M-am săturat de astea, John. Altceva ?...

— Altceva, sir ?... Altceva ?... Începe să fie din ce în ce mai greu... Dar...

— Dar ?...

— Cu puțină cheltuială... Știu și eu... Poate...

— Haide... Dă-i drumul...

— Poate Akka, regina pigmeilor, ar putea fi convinsă să-și jertfească fecioria, dacă Selim...

— Selim al dumitale este un mare tîlhar, un călău nesătul și un dușman al puterii britanice.

— Ah, sir ! zîmbește vînăt John Raffles, contorsionîndu-se flasc în fotoliu. Selim nu face decît să păstreze tradiția lui Enric Navigatorul și... cu deosebire a ilustrului vostru strămoș, sir John Hawkins, binecuvîntat să-i fie numele.

Thomas Hawkins se face de ceară. Mîinile îi tremură imperceptibil.

— Selim este un client bun la „Barklay-Bank" şi un intermediar preţios pentru „Unilever". Restul nu mă interesează, John Raffles... De aceea vreau să-l anunţi că „United Fruit" i-a pus gînd rău.

În cîteva cuvinte directorul îi dezvăluie interlocutorului său planurile „Elefantului alb", cum se numeşte aici acţiunea americană de cucerire a pieţelor africane şi desigur a repetării istoriei care spune că în urma negustorilor au venit întotdeauna soldaţii.

— Uite ce este, John Raffles. Poţi deveni om bogat şi onorabil. Poţi, eventual, să-ţi deschizi un hotel şi voi face să înceteze urmărirea penală a supusului britanic Oliver Thomson, acuzat de braconaj, trafic de fildeş, de carne vie şi stupefiante, dacă...

— Dacă, şopteşte John Raffles...

— Dacă „United Fruit" îşi va da seama că teritoriul Kafu nu poate deveni productiv... Directorul african al trustului e un naiv. Nu cunoaşte pericolele la care se expune în mijlocul pădurii virgine... Scorpionii regali. Mbamwa negru, şarpele care ucide... Trebuie să-i atragi atenţia, John. Avioanele lor vor decola deseară pentru Entebee. Tot deseară pleacă avionul poştal de la „Unilever"... Apropo... Am date despre prietenul dumitale Tuha-Mohora.

Directorul urmăreşte cu sadism expresia de stupefacţie cretină a interlocutorului său.

— Sir !... Pe toţi zeii, mă faceţi sclavul vostru pentru vecie !

— Ruwenzori, lac Albert, lac Rudolf, Sakuje... În sfîrşit. Omul ăsta nu mă priveşte. Haide, John. E vremea să-ţi pregăteşti bagajele. Înainte de asta ţine aici 500 de lire şi un cec de alte 500, pentru sucursala lui „Barklay Bank" din Entebee. Poţi arma o expediţie în regulă... La strînsul recoltei avem nevoie de cîteva mii de lucrători din nord... La revedere, John !

Îl conduce pînă la uşă. Ajuns într-un hol răcoros, în care bîzîie două ventilatoare, îl răsuceşte spre el şoptindu-i sufocat :

— Poate dai de urmele surorii mele, lady Emilie Louise Hawkins... Ţi-aş fi foarte recunoscător dacă mi-ai trimite veşti şi locul precis unde se află. Treci pe la şeful traficului aerian şi ia aparatul de radio. Transmite în codul ştiut. Te vor recepţiona cei de la Entebee... La revedere, John ! — Ah ! Uitasem... Secţia criminală de la departamentul poliţiei are fişa cu amprentele afacerii Young. Altă dată să porţi mănuşi, scumpul meu John Raffles...

Fălcile omului-păianjen, desenate vizibil, sub pielita străvezie care-i învelește craniul dolicocefalic, încep să clănţăne.

— Vezi, John, surîde amabil sir Thomas Hawkins... Te superi de pomană cînd îţi spun că am dreptul să-ţi ordon... Să ştii, iubitule, că încă n-am aruncat toate cărţile pe masă... Ultima îmi place s-o joc în stil mare... Trimite-mi regina pigmeilor. Ar putea fi o experienţă amuzantă... O regină rămîne regină chiar dacă este una

de pigmei. Nu uita de Catherina. Pe Vanda şi pe Apegzag ţi le restitui la întoarcere. Abia le-am dresat să servească în casa mea de burlac.

...Surîde încă atunci cînd, aşezat în balansoar, trage o cutie a măsuţei de abanos, scoate un album şi-l deschide la prima pagină din care-l priveşte crunt sir John Hawkins, întîiul englez căruia i-a venit fericita idee de a-şi vinde semenii de altă culoare.

16

La sfîrşitul celei de-a doua săptămîni a lunii martie, Masika — sezonul ploilor — se apropie de sfîrşit. Selim Ben Rashid şi-a isprăvit tabloul în care predomină albastrul, ca o compensaţie pentru nesfîrşirea de galben arzător a pustiului lipit parcă de irisul şi sufletul lui. Primise un mesaj de la respectatul Mohamed Bogarib din Masindi, prin care-i anunţa sosirea unui convoi de şlepuri la Masindi-Port, încărcat cu negri gata să-şi dea sufletul de foame... Înserare. Luta-Nziga — limpezimea care omoară lăcustele, cum îi spun ugandezii — reflectă în apele străvezii siluetele sidefii ale munţilor şi boschetele de palmieri. Pe uliţele satului Semlik, copiii arabi se joacă în praf. Turmele de capre, bivoliţele şi vacile zebu se-ntorc de la păşunat, păzite de flăcăiaşi înarmaţi cu ciomege. Pe malurile lacului ard cîteva focuri zdravene.

Smoala pentru călăfătuit dhausurile fierbe în cazanele de aramă aşezate pe pirostrii. Arabi goi pînă la mijloc, cu bărbile zbîrlite, înfundă cu cîlţi crăpăturile cîtorva ambarcaţii trase la uscat... Tot ce vede de aici îi aparţine printr-o tradiţie al cărei început se pierde dincolo de însemnările lui Wahab-ibn Munabbe, din anul 738. Îi aparţine atît de nedezmînţit şi cu asemenea forţă, încît îi este imposibil să se fixeze în timp — poate faptul c-a studiat trei ani istoria la Oxford n-a făcut altceva decît să-i cimenteze raţional ceea ce iraţional trăise înainte de stupida lui experienţă universitară. Tot acest Bilad as-Sudan, imens teritoriu din sudul Saharei, aparţine din timpuri imemoriale lumii arabe, al acelei lumi pline de bărbăţie şi poezie care-a salvat cultura umanităţii pe toată perioada cînd Europa n-a fost decît un cîmp de morţi luat în copitele migraţiilor. Acestei lumi imense, întinsă de la Eufrat la Atlantic, rătăcitoare încă între oazele Marocului şi cele ale Arabiei Saudite, pînă-n golful Persic, i se opun aceste biete regimente englezeşti şi-acum, ridicol, acest cap de pod al „Elefantului alb", sub firma paşnică a unui trust uriaş, „United Fruit". S-ar putea ca pe plantaţiile pe care le preconizează „United" să se instaleze rampe pentru rachete. Ei şi ?... Rîde în barbă, pentru că din 738 şi pînă acum tot aşa s-au călăfătuit dhausurile, pe-nserat, şi acelaşi cîntec sălbatic de vînători şi războinici s-a-ngropat în ierburile din Bilad as-Sudan, sau l-au legănat cămilele prin nisipurile scînteietoare ale Dar-Furului.

Semlik. Semlikul părintelui său, al emirului care-a fost bunicul său şi al altor emiri, ori nagadi, acei vestiţi conducători de caravane de sclavi, care-au cunoscut dintotdeauna drumurile pustiului, astronomia şi plăcerea bărbătească a austerităţii... Semlikul, colonie a strămoşilor săi, fost şi actual comptuar de sclavi, aşezat aici, în extremitatea sudică a Lacului Albert, la poalele Munţilor Ruwenzori — astăzi ameninţat de concurenţa idioată a acestui „United", care promite negrilor bani şi barăci confortabile cu duşuri şi terenuri de fotbal, care a şi-nceput să arunce din elicoptere afişe colorate stridente şi cutii cu gumă de mestecat — iar negrii, fiinţe stupide care nu pot gusta frumuseţea oazelor din deşert, ori pe aceea a oraşelor arabe, unde-i vinde el, negrii încep să fraternizeze cu „United" şi se duc în coloane nesfîrşite să asiste la filmele western, tehnicolore, jucate pe ecran lat, în mijlocul junglei, acolo unde şi-a instalat tabăra blestematul de Mc Cow, directorul sucursalei africane... De aici se poate ajunge destul de uşor pe Ituri, afluent al Congoului; prin teritoriul Tanganika la Zanzibar; sau, urcînd cu Nilul, la Kordofan, centrul străvechi al comerţului de sclavi. Kordofan, inima sălbatică a acestei lumi iubite de el pînă la demenţă.

Se pleacă deasupra hărţii militare întinsă pe covorul de Damasc care acoperă mozaicul camerei lui de lucru. Îmbrăcat într-o cămaşă de mătase albă, încins cu centura lată din piele moale, bătută cu ţinte de argint, şalvari verzi şi încălţat cu cizmuliţe roşii, fără tocuri,

din piele moale de antilopă, Selim Ben Rashid se dăruie calculelor de distanţă, însemnînd unghiurile de marş pe traseul care uneşte Lacul Kioga cu Lacul Rudolf. Întinsă pe o sofa joasă, cu imzadul alături, impudică şi sulemenită, doarme o arabă tînără. La căpătîiul sofalei, pe talgere de aur, fructe tropicale clădite savant. Pereţii acoperiţi cu faianţă albastră. Sub tavan, arabescuri fine, aurite. Plăci de faianţă verde, cu versete din coran în aur. Lumina difuză a înserării se strecoară prin firidele fără geamuri, se filtrează prin perdelele din voal javanez, absorbindu-se în aurul şi faianţa pereţilor, lăsînd în odaie un semiobscur plin de vrajă. Printr-o arcadă îngustă, sprijinită pe două colonade, se zăreşte o floare de lotus ştefuită în albastru, prin pistilul căreia ţîşneşte, gîlgîit, un fir vesel de apă. Floarea de lotus este centrul unui bazin octogonal, placat cu faianţă verde, pe apa căruia plutesc trandafiri.

Se aud paşi repezi pe mozaicul sălii alăturate. Icnete. Zgomotul unei lupte. Dă buzna în odaie o femeie albă, cu părul tuns scurt, cu cearcăne adînci sub ochii de un albastru violent. Îi ia harta în picioare. În urma ei, burduşit de somn, se trînteşte în genunchi kordofanul Ali. Femeia poartă costum tropical, cu pantalon de călărie şi cizme.

— Bestie! izbucneşte şi se repede la Selim.

Selim Ben Rashid se ridică fulgerător. Îi caută privirea.

— Nu !... Nu !... Nu vreau, hohotește femeia... Nu te uita la mine... Nu pot... Ah, nu mai pot.

— Liniștiți-vă, Lady Hawkins... Haide... Liniștește-te !

Selim Ben Rashid îi ia obrazul în palme, fixîndu-și privirea în ochii albaștri, plini de spaime ai Emiliei Louise Hawkins. Araba adormită pe sofa se trezește, întinzîndu-se voluptuos. Ciugulește cîteva curmale, rîde gîngurit, sare de pe divan și, luînd englezoaica de mînă, o trage după ea în spatele unei perdele. Selim Ben Rashid îi aplică cîteva picioare kordofanului. Iese în cerdac. Privește o clipă în zare Munții Lunei, acoperiți cu un burnuz strălucitor de zăpadă, coboară repede poteca priporului, intră într-un desiș de bambus și se oprește în fundul unei văi abrupte și înguste, la capătul căreia se înalță un hangar pentru bărci. Valea împădurită maschează excelent pintenul de apă înfipt în uscat. Brusc, se face întunerec. Dintr-o colibă alăturată hangarului iese un alt kordofan. Se închină în tăcere. Își conduce stăpînul la debarcader. O șalupă ultramodernă rulează ușor în întunerec. Husele motoarelor de avion sînt umede. Selim Ben Rashid urcă la bord. Pune contactul. Aprinde reflectorul. Îl stinge. Răsucește volanul. Cercetează atent aparatul de radio și indicatoarele aparatelor de bord. Taie contactul. Părăsește șalupa.

— La noapte, Abd-Allah !

— La noapte, stăpîne !

17

Vrăjitorul stă abandonat pe patul acela curat, acoperit cu piei de panteră neagră, admirabil tăbăcite. Ștefan Bogdan are intuiția clară a faptelor și a urmărilor imediate. Vrăjitorul și-a irosit forțele eterice în adorația lui Nyame, regina voluptății carnale, căreia atîtea triburi îi venerează cultul, poate din necesitatea supraviețuirii — epoca sclavajului care-a depopulat centrul Africii mai bine de trei veacuri, subnutriția, mortalitatea infantilă au pus în pericol însăși existența triburilor și-atunci a fost nevoie de Nyame, de cultul sexului și al maternității... Ca să creeze ceea ce numesc parapsihologii ectoplasmă, bănuitul fluid semimaterial necesar fixării acestor imagini memoriale, vrăjitorul și-a consumat rezervele de energie vitală, devenind un tip vampiroid — absorbant al energiilor pranice — asta este o constatare de rigoare științifică, pentru că se simte vidat de forță, ca și cînd o ventuză uriașă i-ar fi absorbit prin toți porii ultima rezervă de energie. E amețit. Iese din gura colibei să se lase sălădat de razele soarelui, înaintea ploii diluviu de la amiază... Piața satului pustie. Simte foiala femeilor dincolo de perdelele de rafie ale colibelor. Razele binecuvîntate ale soarelui. Lumina al cărei foșnet îl aude, după cum, cu toată sfeiala, aude clorofila. Imensele cantități de clorofilă lucrînd de jur împrejurul lui, apoi, deosebit de clar, emanațiile acelea roz, emițînd

un sunet melodic, apoi un grup de sunete, evident o chemare, uşor insinuantă. El rămîne însă în soare, se deschide luminii, un minut, şi poate mai mult. Îşi dirijează forţa psihică spre exterior, să-şi densifice aura eterică, acea zonă radiantă dublînd contururile corpului, şi să-şi reconstruiască echilibrul psihic. Vrăjitorul face cîteva mişcări dezordonate. Se-ntinde pentru somn. Dintre frunzele de palmier care acoperă colivia se iveşte din nou mîna miniaturală de femeie. Ştefan Bogdan intră în colibă. Bătrînul abandonat pe pat se mişcă. L-a simţit şi, lacom, caută să-l absoarbă din nou. Se opune de data asta, conştient. Din cîţiva paşi prelinşi este lîngă colivie. Strînge mîna aceea mică, nervoasă şi expresivă.

— Ploaia, ciripeşte un glas melodios...

Undeva, departe, se aude tunetul rostogolindu-se deasupra pădurii. Vrăjitorul se abandonează brusc. Emanaţiile soarelui au încetat. Epuizat, vrăjitorul va trebui să doarmă cîteva ceasuri. Este suficient pentru ceea ce gîndeşte. Îmbracă rapid veşmîntul sacerdotal. Un fluid străin se scurge cvasimaterial pe firele de rafie. În el e îmbinat ceva din memoria lui Nyame şi memoria vrăjitorului, dar ambele aceste memorii transplantate sînt prea slabe pentru manifestarea lui psihică. Îşi pune masca cu coarne de bivol african. Aici lucrurile sînt mai complicate. Simte aproape fizic disponibilitatea pe care i-o creează. Spre fantastic. Spre rituri neştiute... Ploaia. Diluviu. Trombe gri de apă, revărsate brutal din cerul de cîlţi, alergînd deasupra arborilor. Uhombo nu s-a

trezit din beţie. Gărzile lui au dispărut... Iese din colibă, răsucindu-se pe o spirală care duce spre baobabul sfînt şi locul tabu. Repetă mersul în opt paşi, cu pauze de opt. Ştie cert că nimeni nu îndrăzneşte să-l privească, accelerează mersul, trece de baobabul pe care-l suspectează de a fi gol înăuntrul trunchiului şi ajunge la ţărmul rîului, dincolo de debarcader. Trebuie să găsească o soluţie pentru salvarea caiacului şi ascunderea lui prin preajmă. Fără caiac, aici, e pierdut. Deocamdată să ţopăie puţin, pentru liniştirea curioşilor. Iată şi salvarea. Perdeaua de bambus şi papirus care intră în rîu, separîndu-l de ţărm. O potecă. Ploaia l-a murat la piele. Satul dispare din vedere. Poteca se rupe în două. Rîul trebuie să fie la capătul braţului care o ia spre dreapta. Rapid. Rapid. Lovitură puternică în apă. Gîfîitul stăpînit al unui om. Plescăituri. Ştie ce-nseamnă asta. Pas alergător. Trebuie să fie atrăgător cu masca care-i creează o senzaţie stranie de frig şi frică. Aleargă cu paşi mari. Să nu fi băgat de seamă cineva că „vrăjitorul" poartă bocanci tropicali cu jambiere... Apa. O punte îngustă dintr-un trunchi necojit sprijinit pe un crăcan înfipt în rîu. Şi drama. Poate nu cotidiană, dar drama acestor locuri... Un crocodil voinic, bătrîn după colţi, atacă un negru, care, nu se ştie pentru ce raţiune, se găseşte în mijlocul rîului. Loviturile de coadă, grele, se-nmulţesc. Negrul, atletic, cu ochii strălucind, cu muşchii încordaţi sub pielea udă, îşi înfipsese degetele mîinii stîngi în nările reptilei căreia nu-i convine tratamentul. Face eforturi

să se descotorosească... Oroare... Crocodilul își casă botul enorm, înarmat cu dinți galbeni, asimetrici. Vede clar alveolele. Limba aspră. În aceeași clipă, negrul își vîră mîna dreaptă în botul căscat larg. Ștefan Bogdan își scoase masca... Bărbatul acela este un vînător de crocodili. Ținuse în mînă țărușul scurt, ascuțit la ambele capete. Lasă nările crocodilului. Cu o zvîcnitură puternică se depărtează de locul unde reptila, cu țărușul înfipt în ambele maxilare, se zbate înnebunită. Abia atunci îl vede. Are o tresărire. O clipă de nemișcare. Privește speriat masca pe care o ține în mînă, chipul lui evident alb și european, iarăși masca și se foiește înotînd pe loc.

— Ești un vînător viteaz, îi spune el în dialectul kavirondo de nord... Apropie-te.

Negrul ezită. Situația este imposibilă. Omul ăsta are să alarmeze tot satul.

— Spune-mi că ești Tuha-Mohora...

— Știi bine că sînt.

— Atunci de ce ai îmbrăcat hainele blestemate ale vrăjitorului... Bogosing...

— Bogosing... Va să zică tu ești Bogosing...

Își reamintește fulgerător dorința fierbinte a bețivanului Uhombo. Acela de a-i arde inima acestui Bogosing cu tara-tara. Negrul atinge puntea din cîteva mișcări energice. Se saltă pe ea. Apa îi șiroiește pe trupul atletic, admirabil construit, cu mușchii așezați ca pentru o lecție de anatomie. Își încrucișează mîinile la piept, cu aer

de demnitate, forță și stăpînire de sine. În ochii catifelați îi lucește bucuria victoriei. Are caninii piliți și transformați în colți veritabili.

— Am ascultat vorbele pe care Uhombo i le-a spus lui Tuha-Mohora sub acoperișul colibei. Bogosing se tîrăște ca Mbamwa, șarpele negru.

— Ce-a căutat Bogosing în apă? Ce caută acolo unde Uhombo vrea să-l ucidă?!

Bogosing îl împinge în papirus. Îi arată colții strălucitori... Ajunși la adăpost vorbește repede, se bate cu pumnii în piept, își mișcă ritmic torsul după o melodie interioară necunoscută lui. Povestea lui Bogosing nu este nici unicat, nici extraordinară. Nu-l poate întrerupe. A nu-l asculta, înseamnă a-l jigni de moarte. Tatăl lui a fost stăpînul satului Rudeva, care în vremea aceea stăpînea teritoriile pînă la Nil. Supușii arseseră pădurea. În locul ei plantaseră banani și manioc. Trăiau bucurîndu-se de vînatul pădurilor și al apelor. Hoții erau pedepsiți prin tăierea brațului, iar cei care pîngăreau fecioarele, prin tăierea degetelor. Din cînd în cînd coborau pe apă bărcile arabilor. Tatăl lui le dădea colți de elefant și cîțiva flăcăi buni de lucru. Arabii descărcau din bărci sare, vîrfuri de suliță și săgeți, saci de mei... Cînd tatăl lui a-mbătrînit și n-a mai putut sfîșia beregata dușmanului, nici da cea din urmă lovitură de lance în trupul lui Tembo — elefantul — sau al lui Kifaru — rinocerul — satul s-a gîndit că Bogosing s-ar cuveni să

stăpînească de acum încolo. Dar iată că Uhombo-tatăl, pe care bătrînul şef îl făcuse căpetenia vînătorilor, l-a ucis pe acesta şi cu ajutorul vînătorilor s-a făcut stăpîn. De atunci duhurile pădurii au pus stăpînire pe minţile oamenilor. Nimeni nu s-a mai gîndit să ardă pădurea, şi pădurea a năvălit în sat, stricînd colibele şi alungîndu-i pe locuitori. Kifaru, Tembo şi Kiboco — hipopotamul — au călcat în picioare bananii şi tarlalele de manioc. Tatăl lui Uhombo a-nceput să-i vîndă arabilor pe toţi bărbaţii care-i stăteau împotrivă. Femeile şi fetele lor le lua de neveste, ori le dădea vînătorilor. Pe Uhombo l-a trimis la englezi să se facă askari. Să aducă arme de foc. Iar pe el...

Bogosing îşi întinde mîinile. În jurul încheieturilor se văd limpede urmele cătuşelor.

— Bogosing a fost scăpat din mîinile lui Selim Ben Rashid de Old Ferguson... Astăzi Bogosing este askari. Old Ferguson l-a trimis, cu o noapte înainte, să vadă cînd pregăteşte Uhombo convoiul de fete tinere şi fildeş pentru John Raffles şi Selim Ben Rashid.

Trîmbele de apă cad vertical peste ei. Crocodilul a dispărut.

— *The soul's joy lies in doing*, spune Ştefan Bogdan şi Bogosing, care poate mai avea rezerve, auzind parola dintre Old şi Tuha-Mohora, îşi freacă fruntea de umărul lui.

— Ascult, Tuha-Mohora !

18

Nu acţiunea, nu riscul, nu concurenţa zdrobitoare pe care i-o face pădurea virgină cu sutele ei de mii de ani de existenţă miraculoasă, nu distanţele şi pericolul de a fi înţepat de insecte, ori muşcat de şarpele negru, ori de a cădea într-o cursă de elefant, ori alt pericol de acest gen, nu acestea definesc situaţia lui aici. Ca să-l convingă pe Bogosing să-mbrace veşmîntul sacerdotal şi masca este chestiune de secunde, iar spaima aproape epileptică a acestui spirit infantil poate fi risipită cu cîteva „pase magnetice", făcute cu mîinile în dreptul chakrei Anaharta, inima. Dintr-o veche experienţă de vînător african şi pilot de vînătoare pe fronturile celui de al doilea război mondial, ştie că planul cel mai bun este întotdeauna planul care împinge curajul pînă-n zonele incredibilului şi fantasticului.

Fixat o clipă la marginea lizierei de papirus, îşi forţează bruma de vitalitate pranică recîştigată. Foarte vag intercepteză (în semitransă lucidă) ceva din radiaţiile discontinui ale vrăjitorului şi mai precis emanaţia roz, uşor melodioasă a copilei ţinută prizonieră. Îi spune lui Bogosing să imite mişcările vrăjitorului, să se rotească în jurul lui şi din cînd în cînd să-şi treacă peste umeri firele lungi de rafie ale pelerinei. Îl întreabă brusc :

— Cine este prizoniera vrăjitorului ?

Bogosing rămîne paralizat. I se contractă mușchii pieptului, ca și cînd i-ar fi implantat acolo bornele unei baterii galvanice.

— Despre asta Bogosing nu poate vorbi, se bîlbîie războinicul.

— Bogosing este leu, războinic viteaz care se luptă neînarmat cu crocodilul și-i este frică să vorbească despre o copilă!

— Ai, ai, Tuha-Mohora! Ai, ai, copila este Akka, regina bakvașilor, pricolicii pădurii. Dacă află bakvașii unde este Akka, atunci nu mai scapă nimeni din satul Rudeva... Bogosing știe cum a prins-o vrăjitorul pe Akka, regina bakvașilor. Akka este cea mai mare vrăjitoare din Țara lunei. Akka...

Bogosing tace... Ștefan Bogdan intuiește fulgerător avantajele și dezavantajele prezenței aici a reginei pigmeilor. Toată Africa ecuatorială este plină de poveștile fantastice țesute în jurul acestei populații miniaturale, silențioase și în esență misterioase, care adaugă pădurii virgine un plus de teroare, de poezie și necunoscut. Tromba de apă care pleacă frunzișul bananierilor anunță sfîrșitul ploii. Este cazul să acționeze.

— Haidem, Bogosing! Curaj.

Traversează în sens invers satul, pe sub baobabul sfînt, însoțit de Bogosing care-și joacă rolul cu destulă aplicație. Vede sub una din colibe pe cel ce părea a fi șeful gărzilor lui Uhombo, privindu-l halucinat. Înseamnă că, indiferent de gradul lui de superstiție, războinicul

l-a urmărit și cînd a ieșit din coliba vrăjitorului. Momentul psihologic este excelent. Cu pași fermi se-ndreaptă spre rîu. Își ia rania, ridică ambarcația și, fără să pregete, însoțit de voltijele pseudovrăjitorului, așază caiacul pe locul tabu, sub baobab. Bogosing este atît de inteligent, încît execută rapid un dans ad-hoc în jurul caiacului, îi țese într-o plasă de gesturi probabil rituale și amîndoi se-ntorc fără nici un incident în coliba vrăjitorului. Cum Bogosing are o ezitare vizibilă, îi dă brînci înăuntru fără nici un menajament. Ca să-l lege pe vrăjitorul sleit, să-i pună un căluș în gură și să o elibereze pe Akka este treabă de un minut. Chircit pe vine, cu palmele la ochi, zguduit de frisoane, Bogosing nu participă la nici o acțiune. Iat-o pe Akka, vestita regină a pigmeilor, ființa misterioasă de la poalele Munților Lunei. Ochi negri, profunzi, tulburători, atît de ciudați, atît de imperativi, încît, peste voința lui, schițează o reverență curtenitoare. Ființa care-l primește cu un surîs ironic este de o perfectă sculpturalitate și armonie, un fel de copilă-femeie, absolut goală, cu un șnur în jurul coapselor, șnur de care atîrnă frunze de bananier alcătuind un minijup vegetal, deranjat de poziția în care persoana a fost obligată să stea în cușcă. Totul este lucrat în acest trup miniatural cu o suplețe și finețe desăvîrșită. Brațele, coapsele, umerii, sînii, faciesul fin, fără nimic negroid, dar ceea ce-l emoționează și încîntă este inteligența ochilor, surîsul malițios și gestul care vădește ființa obișnuită cu veneratia. Împotriva tuturor datelor antro-

pomorfice, Akka nu are părul scurt, lînos şi creţ al pigmeilor. Se bucură de prezenţa unor plete fluide, negre-albăstrii, lăsate pe umeri şi împletite cu sîrmă de aur. La glezne şi încheieturile mîinilor poartă brăţări de aur. La gît, un colier splendid din perle şi, stupoare, o gemă gnostică — mineralul magic preţios al unei tagme de iniţiaţi — şi, prins într-o montură de aur masiv, scarabeul sacru egiptean. Sesizează privirea lui. Rîde. Ciripeşte în dialectul kavirondo :

— Akka este fiica Lunei...

Fără să aştepte răspuns, deşurubează gema din şurubul ei de aur, se pleacă deasupra vrăjitorului — Ştefan Bogdan percepe anormal, extrasenzorial, emanaţia scurtă, ca o descărcare electrică, de la Akka la vrăjitor — apoi acesta deschide ochii, obrazul i se crispează, conştiinţa i se reflectă în privire o dată cu spaima, apoi spaima devine factorul esenţial al prezentului vrăjitorului, o spaimă dincolo de fizic, ar putea afirma cu toată răspunderea că este pentru întîia oară în prezenţa spaimei metafizice, definitive şi ireversibile. Ştie că Akka aşteaptă ca spaima metafizică a vrăjitorului să cuprindă şi inteligenţa acestuia. Înainte de a o putea împiedica, regina pigmeilor trece gema pe deasupra frunţii vrăjitorului. Omul scoate din străfundul fiinţei lui un geamăt tragic pe care-l susţine cu vibraţia spasmodică a întregului trup ca şi cînd acest gest simplu, trecerea gemei pe deasupra frunţii, l-ar fi vidat de ceva esenţial, ori i-ar fi pus în pericol altceva decît viaţa, poate însăşi raţiunea lui de

a fi. Privirea vrăjitorului se umanizează. Bogosing tremură chircit lîngă vatră. Ploaia răpăie pe acoperişul de papirus şi foi uriaşe de bananier. Cu o mişcare felină, prelungită dintr-un instinct ancestral al mersului furişat, Akka trage din spatele uneia din foile minijupului un stilet. Ştefan Bogdan îi cuprinde umărul. Altă mişcare, parcă de absorbţie, e liberă, şi din trei lovituri îndemînatice taie legăturile vrăjitorului. Îi scoate căluşul. Încă o trecere a gemei încărcată cu radiaţii subtile peste frunte, apoi peste gît, inimă şi plexul solar, în dreptul fiecărui „centru de forţă"... Convulsia trupului, spaima redusă treptat la animalic, apoi la frică, apoi la abandonare. Un fluid mîzgos, cu o materialitate vagă, lăptoasă se ridică deasupra centrelor de forţă vitale peste care Akka îşi trece gema gnostică, înconjoară piatra, se resoarbe în ea. Vrăjitorul se ridică, scheletic, un trup bătrîn, secătuit de ceva esenţial, îngenunche, se prosternează, îşi lipeşte fruntea de pămîntul pardoselii şi izbucneşte în plîns. Un plîns mut, zguduitor, inuman. Este infinit mai bătrîn, infinit mai slab şi, dintr-o dată, dezarmat. La un semn al reginei făcut deasupra lui, bătrînul acela dintr-o dată neputincios se ridică tremurînd, bîjbîie prin colibă, găseşte unul din cele opt taburete, se aşază, caută sculele de sculptor în lemn, ridică cu un gest şovăitor o bucată de lemn retezată la dimensiunea statuetelor acelora reprezentînd maternitatea şi, dondănind un cîntec stupid, se apucă de cioplit.

19

Akka devenită un fel de zeitate a colibei tronează în patul vrăjitorului, așezată turcește. Bogosing îi execută poruncile ciripite cu o veselie molipsitoare. Regina procedează ca și cînd s-ar afla în mijlocul triburilor de pigmei, supușii ei credincioși în satele din inima pădurii virgine, la care prea puțini exploratori albi au ajuns și pe care populațiile negroide le ocolesc cu spaime vechi, încă nevindecate. Ștefan Bogdan își restabilește echilibrul psihic tulburat de acțiunea absorbantă a gemei gnostice, care, acționînd ca un electromagnet pus în funcție de activitatea psihică „albă" a reginei, a anihilat activitatea „neagră" a vrăjitorului... Se regăsește cu oarecare dificultate pentru că Akka, excelent emițător de fluid eteric, încearcă o dominație totală, dorind să-i paralizeze și să-i izoleze chakra Ajna, a clarvederii, să-l reducă la activități pur biologice și intelectuale, rămînînd stăpînă pe situație. Deocamdată își cercetează cu aer comic unghiile lungi, lăcuite, îi cere lui Bogosing un piepten care, bineînțeles, nu există, apoi îi cere banane, le descojește agil și le mănîncă cu vădită satisfacție, fără să arunce nici o privire bătrînului izolat tragic în scaunul lui de cioplitor în lemn.

— Omul alb vrea să știe cum a ajuns Akka în cușca asta de maimuțe, spune ea brusc.

Ștefan Bogdan se stăpînește greu. În adevăr, la asta se gîndea, căutînd o șansă, din mai multe posibile, pentru a nu rata „flagrantul delict" a lui Uhombo...

— Ascultă, șoptește Akka și rămîne împietrită... Au venit să mă ia...

Prin foșnetul răvășit al ploii se aude, vag, bîzîitul unui motor.

— Raffles, spune alb Bogosing... El a luat-o pe Saiwa, femeia lui Bogosing. Uhombo i-a vîndut-o pentru zece sticle de apă de foc.

Zbîrnîitul devine clar. Emanația reginei încetează. Un fior abia perceptibil îi scutură trupul sculptural. Ștefan Bogdan rămîne stăpîn pe situație.

— Akka este puternică, șoptește regina.

— Numai acolo unde Akka poate vorbi cu duhurile pădurii, îi răspunde tot în șoaptă...

Privirea pe care o interceptează o fracțiune de secundă este privirea unei femei înspăimîntate, care imploră ajutor. Pe urmă toate lucrurile revin la situația absurdă și incredibilă. Ploaia încetează brusc. Bogosing spionează din dosul perdelei de rafie. Exvrăjitorul dondăne. Akka își isprăvește ultima banană...

Aburi calzi se destrămă lipicioși, vîscoși și umezi pe sub crengile bananilor. De sub cupola vegetală a pădurii virgine răzbat efluvii fierbinți, îmbibate de miresme amețitoare. Triburi întregi de maimuțe ies să-și usuce

blana în razele soarelui coborît spre linia orizontului. Fac larmă. Se fugăresc. Mamele aşezate pe crengi uscate îşi despăduchează puii. În baobabul sfînt, un gibon femelă, cu capişon alb, cochet, îi trage o chelfăneală gibonului fiu, izbindu-l cu nasul de creangă, sub privirea gravă a gibonului tată. John Raffles, cu craniul dolicocefalic strălucind verzui, încearcă să-l trezească deplin pe Uhombo care zace într-o stare de semiprostraţie. Se pare că toată afacerea are să-i meargă din plin. La Entebee J.J. Klark i-a făcut rost de trei băieţi straşnici din Liverpool, ajunşi marinari pe Lacul Victoria şi debarcaţi disciplinar. A zburat cu ei pînă la Jinja şi de acolo a coborît fluviul pe şalupa demontabilă a lui sir Thomas Hawkins. N-a văzut caiacul de lîngă baobab. Uhombo îl priveşte îndobitocit. A scos pînă acum venituri frumoase de la asociatul acesta şi se pare că va mai scoate încă. Dacă Akka... Nici măcar nu vrea să se gîndească la posibilitatea asta uluitoare. Akka vîndută lui sir Thomas la un preţ exorbitant, să satisfacă perversităţile erotomanului degenerat, apoi revîndută unui stabiliment rafinat, plus recolta anuală de fildeş, plus şansa de a-l vinde pe Tuha-Mohora lui Selim Ben Rashid. Geniul lui a fost acela de a cunoaşte la perfecţie patimile, perversiunile şi defectele celor puternici. Dacă şi-ar fi continuat studiile de psihologie, probabil că ajungea vreun profesoraş beţiv, undeva în vreun orăşel minier. Aşa nu este decît John Raffles — omul

numărul unu al culiselor unui teatru care se joacă pe cîteva latitudini şi-ntre alte cîteva longitudini.

— Haide, Uhombo, prietene, trezeşte-te... Trezeşte-te, cretinule, să verificăm conturile...

20

— Ai, ai !... oftează dureros Bogosing... Ai, ai !...

Face de santinelă la intrarea colibei. Akka sortează îndemînatic plantele şi rădăcinile uscate aşezate în băşici de bivol african, ori în tărtăcuţe. Ştefan Bogdan l-a văzut pe John Raffles intrînd la Uhombo. Dacă exvrăjitorul a ţinut-o ascunsă pe Akka, înseamnă că Raffles nu va veni aici decît la noapte. Este de altfel şi singura şansă totală pentru ei toţi.

— Ai, ai, se vaită Bogosing.

Mai mult suspin, decît vaier. Ştefan Bogdan se apropie de perdea. Femeile aşază în faţa colibelor oalele de pămînt în care vor fierbe bananele. Pun la încins pietrele pe care vor frige carnea vînatului. Fuioare de fum albăstrui se destramă leneş printre crestele bananierilor. Cîţiva copii alungă cu pietre un cîrd de maimuţe. Războinicii s-au strîns la sfat lîngă copacul sfînt.

— Ai, ai, murmură Bogosing, pentru că fetele se duc la apă, purtînd pe umeri cobiliţe — dovleci scobiţi, agăţaţi de o prăjină de bambus ; sînt înalte, soarele în

amurg le polcieşte pielea neagră, lucie, şi sînii voinici ; scot apa şi cîntă în cor să-l sperie pe Mamba, crocodilul cel hrăpăreţ. Ştefan Bogdan ştie ce nostalgie îl încearcă pe Bogosing, cît de simplă, de omenească nostalgie îl încearcă. Îşi stăpîneşte revolta, durerea Africii însumînd milioane de Bogosingi şi nu numai drama înstrăinării.

— Acolo, Tuha-Mohora.

Ştefan Bogdan recepţionează o dată cu Bogosing mişcarea nefirească din tufele crescute sub palmierul bătrîn, cu trunchiul aplecat mult peste coliba aşezată în faţa colibei vrăjitorului, la distanţa pe care o impune cuviinţa şi superstiţia. Aproape optzeci de paşi. Probabil că ceva a părut totuşi suspect, poate lui Uhombo. Fiecare informaţie ajunsă la John Raffles se va ordona logic, exact, omul face parte dintre acei aventurieri cinici care raţionează în orice situaţie, cu lipsa de emoţie a unui calculator electronic şi tot cu atîta precizie. Îşi scoate binoclul special, cu infraroşii... Prinde în lentile tufele de aloes. Vede o jumătate de obraz negru şi orbita vopsită alb. Deci, un om al lui Uhombo. Îi întinde binoclul lui Bogosing.

— Ai, ai, se miră războinicul... Rubungu, căpetenia vînătorilor lui Uhombo.

Ia binoclul de la ochi, scrutează tufele, îl duce din nou la ochi. Chicoteşte :

— Rubungu are un spin în picior... Ai, ai, Rubungu şi-l scoate ca o maimuţă bătrînă, fără dinţi.

Ştefan Bogdan se simte învăluit într-o perdea străvezie şi aromată de fum. Se-ntoarce. Akka, cu ochii închişi, calcă ritmat în jurul vetrei peste care a aruncat o anumită specie de ierburi. Fumul se ridică vertical, pînă la hornul colibei. Împotriva tuturor legilor fizicii lichidelor, solidelor şi gazelor, rămîne acolo, alcătuind un fel de dop. Valurile următoare urcă pînă sub acoperiş şi de acolo se răsfiră în toată coliba, densificîndu-se pînă la impresia unui ecran. În acest timp, Akka oficiază pe altarul cifrei opt. Opt paşi mici, ritmaţi ciudat, ca-ntr-un balet, de pe călcîi pe vîrful degetelor. Opt paşi ritmaţi. Pauză de opt. Opt paşi ritmaţi. Pauză de opt. Exvrăjitorul, pietrificat în taburet, pare mumifiat. Nici o mişcare. Nimic viu în trupul fibros, îmbătrînit... Ce vană iluzie, iluzia europenilor colonialişti, că baioneta trupelor şi biblia misionarilor au putut aduce o schimbare de structură în conştiinţa popoarelor Africii, ori că jungla şi pădurea virgină, care au conservat peste milenii experienţa spirituală a civilizaţiilor migrate în Cosmos, au putut fi învinse cu cele cîteva universităţi de tip pragmatic la care au avut acces intelectualii negri. Iat-o aici pe Akka, regina pigmeilor, regină impusă nu de un partid demagog, care ar fi promis pigmeilor tone de banane coapte şi hecatombe de labe de elefant, ci de cine ştie ce sistem milenar de eugenie în care indivizii matrimoniului (poate nici nu este necesar matrimoniul, poate reginei mamă i se hărăzeşte nu se ştie care războinic hrănit cu vegetale sacre) sînt indivizii superlativi ai

triburilor, iar produsului acesta dirijat îi este trecută toată experiența străveche a istoriei, a cultului și a spiritului ; iat-o deci pe Akka descifrînd în cuprinsul enigmatic al cifrei opt o teză, poate, de o uluitoare simplitate. Încearcă un efort spiritual. Constată o sedimentație neobișnuită a dublului eteric, ca și cînd acesta, dublul, ar înregistra acțiunea unei forțe antagonice și s-ar opune ei, independent de acțiunea inteligentă a celui. Rămîne surprins cînd conștientul recepționează mesajul lui Sefuwa :

— Eliberează-ți dublul... Primejdia a trecut... Acționează rațional în planul fizic, cel al realității senzoriale, exterioare.

În aceeași clipă renunță la acțiunea conștientă asupra nivelelor eterice. Akka se lungește pe pat, într-o transă necunoscută lui. Fumul verzui, păstos, s-a-nchegat alcătuind un ecran cvasifluorescent. Akka ridică gema gnostică. Un fluid străin de el, cu o deosebită forță magnetică îl absoarbe. Ușor halucinat, Bogosing ascuns după împletitura colibei ridică perdeaua de rafie. Stupoare. În gura colibei se vede pe el, foarte limpede și exact, reprodus cu echipamentul întreg, adevărat, acesta abia schițat ca-ntr-o pictură impresionistă, avîndu-l în stînga și dreapta, reprodus în dublă formă, pe vrăjitor. Mai mult dacă el stă oarecum țapăn, celălalt, vrăjitorul, execută cîteva mișcări ritmice, în pas de opt, cel din dreapta pășind în urma celui din stînga. Vede în același timp agitație în fața colibei lui Uhombo, îl distinge pe acesta

lîngă John Raffles, apoi atenția îi este atrasă de respirația puternică, ritmică a reginei pigmeilor... Acum știe. Acum înțelege. Aproape totul. Îi este brusc frig. Un frig cosmic, aplicat pe trupul lipsit de protecția dublului său.

21

Cerdacul casei din Semlik, inundat de lumina multicoloră a becurilor electrice. Se aude zumzetul turbinei și bîzîitul monoton al transformatorului. Ali patrulează în fața scării, ținînd la lesă un ghepard... Miezul nopții. În sala circulară a havuzului, Selim își ospătează oaspeții. Sînt trei arabi atletici și locotenentul Clement Davies din garnizoana britanică a Fort-Portalului. Locotenentul are fața spectrală. Selim Ben Rashid nutrește un dispreț profund pentru acest soi de oameni de arme, care-și trădează drapelul pentru a-și putea satisface viciile. Probabil că locotenentul și-a obținut învoirea lui pentru vînătoare, apoi și-a gonit „Willis"-ul ca un turbat să-și petreacă noaptea în brațele voluptăților oferite de el, generos. Acest Clement Davies nu este prost, nu face parte din căpățînile blindate, probabil că-și dă seama cu ce plătește ospitalitatea casei lui, și tocmai de asta jocul a fost pasionat pînă cînd locotenentul s-a drogat întîia oară... De atunci ?...

Femeile intră sunînd lasciv din dairale. În sala florii de lotus nu sînt becuri. Lumina plutește vag deasupra unor amfore în care ard uleiuri și aschii de santal. Fața lui Selim pare sculptată în abanos. Locotenentul Davies îi face conversație. Spune că noul colonel este un cap pătrat. Nu-i plac femeile ca bravului Wilson, nici petrecerile. Un puritan din rasa coastelor de fier a lui Cromwell. Peste două zile se așteaptă sosirea vaporului la Semlik. Compania lui e detașată pe timp nelimitat în teritoriul Kafu.

Selim umple cupa locotenentului (alabastru șlefuit pînă la transparent) cu un lichid parfumat. Dansatoarele plutesc ca-n vis, unduindu-și coapsele. Sînt abia drapate în văluri străvezii, care dau trupurilor pline un ce misterios, de-o infinită voluptate carnală. Ali veghează. Ghepardul se strecoară la picioarele lui Selim Ben Rashid... Arabul își privește victima. Uniforma ofițerului britanic este leoarcă. Ochii albaștri și-au pierdut vivacitatea. La un semn, una dintre dansatoare se așază lîngă locotenent. Arabii se ridică de pe covoare. Ali strînge în grabă narghilelele. Dansatoarele se fac nevăzute.

— La dhausuri, poruncește Selim Ben Rashid.

Akka va fi ajuns la locul știut cu caravana ei niciodată văzută. Ali îi întinde carabina. Centura cu pistoalele. Noaptea e senină și parfumată. Bîzîitul turbinei încetează. Becurile multicolore filează cîteva clipe. Se sting. Cei patru bărbați coboară poteca spre hangarul de bărci.

Cînd să intre în pădure — ce liber calcă și ce sprinten învelit în burnuzul roșu, cu toate caravanele din Dar-Fur în sînge, cu nisipurile scînteietoare, legănat de pasul cămilei lui albe, cursier cunoscut în toate oazele — și nopțile acelea nesfîrșite cînd pocnesc pietrele și le macină veșniciile și deasupra sînt doar stelele și jos numai puterea lui Selim Ben Rashid, stăpînul — cînd să intre în pădure, ghepardul se culcă la pămînt. Selim Ben Rashid își smulge pistoalele. Se aude clinchetul metalic al unui închizător. O comandă scurtă :

— Stop !

Apoi un glas rece :

— Bună seara, mister Selim Ben Rashid... Dacă țineți la ghepard, vă rog, stăpîniți-l. Am aici o companie întreagă de pușcași.

Din desiș își face apariția o siluetă deșirată, pe care lucesc paftalele curelelor... Un semnal ascuțit de fluier. Bocanci țintuiți calcă crengile. Cîteva lanterne taie felii de lumină în poiana înmiresmată din fața casei.

22

...Colonelul James Lindsay se întoarce la Fort-Portal, fără să fi făcut nici o ispravă. Percheziția inopinată la factoria lui Selim Ben Rashid n-a dat rezultatele scontate. Informațiile în legătură cu femeia albă prizonieră,

cu depozitul de fildeș și sclavii nu s-au verificat... A găsit un post de radio emisie-recepție pe care l-a confiscat. Și pe locotenentul Clement Davies, drogat... Ajuns în cabinetul căptușit cu hărți și trofee cinegetice, colonelul face aprecieri puțin măgulitoare la adresa puterii politice. Guvernatorul, care se poartă ca un sultan autocrat, folosește poliția și armata numai să-și consolideze puterea și să reprime orice glas care se ridică împotriva acestui fel de guvernămînt. Confundă teritoriul coloniei cu o feudă proprie. A stors averi, își permite orgii cu soțiile plantatorilor care-i caută grațiile chiar cu acest preț dezonorant și acum, poftim, îngăduie concesiunii americane să construiască o pistă de aterizare, infinit mai bine utilată decît toate aerodroamele coloniale ale maiestății sale britanice.

Colonelul este un bărbat înalt, osos, poartă mustața retezată, servește-n colonii de la-nceputul carierei militare și, pentru că niciodată nu a acceptat punctul de vedere utilitar și poltron al autorității politice căreia i-a fost subordonat, a făcut o carieră mediocră. Fort-Portal, așezat în inima pădurii virgine la poalele munților Ruwenzori, este un loc perfect pentru un exilat. Stinge lumina. Trage perdelele. Deschide ferestrele... Vilele ofițerilor își ridică acoperișurile printre boschetele de palmieri. Ici, colo, cîte o lumină filtrată prin jaluzele dă cartierului general un aspect familiar și cald... La corpul de gardă cineva cîntă cu glas aspru și dogit, vechiul, bătrînul și neuitatul „Tipperary"... Atunci, pe

Somme, se-ndrăgostise nebunește de o franțuzoaică, ah ce timpuri, n-avea decît 17 ani... Doamne... Radiotelegrafistul de serviciu îl găsește înfundat în fotoliu, pufăind melancolic din lulea.

— O radiogramă de la „Government House", domnule colonel.

O citește bodogănind... Mda ! Se pare că domnii ăia spilcuiți au nevoie de bătrînul soldat. Tembelul de guvernator trebuia să-mi dea mînă liberă de la-nceput.

— Tu ce zici, sergent ?

— Ordonați, domnule colonel.

— Spune-i ofițerului de serviciu să sune alarma... Să se pregătească elicopterul de legătură.

...Colonelul James Lindsay trage pe hartă o linie dreaptă pînă în teritoriul Kafu, unde este însemnată cu puncte roșii periferia concesiunii americane. Își consultă ceasul, se-ncinge și, după ce-și verifică pistolul, iese pe coridor.

23

Convoiul de trenuri, care transportă negrii kikuiu în teritoriul Kafu, urcă pînă la stația Goli, așezată pe malul estic al Lacului Kioga. Suferința psihică a celor trei mii de vînători liberi, grămădiți în vagoanele cu tăblăria încinsă, n-a fost consemnată de nici unul din marile cotidiene ale lumii.

— Ne-am lăsat prinși în ținuturile noastre ca niște vaci zebu, spune bătrînul șef de trib Musta Massinga... Vom mai întinde arcul, atunci cînd gazela trece în goană prin savană ? Cînd ne vom munci iarăși pămîntul ? Cînd vom aprinde focurile vînătorești ?... Cînd nările noastre au să adulmece urma vînatului și cînd ne vom încerca din nou puterile cu Simba, regele cîmpiei ?

Viciul de gîndire al bătrînului Musta Massinga scapă cîtorva dintre supușii săi, printre care se găsește și Ceghe Kibachia. Ceghe este singurul student al tribului. Face medicina pentru că, i se pare, asta este cea dintîi necesitate a conaționalilor lui. Să fie salvați din mediul tradițional care germinează toate bolile cronice, toate deformațiile și toate superstițiile. Pentru Ceghe este evident că în cadrul vieții de trib lucrurile nu vor duce prea departe, chiar dacă kikuiu nu vor accepta să fie folosiți ca mînă de lucru gratuită pentru „Unilever". Deocamdată trezește în negrii adunați în jurul lui sentimentul demnității personale. Întreaga activitate personală a oamenilor din vagoanele sordide emană, cu forța dramei, psihounde interceptate integral într-un loc sălbatic, din preajma munților Etiopiei, sediul înțeleptului Sefuwa. Ele afectează, tangent și vag, conștiința lui Ștefan Bogdan... În seara aceea soldații din infanterie, care fac garda convoiului, aud semnale ciudate transmise din vagon în vagon. Par bătăi înfundate de tam-tam. Comandantul convoiului ordonă să se dubleze santinelele, rațiune falsă a forței organizate care nu gîndește, prin-

tr-o fatalitate ancestrală, la principiul simplu al acțiunii și reacțiunii.

...Respectatul Mohamed Bogarib, negustorul de cafea din Port-Masindi, duce, ca imensa majoritate a oamenilor, o viață dublă, un permanent joc între esență și aparență, cheltuindu-și inteligența s-o disimuleze pe cea dintîi, să confecționeze celei de-a doua fizionomia necesară relațiilor cotidiene... Face în fiecare an un drum pînă la Mangesta Itjopia, adică în Abisinia, dedicat celuilalt Mohamed Bogarib. Adevăratului Mohamed Bogarib. Tot acelui Mohamed Bogarib i l-a cumpărat cu 50 de lire pe telegrafistul din gara Nairobi, care nu are altă obligație decît să caște bine ochii și să ție urechile treze. Mohamed Bogarib există exclusiv în tradiție. Celălalt, vînătorul de cafea, pe care-l disprețuiește cu ironie mahomedană, există pentru că fără el Mohamed Bogarib n-ar putea fi el însuși. Pe Selim Ben Rashid îl consideră noul profet al arabilor trăitori dincolo de lumea arabă. Împreună vînd, în numele lui Allah, cel puțin o mie cinci sute de capete negre anual reisului Bundji de pe malul Lacului Tana. Cunoaște de mic potecile de elefanți care coboară în valea rîului Turkwell, străbătînd pădurile nesfîrșite unde albii n-au ajuns încă să pună piciorul. De aceea Selim Ben Rashid îl socotește cel mai bun nagadi al Africii ecuatoriale, și-l plătește la paritate cu cîștigul lui, ceea ce, mai presus de venit, îi aduce faimă, respect și o imensă bucurie interioară. De fapt trăiește pentru acest drum fabulos, cînd

își îmbracă burnuzul de conducător de caravană și cînd, uitînd mirosul de cafea, se transformă în înfricoșătorul Mohamed Bogarib.

...Cînd telegrafistul din gara Nairobi l-a vestit de trecerea convoiului cu negrii kikuiu, Mohamed Bogarib a-nțeles că se află în fața celei mai spectaculoase lovituri din viața lui. Acești cîini de cawaja — europeni stupizi — vor înțelege pe pielea lor ce-nseamnă să provoci destinul. Ca un adevărat nagadi-conducător de caravană de sclavi, Mohamed Bogarib trezește din letargia tejghelelor aproape o sută de telali, vînzători de piele, de ulcioare, celebrele djahale arabe, pe cei de tafi, țesături din fibre de palmier, și atunci cartierul arab cunoaște o viață de noapte activă. Se pregătesc jugurile din lemn și frînghiile din fibre. Se umplu vasele tanika cu grăsime din cocoașă de cămilă, acest panaceu universal, doma, medicamentul care vindecă rosăturile jugului, mușcătura șarpelui negru și impotența. Se dau la apă zarugurile, se țes pînzele și-n plasele de pescuit se aduc jugurile, cătușele, frînghiile, sub ochii somnolenți ai polițaiului majestății sale britanice. Mohamed Bogarib apreciază că nimic nu s-a schimbat cu adevărat în afara faptului că odinioară nu trebuiau să se ascundă și că, atunci cînd se forma caravana, vînătorii își descărcau armele în aer iar femeile îi conduceau cu alai pînă la debarcader. În seara aceea, învăluit în burnuz, Mohamed Bogarib se îmbarcă la bordul zarugului amiral, vopsit în albastru.

24

...Sute și sute de torțe se leagănă în ritmul pașilor, pe poteci abrupte. Noaptea ozonată puternic, rarefiată, ca și cînd tot peisajul acesta lunar ar aparține efectiv altei planete, curge în valuri de aer rece pe crestele de bazalt și undeva, deasupra, la o distanță incertă, plutesc zăpezile veșnice. Pigmeii urcă treptele mineralizate, săpate în stîncă, cete de pigmei goi, ținînd torțele deasupra capetelor ovoide, ies mereu din pădurea virgină care respiră la poalele munților învăluită într-un giulgiu strălucitor și urcă spre zăpezile veșnice, urcă și el în spatele litierei din fibră, agățată pe două prăjini de bambus, în care Akka stă hieratică, cu ochii închiși, sub o coroană stranie, amintind o mască, poate reprezentarea berbecului sacru. Urcarea se estompează, ori se dizolvă și el se găsește pe treptele inundate de lumina crudă a soarelui. Se găsește pe treptele Templului-Leului din Naga, chiar sub basorelieful Zeului-Leu, în timp ce Akka, splendid drapată într-un voal de aur, aduce ofranda zeului cu trei capete Apedemak. I se pare foarte normal să poarte sandale, un fel de togă purpurie pînă la genunchi și la șold sabie de bronz. Îl intrigă starea de fluiditate, de incertitudine materială, ca și cînd ar exista într-o formă imprecisă, labilă, incapabilă să-l determine și fixeze. Nu-l neliniștește constatarea că Akka este mult mai înaltă decît va fi peste

cei aproape 2000 de ani care o separă de existența ei de regină a pigmeilor și nici faptul că de jur împrejur se-ntind nisipurile arzătoare ale deșertului Butana.

— Ce știri îmi aduci, Piankhi ? îl întreabă regina, într-o limbă atît de veche, încît face eforturi să și-o amintească.

— Rele, regină. Asirienii au năvălit asupra noastră cu armele lor de bronz alb („la dracu, de ce bronz alb și nu fier, doar este știut și unanim recunoscut de istoricii cei mai gîlcevitori că ei, cei din Kush, care-au cucerit Egiptul, întinzîndu-și stăpînirea de la Mediterana pînă-n munții Etiopiei, au arme de piatră și bronz, pe cînd barbarii aceia au descoperit fierul").

— Și cînd te gîndești, Piankhi, c-am dat Egiptului cea de-a XXV-a dinastie.

— Asta n-are nici în clin nici în mînecă cu descoperirea fierului, regină.

— Mă plictisești, căpitane... Am să pun să te dea leilor...

Evident, regina întrece măsura. Se radicalizează fără să găsească argumentul necesar. Akka trece pe lîngă el, spunînd :

— Ești nedemn de ceremonia nupțială, Piankhi...

Îi aruncă vălul pe umeri. Din umbra galeriilor apar sclavii-eunuci cu satîrele lor uriașe din bronz. Toate astea din pricina idioată că civilizația Kush n-a descoperit încă fierul. Să pierzi o asemenea femeie, ba pînă la urmă și capul, din cauza neghiobiei tehnice ! În semn

de protest, va întemeia o ligă împotriva reginelor acestora nimfomane, care, după toate semnele, vor supraviețui efectiv pînă spre anul 300 după Hristos...

— Tuha-Mohora !... Tuha-Mohora !...

Tresare. Pe toată suprafața corpului îi aleargă un fluid rece, electric, Akka, regina pigmeilor, îl privește intens. Știe că și-a regăsit dublul după echilibrul pe care-l stabilește instantaneu cu mediul și cu el însuși. Întuneric. Un ochi de jeratic în vatră. Privirea de smoală lichidă a reginei. Bogosing îngenunchează lîngă el :

— Tuha-Mohora !... Privește !

25

Gongul de aramă răsună solemn, sonorizînd bolțile pădurii. Se-ntunecă brusc. Lîngă baobabul sfînt sînt aprinse patru focuri care-și aruncă lumina tremurătoare pînă pe casa sfatului... Din spatele colibei se aud zgomotele caracteristice nopții africane. Nu poate gîndi evaziunea lui în timp, pentru că, se pare, evenimentele se precipită. Akka îl îmbracă pe Bogosing cu pelerina de rafie a exvrăjitorului. Îi întinde masca totemică. Bogosing ezită. Cu toate că a trăit trei ani încheiați în Africa neagră, în mijlocul triburilor de vînători, ori ale celor de antropofagi, nu realizează pînă la ultima consecință această lume halucinatorie. Îi atrage atenția cuți-

tul enorm pe care Bogosing îl poartă la șold legat c-o fibră. Evident, satul lui Uhombo se pregătește de ceremonie. Desigur, acea ceremonie pe care a intuit-o de ieri, prilej să atragă atenția supușilor, o diversiune care terorizează și paralizează rațiunea. Probabil că în vremea asta Uhombo și John Raffles își rezolvă negustoria lor monstruoasă. Raționează fulgerător că ceremoniile durează mult, este una din condițiile realizării iraționalului în mase, și că John Raffles nu va veni să-și ia prada decît înainte de plecare. Akka este foarte terestră. Îl leagă zdravăn pe exvrăjitorul fosilizat. Din doi pași este la peretele dinspre pădure al colibii.

— Bogosing !

— Tuha-Mohora !

— Sînt la baobab, Bogosing... Fii atent... Rubungu are ochi buni.

— Pleci ? întreabă Akka, simplu.

— Mă-ntorc, îi răspunde. Rămîi aici.

— Ai să mă vezi cu ochii minții, Tuha-Mohora.

Simte o mireasmă necunoscută umplîndu-i nările. Akka e stăpînă pe mai mult meșteșug decît a suspectat-o el. Stăpînește știința ascunsă a sunetului și a culorilor... Sînt încă atîtea fenomene bioelectrice necunoscute... Nu e timp de discuții. Altă dată... Se smulge din magma eterică care-l fixează în apropierea reginei. Caută și găsește ușor șanțul acoperit cu brazde de iarbă, prin care vrăjitorul putea să-și părăsească bîrlogul la adăpost de privirile indiscrete. Se tîrăște rapid prin

acel șanț de legătură, capitonat cu licheni uscați. După aproape treizeci de metri, ori poate patruzeci, șanțul se ramifică în trei canalete înguste. Apucă pe cel din dreapta, știind cu siguranță că duce undeva, în preajma baobabului sfînt. Vag, ajung pînă la el bătăile sonore ale gongului, împreună cu acea mireasmă necunoscută, care l-a-nvăluit în colibă. Mereu mai persistentă, cu fiecare metru cîștigat mai puternică. O memorie pe care nu și-o cunoaște. Memorie vizuală, ciudată, asociind una acustică, pentru că bătăile de gong spun clar : „Zeul-Leu își cere jertfa". Grăbește mersul tîrîș. Bolțile de deasupra galeriei au rezonanță puternică, de catedrală gotică. Dacă galeria se-nfundă, e pierdut. Îl vor căuta cu gheparzii și-l vor găsi. Dacă, prin absurd, nu-l vor găsi, va muri aici de foame și de sete. Întregul Templu al „Zeului-Leu" răsună sub pașii gărzilor și al sclavilor eunuci. Recunoaște glasul dușmanului de moarte, Harkuf, strănepotul acelui Harkuf care-și scrisese pe mormînt scrisoarea faraonului său Merenra în care se vorbește de piticul adus din țara spiritelor... Harkuf a prins momentul. Uneltește de mult să ia comanda armatei. Se pare că și-a ajuns scopul. Celor puternici le place lingușirea, și Harkuf este zeul lingușitorilor... Mîinile întîlnesc golul. Ca și atunci cînd a fugit de sub nasul gărzilor, distinge vag silueta filigranată-a unei pitice. Poate doar proiecția unui trup miniatural, așa cum s-a ivit atunci dintre blocurile masive ale galerici Zeului-Leu, chemîndu-l. Scări căptușite cu lespezi. Lumină vagă... Scări în spi-

rală, din ce în ce mai înguste. Era de aşteptat. Spirala este compusă din opt spire complete. Pereţii scării sînt din piatră poroasă de Nil. Fiecare pas trezeşte rezonanţe grave. Îşi scoate sandalele. Îşi îndreaptă pelerina. Îngenunchează. Sub bolţile sprijinite pe coloane, în centrul templului, pe un piedestal din aur verde de Emu stă învăluită în fum de tămîie „Regina de abanos".

26

Se gîndeşte dacă este o replică feminină a basoreliefului zeului cu trei capete Apedemak. Certamente, egiptenii dinastiei XXIV au avut posibilitatea să-nveţe limbajul simbolic în cei aproape 3000 de ani de civilizaţie scurşi de la dinastia I pînă cînd ei, kuşiţii, au cucerit acest imperiu miraculos. Dacă agricultura sedentară din valea Iordanului este stabilită de savanţi la vechimea de 8000 de ani (Ierihonul e dat de metoda radiocarbonului ca unul din cele mai vechi oraşe din lume şi tot radiocarbonul savanţilor spune că niloticii au început să facă agricultură cu 4000 de ani înainte de Hristos, deci cu 1000 de ani înainte de a suporta dinastia I, însă savanţii nu-şi explică încă ce-nseamnă rampele de lansare mineralizate, descoperite în Peru, ori în Africa Centrală, nici nu cunosc explicaţia farfuriilor zburătoare şi neagă, cu straşnica încăpăţînare a limitaţilor,

posibilitatea migraţiei speciei în spaţiul galactic, adică neagă Timpului posibilitatea unei Kalpa, adică a unui ciclu complet, de la troglodit la homo cosmicus, ca şi cînd invenţia asta ar fi neapărat europeană, şi Terra, veche de milioane de ani, n-ar mai fi trăit-o niciodată, deci aici, în acest limbaj al simbolurilor, se-ascunde ceva), atunci Nilul, care nu este prea departe de Iordan, a-mprumutat ceva din ştiinţa miraculoasă a documentelor de la Marea Moartă şi e absurd ca, astăzi, evreii şi egiptenii să se ucidă pentru canalul de Suez, cînd şi unii şi alţii ar trebui să descifreze ce-nseamnă de fapt „Apedemak".

Ştie că toată digresiunea este un şiretlic. Un şiretlic menit să-l deconecteze de la starea de stupoare în care l-a trecut prezenţa acestei „Regine de abanos". El vede de aici chipul reginei-fiice Akka, în mărime naturală, sculptat în acest lemn de o fascinantă carnalitate, cu rafinamentul evasidecadent al unui Canova. Obişnuit doar cu sculptura în basorelief, hieratizată, a meşterilor Egiptului şi imperiului meroitic, sculptura asta umanizată, profund senzuală, îl face să-şi dea cu pumnii în cap. A pierdut-o pe Akka crezînd că eroismul, cinstea lui ostăşească, gloria pe cîmpul de luptă pot înfrînge prezenţa cotidiană a hermafroditului Harkuf, obişnuit ca femeile să-şi dea cu fard de ochi, să-şi lăcuiască unghiile şi să facă pe viteazul în platoşa lui de rinocer care n-a suferit pînă acum lovitura nici unei lănci inamice. Este bine să rămînă nemişcat. Să nu-şi trădeze sentimentele. Probabil femeia-pigmeu este prin preajmă şi n-a venit

la el din proprie inițiativă. Trece la cealaltă înfățișare a Reginei de abanos... Nyame. Nyame, regina voluptății, cu buzele nerușinate, carminate, răsfrînte lasciv, cu nările palpitînde, cu corneea din fildeș, cu sînii și coapsele capabile să tîrască în demență — își dă seama că face mutră de cretin și... rece, imperturbabil, trece la a treia înfățișare a reginei.

Stupoare.

Pe fata asta cu trăsături blînde și triste, de-o ingenuitate perfectă, cu trup feciorelnic adiind miresme de mirt, a văzut-o undeva. Iradiat puternic de privirea acestei fețe a Reginei (are ochi verzi de smarald, fără nimic din mineralizarea pietrei) se simte în siguranță. De undeva din întunericul galeriilor răzbate muzica vagă a unor instrumente cu coarde. O rază oblică de lumină căzută din tavan descifrează o nișă. Acolo, pe o splendidă blană de gazelă, o femeie cu carnea mată ciugulește curmale de pe un talger de aur. La picioarele ei, între cîteva sclave nubiene, femeia-pigmeu, goală, îi face semn să se apropie.

*

* *

— Mă recunoști, Piankhi ? !...

— Sînt sclavul tău, regină Hatșepsut !

— Seamăn. Nu sînt Hatșepsut. Mă faci mai bătrînă cu XV secole. Nu-mi convine.

— Regină.

— Lasă galanteriile astea răsuflate. Sînt victima intrigilor Reginei-mame. M-a hărăzit, din gelozie (desigur este a treia înfățișare a Reginei de abanos, feciorelnica întruchipare a inocenței și candorii), să devin fecioară-preot. Să cunosc toate tainele Cultului. Le și cunosc. Mai exact, cunosc atîta cît a vrut să-mi dezvăluie Marele preot... Nu te speria ! Nu este nici un secret. Ne aude... A montat în toate galeriile niște audiofoane, adică niște tuburi din olane, care conduc la oale de rezonanță. La ora asta, pungașul se lasă masat de sclavele din Țara Lunei. E un degenerat. A și vrut să mă violeze, satirul bătrîn. Nu-l mai satură toate afrodiziacele aduse de Sahura din Țara Punt. Un degenerat sexual pus să slujească marilor taine. Puah !... Decădem, Piankhi...

Împotriva tonului și a conținutului școlăresc al discursului, Regina de abanos este de o splendidă materialitate. Mireasma de mirt și rășini abisiniene devine aproape sufocantă. Acționează asupra mentalului, ozonîndu-l. Regina de abanos are unghiile de la mîini și picioare lăcuite. În cîteva cuști din fir de aur cîrîie papagali multicolori.

— Citesc în tine, Piankhi... Nu este cea mai bună recomandație pentru un curtean.

— Dar pentru un general, regină ?

— Spune-mi simplu : Amanitera.

Spontan, îngenunche din nou. Iat-o pe tainica Amanitera. Ochii candizi ai Fecioarei-Vestale sînt plini de lacrimi. Nubienele, femei tinere, cu pleoapele vopsite

verde și ochii subliniați cu cărbune, scot strigăte de jale. Numai femeia-pigmeu îl privește ironic și-l măsoară cu atîta dispreț, încît simte nevoia să se ridice în picioare.

— Atîta vreme cît ești aici, spune Amanitera, viața îți este în deplină siguranță... Am să găsesc mijlocul să te scot din Templul-Leului.

Nu-i convine situația ridicolă care l-a dus din fruntea oștirilor kușite și egiptene, sub aripa ocrotitoare a Amaniterei. Își spune că întotdeauna a trebuit să existe o femeie. O Walevska, o Josefina, o Borgia. Constată că Amanitera, pe lîngă un trup perfect, posedă o dantură cu adevărat fascinantă și că, în definitiv, după toate aventurile prin care a trecut, un popas în preajma Amaniterei nu poate fi decît reconfortant.

— Strengarule, șoptește Fecioara-Vestală, concediindu-și splendidele femei nubiene.

27

Probabil există o structură a eului uman care implică confidența. Pînă și cei mai rafinați intriganți politici, cei mai taciturni taciturni și-au încredințat gîndurile și faptele memoriei hîrtiei, ori, în cazul lor, pietrei. Toată valea Nilului nu este decît o memorie în piatră a dinastiilor I—XXIV în care artiștii, aceste memorii active ale speciei, au strecurat eternitatea niloticilor, ca o ironie

la efemeritatea faraonilor și dinastiilor. Nu s-a gîndit niciodată la posibilitatea de a se fi făcut pictor de frescă. Este o idee. Oamenii ăștia sînt în permanentă rivalitate cu puternicii zilei și, cum o dovedește Uri, marele, inegalabilul Uri, ei știu să opună permanența, jocului de-o clipă al puterii. Ideile astea înălțătoare, care-i bîntuie inteligența schematică de general, i se trag probabil de la frumusețea zeiască a coridorului subteran prin care-l călăuzește Amanitera, ținîndu-l tandru de mînă. Palma Fecioarei-Vestale, fină, catifelată, îi descarcă în trup fluide necunoscute. Femeia-pigmeu, cu surîsul enigmatic și ironic, deschide calea purtînd o torță care arde cu flacără albastră. Lumina albastră cade pe șirul dublu de scene pictate în carmin, verde și galben, pe pereții coridorului, înfățișînd scene rupestre de o cuceritoare ingenuitate. Ideea confidenței i se trage de la prezența enigmatică a femeii-pigmeu. Amanitera, zeița cultului strămoșilor, cunoscătoarea magiei albe și negre, are nevoie de o femeie-pigmeu în rol de martoră silențioasă a existenței ei, necunoscută oamenilor de la suprafața pămîntului. Coridorul se ramifică în trei culoare înguste. Femeia-pigmeu o ia la stînga. Zidurile și bolțile sînt placate cu faianță verde, ori poate cu plăci din aur verde de Emu. Piciorul unor scări în spirală. Femeia-pigmeu stinge torța. Amanitera îi strînge palma insinuant. Nu-i răspunde pentru că, deocamdată, s-a hotărît pentru o tactică de strictă neutralitate. Detestă această tactică stupidă, care nu-ți aduce dușmani, dar nici prieteni.

Tactică de lași, ori de subdezvoltați. Dintr-o dată scara pe care urcă devine sonoră. De o sonoritate limpede, ca și cînd ei s-ar găsi într-o cameră de rezonanță a Templului și toate vocile omenești ale acestuia ar fi canalizate aici. Înainte de a descifra sensul cuvintelor pe care le aude (de sus cade o lumină filtrată, roz-verzuie, difuză și egală, cum Amanitera urcă aproape pe verticală, el o vede în voalul transparent căzut lejer peste pielea cărămizie și se roagă Zeului-Leu să-i păstreze sîngele rece). Amanitera îl trage în interiorul unei cupole înalte, pe care o recunoaște a avea însăși forma Zeului-Leu, privită dinăuntru. O rotondă de cîțiva pași în diametru, pardosită cu mozaic peste care sînt întinse piei de zebră, este căptușită cu perne, cu covoare groase din păr de cămilă așternute savant în chip de paturi, iar la mijloc, într-un bazin de alabastru plin c-o apă stranie, verde-portocalie, plutesc flori de lotus cu pistilul de aur. Lumina rămîne și aici difuză, infiltrîndu-se prin urechile Zeului-Leu. Întregul interior este căptușit cu bucăți de atlas prinse în ținte de aur. Din loc în loc există niște protuberanțe smălțuite.

— Sistemul de ascultare, spune Amanitera... Micuța mea Rifi, să vedem ce se-ntîmplă la ei. Haide, Piankhi... O să ne amuzăm copios... Pe urmă te dau pe mîna sclavelor mele. Au să te-mbăieze, să te maseze, să-ți ungă trupul cu uleiuri sacre și vei renaște în zei și pentru zei... Hiena aceea bătrînă cunoaște toate secretele Templului... Unele din ele le-am aflat singură... Privește, Piankhi.

Rifi, femeia-pigmeu, răsucește două bucăți de atlas. Lumina din interiorul cupolei scade. Apar două vizete translucide, un sistem ingenios de focare fotografice cu lentile albastre-oțelii, prin care vede cu o limpezime perfectă, ca și cînd aerul ar fi fost evacuat și corpurile ar fi rămas în splendidele lor volume degajate de amorfismul atmosferei, vede budoarul Reginei-mame, cu tot luxul lui desfrînat, oglinzile din aur, draperiile din pene de papagal, havuzurile, bazinele cu lapte de măgăriță și apă de trandafiri, amforele pentru ars mirodenii, toată risipa de aur, de alabastru și marmură pe care, orbit, a întrezărit-o atunci cînd Akka, triumfătoare, l-a prezentat Reginei înainte de a pleca la acest război nenorocit.

— Ești un idiot, Harkuf, spune Regina-mamă — glasul se aude deosebit de limpede într-unul din audiofoanele căptușite cu smalț de sonorizare — un idiot dublat de un impotent.

Regina întoarce capul (stă întinsă maiestuos pe un divan acoperit c-o magnifică blană de leu, își sprijină cotul de căpățîna acestuia naturalizată magistral, cu colții rînjiți și coama atîrnînd pînă pe podea) și-atunci el nu-și poate stăpîni un strigăt de mirare, pentru că Regina-mamă, pe care-a văzut-o ascunsă sub voalul sacru, nu este alta decît Nyame. La picioarele ei, Harkuf. Șase sclavi-eunuci, uriași, sprijiniți în satîrele de bronz, își privesc regina cu adorația tembelă a claponului. Au brațele prinse în brățări din piele de hipopotam țintată și trupurile slăninoase, flașce, unse cu untdelemn.

— Îndură-te, regină, spune bărbăteşte Harkuf.

Glasul duşmanului său de moarte, plin de demnitate şi resemnare, îi trezeşte brusc un fel de gelozie acidă, necunoscută pînă atunci.

28

Poate nu fixarea în timp este problema momentului, ceva, o forţă încă necunoscută lui acţionează cu vigoare asupra straturilor succesive ale inconştientului, pentru că, dintr-o experienţă pe care nu şi-o cunoaşte şi nu şi-o bănuieşte, este tentat să împrumute limbii kuşite termeni care nu-i aparţin, şi-atunci, Amanitera îl priveşte surprinsă şi jenată, iar Rifi, pitica dezvoltată armonios pînă la muzică, îşi accentuează zîmbetul malitios, lucru care-l nelinişteşte. Rifi îl condusese, la semnul Amaniterei, într-un budoar aflat la nivelul subteran al Templului, drapat cu catifea vişinie, cu acelaşi sistem ingenios de iluminare ; acum îşi dă seama că se bazează pe refracţia luminii printr-un sistem de oglinzi metalice de diferite culori, etajate după principiul periscopului.

— Culori, murmură, ştiinţa culorii, ştiinţa culorii, acea ştiinţă care posedă secretul descompunerii culorilor din spectrul solar — gîndul nu face aderenţă şi, ciudat, uită imediat totul. Din budoar, miresme grele de

mirt, mereu mirt, va trebui văzut de ce mereu mirtul, ce proprietăţi are mireasma acestor răşini etiopiene. Rifi *l-a dus*, ori *îl duce*, nu ştie exact şi-ncepe să-l irite proasta folosire a timpului verbului, în baia Amaniterei...

— Greşeşti, spune Rifi în dialectul kavirondo de centru...

Întîi de toate îl surprinde glasul. Modulaţiile lui străniі. Ceva arhaic, venit dintr-o geologie a speciei, o pronunţie afonică, a-armonică, a-inteligibilă, în afara umanului. Cu mlădierea trupului perfect, aproape că ameţeşte privind-o, Rifi pregăteşte ceaşafurile, încearcă apa din bazin cu piciorul, apoi, din nou impenetrabilă, bate într-un mic gong de aramă. De după perdele apar sclavele nubiene. Rifi îl trece printr-o privire scurtă, tăioasă şi-n acelaşi timp plină de înţelesuri.

— Idiot ce sînt, se complimentează... Vizetele.. De ce Amanitera nu şi-ar permite indiscreţia pe care şi-o îngăduie cu Regina-mamă ? !... Care bărbat de pe pămîntul ăsta, lăfăit într-un bazin cu apă caldă, aromată puternic, emanînd miresme aţîţătoare, scăldat de patru sclave splendide, nu şi-ar îngădui măcar un gest dincolo de buna-cuviinţă, într-o epocă cu moravuri destul de liberale, ca epoca noastră meroitică ?... El nu-şi va îngădui asta. Nu pentru că ar fi fidel dragostei dăruite de Malena, miss Elefantina, timp de trei ani consecutiv, fata care l-a-nsoţit în războiul cu asirienii, nici în virtutea altui

principiu moral, inventat mult mai tîrziu de religia creştină monogamă... Pur şi simplu doreşte, acum cînd a scăpat de satîrele oribile ale eunucilor, doreşte nu numai să-şi salveze în continuare ţeasta, dar, mai mult, doreşte să cunoască adevărul acestui Templu. Pentru că s-a-nchinat lui cu tot ce-a avut în el bărbătesc şi demn şi de onoare. De cînd lucra la irigaţii alături de tatăl său, fostul mare şambelan căzut în dizgraţie, privea colina înconjurată cu sicomori şi palmieri cu veneraţie venită de dincolo de logic. Era mîndru că-şi vîră nasul în mîlul şanţurilor, ori că sapă pînă la istovire cu tîrnăcopul de piatră în pămîntul ars de soare, pentru că apele Nilului vor trece cîndva pe aici şi vor face să crească sicomorii care să umbrească zidurile Templului şi fruntea Regelui-Zeu. A urcat toate treptele ierarhiei militare, într-o stare de halucinaţie permanentă : să se dăruiască Regelui-Zeu. Templul strălucind în soarele deşertului a fost o viaţă, simbolul nealterat al existenţei lui proiectată într-un plan ideal, metafizic. Poartă în trup trei răni cumplite... Nu, frumoasă Amanitera. Sclavele tale sînt prea versate, prea ştiu pe dinafară cum trebuie îmbăiat un bărbat ca s-o fi făcut, acum, întîia oară... Să fim atenţi, domnul meu !...

Închide ochii să nu mai vadă stropii de apă brumînd umerii şocolatii ai sclavelor. Le face semn să iasă. Rămîne doar Rifi, care-i înveleşte mijlocul în cearşaful de baie. Pare imună la farmecele lui de soldat călit, ars de vînturile şi soarele deşertului. Se pare că, totuşi, ceva s-a schimbat în atitudinea ei. Mai multă gingăşie... Cînd intră nechemată una din sclave, aceea cu părul vopsit albastru şi aluniţă pe sînul stîng, aducînd vasul din aur cu balsamul pentru masaj, Rifi se destinde într-un salt felin şi fulgerător. Înainte de a înţelege, sclava cu părul albastru este plină de sînge pe obraz. Rifi o muşcă sălbatic de coapse. Sclava fuge ţipînd straniu, cu o frică atît de primară, încît el însuşi se-nspăimîntă... Balsamul s-a vărsat în bazin. Se întinde pe masa de masaj şi se părăseşte în mîinile abile ale femeii-pigmeu, care-i găseşte fiecare muşchi cu o ştiinţă anatomică perfectă.

— Ce copil mare eşti tu, Piankhi, îi spune Amanitera... Şi ce singură sînt eu, Fecioara-Vestală, cu toate secretele, mîturile şi ştiinţa mea... Lasă-ne singuri, Rifi... Vreau să-l adorm pe acest general trădat, obosit de drumuri şi lupte...

Evident, Amanitera şi-a schimbat rochia din voal cu mai multe falduri, cu una verde-crud, de o transparenţă seducătoare. Înainte de a ieşi, Rifi îi arată gîtul cu un gest scurt, panteroid. În aceeaşi clipă se gîndeşte la mama lui. În casa din lut, spoită alb, mama purta un sarafan din tafi şi se pieptăna uitîndu-se în tingirea de aramă, singurul vas al casei.

Amanitera îi petrece braţul pe după gît şi buzele parfumate, fremătînd de dorinţă, îi caută buzele...

29

S-a schimbat ceva fundamental în destinul lui de om de acțiune. Din subiect activ, de la care emanau acțiuni în lanț, de la care se legau fapte stranii, un egiptean nevinovat, ars de viu în grădinile Babilonului sub acuza de spionaj, în vreme ce spionii lui cu bărbi false, cu pletele coafate după moda asiriană, îi trimiteau veşti sigure despre potențialul de război al inamicului prezumtiv, singurul imperiu capabil să facă război imperiului meroitic, ori intrigile regelui din Punt, ori știrea că la Marea Moartă se pregătește printr-o propagandă inteligentă venirea unui Messia, la care el a reacționat trimițînd o galeră cu pseudonegustori pentru a depista firele acestui complot mai periculos decît o explozie atomică — pentru că ce poate fi mai nociv decît speranța împilaților într-un Messia — deci de la tot acest univers de acțiuni şi reacțiuni, curieri descălecînd noaptea la cortul lui, veniți pe cămile, ori pe Nil, ori pe Marea Roşie, ori pe Mediterana, ori străbătînd deşertul cu știri de la nasamonieni, intriganți, renegați gata să-şi vîndă patria pentru o funcție viitoare şi o pungă de aur în prezent, ambasadori mincinoşi şi curtezane plătite de regii arabi să facă spionaj şi să corupă sutaşii, de la acest subiect activ, Amanitera îl transformă într-un obiect pasiv, acționînd îndeosebi asupra separării mentalului intelectiv şi călăuzindu-i forțele vitale numai spre voluptate.

Malena, această miss Elefantina, curtezană celebră pe tot cursul Nilului, este o biată ucenică fără har pe lîngă Amanitera, Fecioara-Vestală, chemată să dăruiască obiectelor de cult puritatea ei desăvîrşită. Acum stă în seminud, uşor abandonată, îl priveşte umed, muşcă dintr-o rodie şi probabil gîndeşte în ce catacombă să-l arunce, după ce se va plictisi de el. Gestul boskopoidei Rifi a fost mai mult decît elocvent. Amanitera va trebui să-şi salveze onoarea de Fecioară-Vestală, iar el va trebui să-şi salveze tigva cu orice preț... Glasurile pînă atunci umplînd audiofoanele în surdină devin foarte limpezi. Leneş, maliţios, unduindu-se, Amanitera descoperă vizetele din budoarul Reginei-mame. Are o urmă de convulsie interioară, stăpînită magistral. În fața Reginei, Akka într-o rochie de o albeață strălucitoare, cu părul despletit, într-o versiune antică a Ofeliei :

— Piankhi mi-a înşelat dragostea, Regină !

— Fleacuri.

— Nu-ți pasă. Eşti regina voluptății, toate popoarele te slăvesc, cultul tău a ajuns pînă dincolo de nisipurile veşnice, reprezinți...

— Schimbă tonul melo, Akka...

— Regină !

— Aventura lui cu stricata aceea din Elefantina nu înseamnă nimic. Ce-ai fi vrut să facă ? E soldat. Luptă. Suferă tot felul de privațiuni. Şi, în definitiv, în timp ce sclavele îți lăcuiesc unghiile, el se bate la marginile imperiului pentru confortul tău...

— Al nostru, Regină.

— Al nostru. E cazul să-nchidem ochii atunci cînd interesele noastre nu sînt în joc. Ce vrei, Akka ! Ca să fii bine slujit, trebuie să-nchizi ochii. Unii miniştri se lasă mituiţi de negustori, alţii abia aşteaptă să fie corupţi de soţiile demnitarilor care vor să parvină, alţii cărora le încredinţăm viaţa noastră...

— Harkuf, Regină ?

— Ce uşor te demaşti, Akka... Isprăveşte cu comedioara asta jalnică. Ştiu că de trei luni, de cînd Piankhi a plecat la război, Harkuf doarme la tine.

Amanitera muşcă stoic dintr-o altă rodie. În audiofoanele din dreapta se aud strigăte de mînie. Apare Rifi. Silenţioasă. Ochiul lui de militar constată instantaneu că boskopoida şi-a vopsit pleoapele cu verde, şi-a lăcuit unghiile şi la gît şi-a pus un colan triplu din colţi de gorilă. La semnul vag al Amaniterei închide vizetele dinspre budoar şi deschide altele, practicate în înfăţişarea numărul doi a Zeului-Leu.

— Ce nestatornice sînt femeile, scumpul meu, şopteşte Amanitera, înconjurîndu-i mijlocul cu braţele.

El se uită la Rifi, şi Rifi îl taie c-o privire mai elocventă decît o lovitură de sabie.

— Regele-Zeu are o digestie proastă, astăzi, Piankhi. Altfel n-ar rage şi n-ar împărţi atîtea picioare demnitarilor săi... Ssst... Regele-Zeu !

30

Pe toţi zeii, acesta nu este Regele-Zeu ! Este victima unei scamatorii. A căzut pe mîna unei iluzioniste rafinate şi perverse. Cum poate fi acest borţos cu varice splendidul Rege-Zeu, aşezat în purpură pe tronul de aur al Imperiului Soarelui, între statuia gigantică a Zeului-Leu şi a lui Ra, sub coroana înţelepciunii, măreţ în nemişcarea lui zeiască, atunci cînd el, Piankhi, defila în fruntea carelor de luptă, în carul aurit de comandant suprem, tras de telegari albi, urmat de zecile de mii de arcaşi şi lăncieri şi dresori de lei, cu leii de luptă ţinuţi la lese, cu toţii cutremuraţi pînă la mistic de acel bărbat care exprima acolo, pe colina luminată de soare, însăşi veşnicia ? Cum poate fi acela, acest bărbat gol, care îşi scarpină fundul păros şi aruncă amforele în capetele sclavilor uriaşi ?... Surprizele vin prea rapid. Mintea lui este pregătită pentru surpriză. Dar nu chiar aşa. Ai nevoie să te gîndeşti la ceva dincolo de mizeria cotidiană, la ceva care într-un fel sau altul să simbolizeze idealul, transcendentul. Te gîndeşti la Patrie, este adevărat, dar te gîndeşti concret, o vezi prin Regele-Zeu, poate a fost o deformaţie de general, de altfel n-a avut ocazia să se prezinte decît de două ori Regelui-Zeu în audienţă, şi atunci nu s-a apropiat mai mult de cincizeci de paşi, la linia din mozaic albastru, semnul pentru comandan-

tul suprem al armatei de uscat, pentru că, nenorocitul de amiral al flotei din Mediterana se oprește la linia roșie, egală cu șaizeci de pași distanță, iar cel din Marea Roșie la linia verde, egală cu șaizeci și cinci de pași. Numai ministrul de război, cel care-nghite jumătate din subsidiile armatei ca să-și construiască canale de irigații pe moșiile lui, se poate apropia la cei cincisprezece pași stabiliți prin decretul Marelui Consiliu, privitor la audiențe și solemnități.

Regele-Zeu face praf cîteva vase din alabastru, după care plonjează (nud total) în bazin, împroșcînd tot dormitorul cu apă. Îi vede numai capul în muchii, mișcîndu-se în zvîcnetul brațelor. Face bazinul de patru ori pe față, și de două ori pe spate. La un semnal al șefului sclavilor, un kordofan uriaș, apar patru sclavi negroizi cu plase de luptă și tridenți. Regele îi privește cu ochi apoși, reci, de pește. Respiră profund. Strigă :

— Acum !

— A, hoi ! răspund negroizii.

Începe un joc straniu. Regele-Zeu înoată, se scufundă, apare și dispare, iar cei patru aruncă plasele și-l fugăresc cu tridenții, încercînd să-l lovească. Ochesc fulgerător. Aruncă harpoanele, care se-ncrucișează pe deasupra capului Regelui-Zeu, la distanțe atît de mici, că-l înfioară. Amanitera chicotește înveselită.

— Sînt cei mai buni lăncieri din imperiu, Piankhi.

— Totuși !

— Este singurul mijloc să iasă afară cînd e constipat... Atenție ! S-a-ntîmplat ceva...

Gong de aramă. Lăncierii încetează jocul. Apar gărzile. Regele-Leu răcnește ca din gură de șarpe :

— Am să te spintec în patru, hienă oloagă... Cine-ți permite să mă tulburi ?

Șambelanul bate temenele cu fruntea pînă-n pardoseala din marmoră.

— A sosit Șendi, fiu al Soarelui, abia suflă șambelanul.

— Șendi ? răcnește regele... Pregătește ceremonia numărul trei.

— Voia ta, luminăție.

— Ești un cretin notoriu. Pentru Șendi, ceremonia numărul patru.

— Vine din Țara Punt, însoritule.

— Am uitat, neghiobule. Memoria mea ești tu, dar tu, șnapanule, nu mai știi cum să dai scutiri de vamă contra șperț, hoț rîios ce ești. Îmi păgubești vistieria cu trei mii de taleri-aur anual.

— Astea-s intrigile lui Harkuf, luminăție... Trei mii de taleri-aur pe an ? Dac-aș ajunge la suma asta...

— Aha, neghiobule... Dac-ai ajunge, zici... În apă cu hiena rîioasă ! În apă !

Unul din negri îl înșfacă pe șambelan, îl ridică deasupra capului și-l zvîrle în bazin. Regele-Zeu iese pe

scările albastre, ici colo cu interstiții din aur. Negroizii își știu lecția. Cu coada tridentului îl țin pe șambelan sub apă pînă cînd, vizibil, isprăvește de eliminat bulele de aer și-ncepe să-nghită apă. Regele-Zeu rîde în hohote și se bate cu palmele peste fesele goale.

31

— Cred că fericirea constă în a nu avea iluzii, Piankhi! În a devora clipa. Într-un fel îl înțeleg pe Marele-Preot. A crezut cu ardoare că toate secretele cultului soarelui îl vor duce undeva, într-o altă lume. O lume a armoniilor perfecte. Și-a dat seama, pînă la urmă, că în funcția lui oficială nu are decît o singură libertate. Să-și servească Regele. Ra poate exista aici numai în măsura în care este foarte regalist. Altfel, acuzat de lezmajestate, este expediat în vr-un templu de pe Nilul superior și înlocuit cu altă zeitate mai înțelegătoare. Să zicem Zeul-Leu...

Amanitera se dovedește o logiciană perfectă. Deocamdată o preferă în cealaltă ipostază. De vestală a voluptății. Pe urmă, femeile care gîndesc prea exact sînt dispuse oricînd să-ți amplifice defectele, să le observe cu rigurozitate, și lui îi place să rămînă pentru amante un bărbat întreg, puțin misterios, puțin ironic, vag tandru, ușor temut, ușor indiferent, lucruri care țin de cochetăria masculină și care, analizate de o minte prea lucidă, pot să se transforme în ridicol. Interiorul acestui budoar straniu, iluminat difuz, prezența foarte concretă a Amaniterei și umbletul panteroid al boskopoidei, mai ales prin spatele lui, arătîndu-i beregata ori de cîte ori nu este văzută de Fecioara-Vestală, îl intrigă. Nu atît de mult cît îl intrigă comedia jucată în apartamentele Regelui.

— Nu-mi răspunzi nimic, iubitule, șoptește languros Amanitera.

— Inteligența mea este inteligența armelor, Regină !

— Sîngeroasă ?

— În ultimă instanță, da.

— Mă înspăimînți, Piankhi.

Se lipește de el, fremătîndă. Rifi îi arată beregata, făcînd cu tăișul palmei un semn imposibil de confundat. Regele se lasă îmbrăcat în cămașa sacră, în vreme ce șambelanul, murat și amețit, este schimbat de doi eunuci kordofani. Apar însemnele regale, se șterge pardoseala, sclave libiene vin cu tăvi încărcate de petale rubinii de trandafir, pe care le presară pe jos, se aude apa din bazin scurgîndu-se în canal. Regele-Zeu începe să devină magnific. Pelerina din purpură țesută cu fir de aur, coroana înțelepciunii din aur bătută în rubine și diamante, cu panașul simbolului falic, lucrat în argint aurit, ridicîndu-se ca un memento al eternității speciei, globul de aur al pămîntului și coarnele berbecului sacru în care

s-a-ntrupat Ra, toate aceste simboluri încorporează ființa precară a omului, transformînd-o sub ochii lui în altceva, poate măreț, poate hilar, dar, în orice caz, impresionant. Bătăi solemne de gong. De opt ori cîte opt. Regele-Zeu se-nțepenește. Doi sclavi aduc o oglindă de înălțimea dublă a staturii regale. Regele își încruntă sprîncenele. Se privește din față. Din profil. Pare mulțumit. Trei bătăi de gong. Apare o litieră aurită, cu încrustații din fildeș. Șambelanul, în catifea verde, cu pletele umede, încă sughițînd, își recapătă vizibil demnitatea.

— Să vină Marele-Preot, spune Regele-Zeu din gît.

Amanitera chicotește amuzată. Indică cochet, cu un deget încîntător, a treia dimensiune a Zeului-Leu și Rifi, neauzită, face vizibile vizitele care prospectează ultima înfățișare a Templului... De cîteva minute îl bîntuie dorința să-și dea demisia. O demisie spectaculoasă, în fața trupelor, să-și rupă lancea de comandant suprem și sabia, prin înfigerea în pămînt. Să strige de acolo, din carul de luptă, că demnitatea lui cea mai intimă nu-i îngăduie să mai slujească acestei comedii sinistre. Acestei corupții aurite. Acestor potlogari înconjurați de aura naivității și credulității poporului. Instinctelor acestora revoluționare, radicale, i se opun alte gînduri, surprinzătoare pentru el însuși. Imperiul se bazează pe munca milioanelor de sclavi care au săpat sistemele ingenioase de irigație. Pe munca felahilor, legată de

răsufletul Zeului-Nil... Caravanele vin și pleacă spre toate cele patru puncte cardinale, aducînd și ducînd fluxul viu, înnoitor, vital al comerțului. Hotărît, n-are vocația unuia care ar putea să-nlocuiască o lume prin alta, niște Zei prin alți Zei, poate mai puțin părăși decît Regele-Zeu, dar, în ultima instanță, Zei.

— Pe Ra, șoptește cutremurat.

Așezat în poziția lotus, ras în cap, nemișcat, parcă turnat în bronz, Marele-Preot este luminat de sus de o trîmbă fluidă de raze solare de culoare violacee. De jur împrejur, trei sclave negroide, în poziții de meditație. Buzele Marelui-Preot nemișcate. Și totuși, foarte clar, glasul atît de bine cunoscut, profund, cu rezonanțe stranii, vibrante :

— Amanitera, Zeii sînt sătui de depravarea ta. Simt, aici, în Templu, umblînd, prelingîndu-se, urcînd, spiritul șarpelui negru... Amanitera, dezleagă principiul focului, pentru purificarea ta. Oprește-l pe Kundalini pînă cînd nu va fi prea tîrziu, Amanitera.

Rifi închide vizetele, fără să mai aștepte porunca stăpînei. În budoar se-ncheagă o liniște jenantă, spartă de sunetul ascuțit al trompetiștilor și corniștilor regali. Prin vizetele rămase deschise se văd trăgîndu-se, rînd pe rînd, draperiile de catifea, brocart și aur care despart apartamentele regale de marea sală a audiențelor.

Regele în litieră este purtat pe umerii a șase sclavi splendizi din Nubia.

32

Cînd s-a-ntors din expediția glorioasă libiană, Regele-Zeu i-a făcut ceremonia numărul doisprezece. Lui Șendi, întors dintr-o expediție de pradă, îi oferă ceremonia numărul patru, adică exact ceea ce trebuia să-i ofere lui, conform decretului Marelui Consiliu privitor la ceremoniile militare. Expediția din Libia. Deșertul. Vidarea trupului. Soldații semănînd itinerariul cu trupurile lor istovite. Trena de hiene și vulturi. Zile-n șir. Nopți în șir. Săptămîni în șir. Mureau acolo, cu buzele uscate, cu limba umflată, cu coardele vocale seci, hîrîitoare, soarele îi devora și ei se gîndeau sincer și copilărește la gloria Regelui-Zeu... Trompetiștii. Corniștii. Pe două rînduri. Gărzile scînteietoare și-n fruntea lor Harkuf, în platoșă aurită, măreț. Sala imensă cu 888 de coloane, pardosită cu marmură. Corpul diplomatic. Cîțiva generali de operetă care n-au mirosit niciodată sudoarea ostașului, dar care-i elaborează lui regulamentele de luptă și instrucție, opere comice, dacă n-ar fi tragice, stupide, dacă n-ar fi de o stupizenie grandioasă.

— Generalii ăștia au fost făcuți generali într-o dimineață cînd regele a avut o digestie bună, îi șoptește Amanitera. Îi cunoști ?

— Nu !

— Sînt consilierii speciali ai Regelui-Zeu, în problemele militare.

— Ce-au fost înainte de asta ?

— Unul, în orice caz, cofetarul-șef. El a descoperit rețeta cataifului care reglează digestia regală. Ceilalți, dintre lingăii curții.

— Excelent, Amanitera.

— Trogloditul ăsta cu mutră de microcefal a oprit patentarea cuptoarelor de topit minereul de fier la Meroe... Pentru felul cum le-a apărat interesele, topitorii de bronz i-au cumpărat titlul de consilier tehnic regal și i-au construit un mic palat pe Nil, cu o perspectivă splendidă. Apropo... Tu ai un palat, Piankhi ?

— Am, Amanitera. Cortul meu ostășesc.

Cu replica asta știa că și-a redobîndit controlul. Este ceva de făcut aici. Mîngîie umerii Amaniterei, care-i mai poartă încă, fierbinți, urmele buzelor și-n același timp îi face un semn de atenție lui Rifi. Boskopoida este mai inteligentă decît toate aceste femei la un loc. După semnalul de începerea audienței, porțile masive de bronz ale sălii se deschid solemn. Iată-l. Șendi. Are revelația adevărului exact, matematic. Șendi, omul numărul unu al regatului. Șendi-hiena, nedezlipit de urmele oștirii sale. Omul care transformă civilizațiile în ruină. Care pustiește calculat, implacabil, ținînd o contabilitate rece a tuturor copiilor de la 5 la 12 ani (pe cei pînă-n 5 ani îi ucide ca nefiind economici), a tuturor nubilelor și femeilor tinere (în virtutea acelorași rațiuni aplicate copiilor, mici extirpă toți bătrînii), a tuturor bărbaților dintre care se recrutează săpătorii în piatră pentru

temple, muncitorii la irigații, viitorii castrați pentru gărzile reginelor și corurile de tenori, atît de dragi Regelui-Zeu. Șendi-hiena în pelerină albă, cu degetele încărcate de inele, impunător, oprindu-se în cercul rezervat aleșilor, în vreme ce pe porțile larg deschise intră vînătorii de sclavi, plesnind din bicele uriașe din piele de hipopotam. Sînt bărbați atletici, aproape goi, cu brațele și gleznele prinse în brățări late din piele. Între ei, pe două coloane, sclavii. Bărbații în stînga. Femeile în dreapta. Sute de sclavi, exemplare magnifice ale triburilor dintre Nil și Niger, negroizi în majoritatea zdrobitoare a cazurilor.

— Ce femei, mîrîie Amanitera.

În fața lor, nemișcat, cu biciul de șef de caravană înfipt în brîu, Șendi. Așteaptă semnalul șambelanului. Așezat în cercul de prospecție al vizetelor, Regele-Zeu, împietrit, aproape mineralizat, trece o privire vagă peste lotul sclavelor. Șambelanul bate talgerul de aramă cu toiagul. Șendi își povestește faptele. Cum au urcat Munții Lunei, pe nopți pline de duhuri, în Țara Spiritelor, cum așa și pe dincolo. Cum a fost ajutat cu merinde și caravane de asini de minunatul Harkuf, comandantul gărzilor, în timp ce alții, care trebuiau să vegheze asupra împrospătării Regatului-Sacru cu sclavi, pierdeau războaie, ori își vedeau numai de moșiile lor. Tot discursul cu risipă de gesturi largi, convingătoare, cărora vînătorii de sclavi le răspund cu lovituri de bici aplicate ingenios pe trupurile sclavilor cu gîturile prinse în juguri din

lemn. Lumina cade din tavan în sala celor 888 de coloane din porfir, marmură și piatră poroasă de Nil, pielea sclavilor este sfîșiată de bice, sclavele își caută din ochi bărbații, ori viitorii protectori, aurul gărzilor și-al oficialităților lucește și el înțelege brusc sensul adevărat al discursului ținut de Șendi. Omul are rațiuni politice imediate. Harkuf, Șendi și unealta lor, Akka. Lucrurile sînt limpezi și el nu mai este un imbecil gata să se urce în carul de luptă și, strigînd ura, să se repeadă nebunește în lăncile din fier ale asirienilor. În primul rînd Amanitera trebuiește neutralizată. Este o fatalitate ca cel care salvează să devină, la un moment dat, prima piedică a destinului salvat. Poate dintr-o meschinărie, dintr-o ciudățenie a vieții. Dar mai curînd dintr-o înțelepciune a ei.

Întoarce spatele vizetelor. Știe îndeajuns.

— Nu ți-e sete, regina mea ? o întreabă tandru pe Amanitera.

Ochii verzi ai sclavei Rifi sînt plini de aceeași cruda maliție. Dispare, ca să apară neauzit cu două cupe aurite. Îi indică din privire cupa din dreptul Amaniterei.

33

— Nu-ți fie frică, spune Rifi, răsturnînd clepsidra... Are să doarmă liniștită pînă la răsăritul soarelui. Îi fac somnoterapie de cîte ori are crize de... singurătate.

Gestul cu care-a răsturnat clepsidra a fost ca o aruncare în afara timpului. Ca o expulzare în afara tuturor celor ştiute de el, pentru că, păstrîndu-şi accentul guturai, straniu, de om care-abia învaţă să vorbească, Rifi spune frazele acestea în aceeaşi limbă uitată, cu o sintaxă fluidă, armonioasă, o limbă în care fonetica este saturată de vocale, evocînd peisaje edenice, albastre, evocînd marea şi cocotierii şi arhipelagurile coraligene şi Melanesia, ori Polinesia, cu povestirile adevărate despre Urechile lungi şi despre Atlantida, adică ceea ce fuseseră alte civilizaţii din memoria dinaintea civilizaţiei iordaniene, despre care, acum ştie sigur, a-nvăţat la şcoala lui Sefuwa... Îşi aminteşte limba aceasta cu o precizie uimitoare.

Rifi o-nveleşte pe Fecioara-Vestală cu o cuvertură de mătase. „Mereu jocul acesta al aparenţelor", îşi spune, încingîndu-şi sabia de bronz cu garda din aur.

— Al aparenţelor pentru neiniţiaţi, taie Rifi monologul interior. Sefuwa îşi pusese multe speranţe în tine... Nu obişnuiesc să fiu întreruptă. A pus mîna pe tine curtezana aceea din Elefantina şi tot ce-ai învăţat s-a risipit ca fumul. Sefuwa nu te-a învăţat disciplina forţei... Să mergem.

Templul este un adevărat labirint construit pe verticală. Nu-l mai surprinde nimic — are conştiinţa vagă a unei absorbţii într-o plasmă dincolo de eu, ar putea spune un fel de încorporare a eului într-un univers

plural, un fel de cunoaştere latentă, potenţială, pusă în libertate fără nici un efort deliberat, dublată de senzaţia acută a prezenţei feminine, a însuşi principiului feminităţii integrat în mişcările melodioase şi-n trupul miniatural al boskopoidei. Nu s-a gîndit niciodată la astronomia, arhitectura şi ingineria încorporate în construcţia Templului, care permit iluminarea cu lumină solară a acestui labirint subteran. Reface mental aparenţa Templului. O colină imensă — ridicată stingher într-un peisaj plan — deasupra căreia tronează, între colonadele gigant, Templul. Trepte în spirală.

— De ce mă salvezi, Rifi ? o-ntreabă şi-l surprinde tonul de salon.

— Încă n-am făcut-o.

— Dar ai s-o faci.

— Poate... Mai puţin pentru tine. Mai mult pentru mine... Am învăţat destul aici. Vreau să mă-ntorc în Munţii Lunei.

— Cine te-a adus de-acolo ?

— Şendi.

— Vrei să te răzbuni?... Spada mea îţi stă la dispoziţie.

— Ce idioţenie... Revino, băiatule, la raţiune... Timpul... Un singur răzbunător : Timpul.

Rîde...

— Ca să-nţelegi asta trebuie să fii însă mai mult decît un simplu dolicocefal.

Rifi se oprește. Un zid de bolovani închide gura scărilor. Reține că au coborît încă două nivele. Cu toate astea, nimic din atmosfera umedă, viciată a subteranelor. Era de așteptat. Rifi mișcă într-o scriere criptică un braț de fier în formă de suport de torță. Unul din bolovani culisează pe niște rigle metalice. Strălucirea neobișnuită a acestora îl face să se oprească amuțit. Îngenunche. Pipăie riglele.

— Fier, bolborosește... Imposibil... Fier !...

— Mai mult, șoptește Rifi... Oțel.

Stupefiant. Stupefiant acest anacronism eras. În epoca bronzului, atît de complex descrisă de istoricii tuturor timpurilor, să găsești armături metalice din oțel. Stupefiant să treci dincolo de bolovanul care revine fără nici un efort uman, implicînd existența unui mecanism inteligent și cvasiautonom, și să nimerești în plină agora subterană. Fîșii de trîmbe solare verticale, roșii, portocalii, rubinii, indigo, cad din bolta foarte înaltă a acestei imense piețe, sugerînd monumentalitatea unor colonade de catedrală. A străbătut toată valea Nilului, cu cea mai monumentală dintre arhitecturile cunoscute în Africa și Europa, templele de la Philae și Luxor, piramidele și sfinxul, dar impresia pe care-o lasă colonadele de lumină solară irizată, transparentă, este incomunicabilă.

— Rifi !... Dar asta este însăși știința luminii, Rifi... Uluitor... Știința luminii... Știința luminii...

Îmbătrînește subit cu sute de mii de ani. Simte cum i se dezintegrează carnea și oasele, cum devine flasc și inutil, cum începe să se resoarbă în materie, o senzație dureroasă de părăsire îl cuprinde gîndindu-se la magnetosferă și la știința celor dinaintea lui, magnifica știință a captării radiațiilor pure, a razelor cosmice și a vîntului solar, dar mai presus de toate, a cîmpurilor magnetice solare, a captării și filtrării lor, direct în chakrele superioare, în centrele vitale menite să se integreze ciclului vital al spiritualității umane. Mîini fluide, electrice îi desprind centura și veșmintele. Nu vede decît feerica luminiscență solară, căzînd vertical, în flux continuu, roșie, indigo, portocalie, coloane distincte de asemenea culori transparente, explosive, iar în centrul lor (numără foarte clar șapte asemenea stîlpi de lumină), în centrul lor o foarte subțire coloană de lumină alb-albăstruie, rece, cu irizări dureroase, de o intensitate necunoscută, în mijlocul cărcia, nemișcată, distinge o formă umană înconjurată de o aură densă, de aceeași factură cu lumina albă în care stă scufundată.

— Reculege-te, Piankhi, aude vag glasul Rifiei în aceeași străveche limbă muzicală...

Atunci distinge siluete umane în fiecare coloană de lumină. Bărbați și femei de o perfectă constituție fizică, absolut goi, așezați în poziția lotus, în fiecare din acele șapte coloane. Se simte împins de la spate în coloana de lumină indigo. Știe că din clipa aceea situația lui de general terestru, comandant suprem al forțelor de uscat

continentale devine un apendice rizibil, un fel de joc naiv, ca să fie politicos cu el însuşi, un fel de pampon drăgălaş şi colorat, pentru că a intrat în ecuaţie cu timpul.

34

Glasurile sînt simultane :

— Este firesc să fie aşa pentru că oamenii gîndesc, conştiinţele lor materializează imagini fragmentare, uneori suprapuse, alteori haotice, şi faptul că numai atunci cînd vorbesc realizăm o idee vagă despre ceea ce este în interior, nu înseamnă că în răstimpul dintre fraze, subiectul...

— Cred c-aţi răsturnat raportul dintre baza construcţiei şi cornişă pentru că...

— Zeule-Soare, îndură-te de păcatul dragostei cu mine însumi, îndură-te, Ra, şi dăruieşte-mi femeia care să mă vindece şi...

— A venit timpul, Zeule-Leu, să te-ntorci în pustiu...

Subiectul este vid. Nu psihologia rezolvă problemele conştiinţei, ale subconştientului şi inconştientului...

— pentru că trebuie să construim mereu şi mereu numai în sensul simbolului, al încifrării vechilor noastre cunoştinţe, deci în sensul spiritului, căruia trebuie să-i subordonăm toate celelalte necesităţi...

— ...şi părăsind această înfăţişare chinuitoare, să ajung la echilibrul cu tine, în zona pe care mi-ai hărăzit-o în această existenţă. Îndură-te...

Glasurile, care nici măcar nu sînt glasuri, cei patru bărbaţi care-şi fac meditaţia sub trîmba de raze indigo nu vorbesc, dar el îi înregistrează simultan. Le înregistrează nu gîndurile, asta este o chestiune primară spunea Sefuwa — uluitor, baia de emanaţii indigo spală toate aluviunile primare, grosiere ale eului de general, închistarea în principiile tacticii şi strategiei contemporane, absolut rigide. Tragere de arcaşi, asaltul carelor, în breşa deschisă intră dresorii de lei şi lăncierii uşori care o lărgesc, desăvîrşirea pătrunderii cu lăncierii grei, ruperea liniilor inamice, exploatarea succesului cu cavaleria şi trupele uşoare pe cămile... Şi pe urmă ? Ei şi ? Un deceniu de pace, iarăşi de la capăt, trîmbiţe şi tabere şi discursuri despre Regele-Zeu, pe urmă vin deceniile, de fapt nu vin deceniile, pier vieţile, mor imperiile, ce ridicol, nu în timp, mor în ele însele, vin nisipurile, adică Terra îşi trăieşte viaţa deasupra, undeva în alt plan...

Înţelege brusc.

Iradiaţiile indigo i-au dezintegrat carcasa de habitudini, de mimetisme ale profesiei... Asta o face şi cu cei de-alături. Un filolog erudit indian, un arhitect grec, un onanist fenician şi un preot egiptean... Se ridică. Desigur Rifi îi întinde hainele. Se-mbracă. Întreabă :

— Atît ?

— Deocamdată atît.

Ştie că cel din mijlocul trîmbei alb-albastre, singurul, acela este slujitorul supremului centru de forţă yoghinic din creştet al chakrei Sahasrara, adică al desăvîrşirii. O urmează pe Rifi printr-un ecran de fotoni violeţi, de o densitate aproape materială, care-l bombardează direct în plexul solar...

— Ai urcat cu bine prima treaptă a iniţierii, îi spune Rifi şi-l ia de mînă... Să fim atenţi.

Dincolo de ecranul de globuli, o nouă agora. Lume. Rumoare. Perechi. Un bazar. Lume multă de toate rasele şi de toate vîrstele. Un fel de piaţă publică, plină de lume, fremătîndă, cu negustori de banane şi curmale, cu olari şi mărgelari, cu ţesători şi zarafi, pentru că, ce pot fi altceva decît zarafi aceşti bătrîni onorabili care au grămezi de monede pe tarabele acoperite cu catifea roşie ?

— Puţină răbdare, şuşoteşte Rifi... Cum te simţi ?

— Excelent.

— Adică ?

— Liber !... Neînchipuit de liber şi de tînăr.

— Este doar începutul... Haidem. Ajutorul de Înţelept ne cheamă... Să mergem.

Îşi fac loc spre arcul de boltă sprijinit pe doi sfincşi, de unde un fel de ascet, vegetarian probabil, spîn şi cu figură de şacal, îi face semne Rifiei. Îl miră deosebit

că în piaţă domneşte legea trocului şi că schimburile se fac fără tocmeală, chiar şi-n zona tarabelor cu monede. Îl mai miră afluxul continuu de perechi noi în agora şi plecarea rapidă a celor care şi-au terminat plimbarea circulară, ca şi completa lui separare de prezent. Spînul şacaloid miroase a rafie. Dincolo de el se deschide un coridor cu opt coloane din piatră de Nil.

35

A treia agora, de dimensiuni mult mai mici. În centru, o masă rotundă, cioplită în piatră... La mijlocul ei, un ac magnetic. Opt jilţuri din piatră, ocupate de opt bărbaţi despre care nu s-ar putea spune că sînt venerabili. Pe arcul de cerc din sud, alte opt jilţuri ocupate de opt femei, cîteva mai în vîrstă şi două de o conformaţie necunoscută : albe, un alb-arămiu şi blonde, purtîndu-şi părul lung pe umeri, poate ar fi stăruit mai mult asupra lor dacă n-ar auzi respiraţia precipitată a Rifiei. Este limpede. Se află într-o lume a sclavilor. Toţi cei întîlniţi pînă acum în aceste subterane sînt sclavi. Poartă ars pe umeri atît efigia imperiului, cît şi a stăpînului, atunci cînd nu fac parte dintre sclavii curţii. Nu face nici o reacţie psihică la faptul că circulă printre ei (a recunoscut doi din sclavii prietenului său Perehu, astronomul ar-

matei), consideră faptul că nu se prosternează cu fruntea în țărînă la fel de normal, cum în alte timpuri — i se par imemoriale — la fel de normal i se părea să se prosterneze. Constată, lucid, că acțiunea iradiațiilor indigo a acționat *din afară*, realizînd un fel de neutralitate a psihicului, și-și spune că asta nu poate dăinui mult, pentru că toate legile naturii sînt *interioare*, ele acționează dinlăuntrul fenomenului. Un domn între două vîrste, hamit după conformația nasului, bate de trei ori într-un gong și femeile, tușind, încetează turuiala. Spînul șacaloid le oferă două taburete din lemn la poziția est a celor 360°, deci între flancul stîng al bărbaților și cel drept al femeilor, el fiind așezat lîngă una din blonde și Rifi lîngă un asirian (tipul i se pare cunoscut, l-a văzut undeva și nu știe unde) de statură marcantă. Cel care a bătut gongul îl salută cu cîteva fraze curtenitoare, apoi trece la ordinea de zi spunînd foarte limpede că în noaptea aceasta este iminentă o revoluție de palat. Harkuf va da un ospăț în cinstea întoarcerii lui Șendi. Își va îmbrăca gărzile externe în sclavi, ca să le poată introduce în Templu. Scopul lui este să neutralizeze partidul lui Nyame, să înscenеze cîteva procese răsunătoare, să taie capetele celor mai încăpățînați și mîndri, ca să poată încheia pace cu asirienii. Asirienii i-au promis postul de guvernator imperial al Egiptului de sus, iar după trei ani de verificare, coroana.

El stă foarte liniștit pe taburet și constată că femeia blondă iradiază un calm împăcat, are ochii albaștri cum n-a văzut niciodată în viața lui — o piele aburindă și un fel foarte personal de a-și mîngîia pletele. Apoi se gîndește la felul cum înregistrase gîndurile filologului, arhitectului și celorlalți — se uită la Rifi și Rifi zîmbește, șoptindu-i :

— Nu te obosi... Este colată cu comandantul cavaleriei, la care el ia brusc un aer solemn.

Îl cunoaște de peste zece ani pe cavalerist, dar asta n-a știut-o. Reface discursul celui care conduce ședința, tot în afara emoției, farmaceutic, ca și cînd ar fi vorba despre lucruri care se vor întîmpla peste un milion de ani în altă galaxie... Aude că Harkuf va cere Regelui-Zeu ca primul cap care va cădea să fie al lui, nedemn de comandă, dac-a pierdut războiul, și-l amuză ticăloșia lui Harkuf, cu atît mai mult cu cît, spune o etiopiană, vrea s-o asasineze pe Nyame — adică i-a pregătit un coș cu trandafiri regali, în care sînt ascunse două cobre înfometate.

— Onorat consiliu, spune domnul între două vîrste, problema care ni se pune este dacă acționăm sau nu, și dacă da, în favoarea cui ?... Înainte de a trece la discuții, cîteva precizări, generale... Te afli la Consiliul central al sclavilor din Egiptul de jos, de sus și din Meroe, organ funcționînd pe baze obștești, ales prin vot public în agora, pe o perioadă de trei ani astronomici.

Consiliul central al sclavilor se bazează pe un comitet de execuţie, investit cu puteri administrative totalitare. Sîntem aici sclavi de dată mai recentă, luaţi în urma campaniilor pe care le-ai dus.

— Mă onorează, domnule preşedinte.

— Dar sînt şi sclavi, majoritatea, coborîtori din sclavii dinastiilor XVIII sau şi mai vechi... Asociaţia noastră lasă Regelui-Zeu şi celor de la suprafaţă plăcerea jocului de-a puterea.

— Încep să-mi dau seama.

— Greşeala Regelui-Zeu este că, din comoditate, ori din stupizenie...

— Vă rog.

— Retractez. Din comoditate, întăreşte pe viaţă funcţiile favoriţilor săi. Asta duce la rutină. La corupţie. La posibilitatea abuzului. La lipsă de concurenţă. La clică cu alte cuvinte... Asta este treaba Regelui-Zeu, cît de prost sau de bine se lasă servit. Pe noi ne interesează altceva. Destinul, în timp, al imperiului.

Cineva, un tip scandalos de pipernicit, cu porii dilataţi, cere cuvîntul cu glas piţigăiat.

— Să trecem la obiect... Harkuf trebuie anihilat. Pune în primejdie pe toţi cei asociaţi la topitoriile de bronz.

— Viitorul este al fierului ! strigă asirianul. Să ne-o spună generalul... Eşti învechit, Apis.

— Refuz să cred că putem schimba tot procesul tehnologic din imperiu, pentru afacerile tale oneroase, fiu al lui Baal, cotcodăceşte pipernicitul numit Apis.

Preşedintele bate energic în gong. Cei doi preopinenţi se calmează.

— De ce nu-i duci la duşul indigo, îi şopteşte Rifiei la ureche.

— Pentru că n-ar mai fi ei, Piankhi !

— Apropo, spune preşedintele. Generale, noi sîntem cauza dizgraţiei tale... Umanitarismul tău pe cîmpul de luptă, dar mai ales metoda incalificabilă de a elibera prizonierii de război, te-au adus aici.

— Acum înţelegi de ce trebuia să fi trecut pe sub duşul indigo, spune Rifi, rîde, se ridică şi se duce să se aşeze pe genunchii unei matroane senegaleze care transpiră abundent.

36

Preşedintele îi lămureşte una din tezele fundamentale ale comunităţii : îmbogăţirea imperiului cu noi şi noi generaţii de sclavi. Ascultă într-o stare de receptivitate maximă teoriile de eugenie ale preşedintelui, de încrucişare a raselor, de împingere a sclavelor excelent conformate în paturile celor mai buni conducători de stat, celor mai inteligenţi şi bine clădiţi fizic, ca apoi copiii rezultaţi din aceste amoruri să fie încredinţaţi şcolii speciale de iniţiere şi urmăriţi pe întreaga viaţă şi-n cursul cîtorva generaţii, în urmaşii urmaşilor lor.

— Vrem o cucerire lentă a imperiului și lumii, spune președintele, în concluzie. Timpul lucrează pentru noi și-mpotriva imperiilor de la suprafață. Puterea noastră este imensă, tocmai pentru că nu face concurență Timpului, generale... Bate în gong... Să continuăm, prealuminaților. Ce hotărîm ?

— Să se îmbogățească rapid, Harkuf o să ne pună la munci silite, spune matroana senegaleză.

— Dacă Harkuf ajunge rege în Egiptul de sus, Baal, care este tot numai trădare, va inaugura acolo primele topitorii de fier. Harkuf va porni război împotriva Egiptului de jos și toate oalele sparte le plătim noi ! strigă Apis.

— Ne-am hotărît să adăugăm Templului nostru încă trei agore, un local de școală pentru inițiere în arhitectură și un apeduct central. Dacă Harkuf devine influent, înseamnă că majoritatea din noi vom lucra la irigații ca să-i fertilizăm deșertul moștenit de la taică-su.

Tipul robust, bine hrănit, poartă la brîu riglele, gnomonul, firul de in cu plumb, punîndu-și în valoare funcția de arhitect. Discuția continuă pe ton egal. Îl impresionează că nici unul din preopinenți nu dă soluții. Își exprimă părerea și-atît. Probabil președintele înscrie aceste păreri și, din analiza lor, extrage pe criterii statistice atît opinia care definește interesul public, cît și concluzia care se degajă de aici. Obiectivizat total prin abolirea personalității profesionale, aceea care stabilește

toate sistemele de relații cu mediul, constată cu o pregnanță uimitoare limitele vorbitorilor, ca și cînd personalitatea fiecăruia, inteligența și spiritualitatea lui s-ar circumscrie vizibil unui teritoriu cît o pînză de păianjen... „Nu e rău... Am început să fac metafore", își spune. Atunci Rifi, răzgîiată de senegaleză care iradiază o teroare secretă, o spaimă ancestrală, spune foarte clar, nu în idiomul folosit de sclavi (acum știe cu precizie că președintele este sclavul regal însărcinat cu contabilitatea magaziilor cerealiere ale întregului imperiu), ci în limba aceea plină de vocale, evocînd leagănul speciei :

— Harkuf merge împotriva Timpului. El dorește dictatura. Imperiul nostru a ajuns la maturitate democratică. Generalul Piankhi va fi executorul dorinței Consiliului central al sclavilor... Pe urmă, este o crimă rușinoasă ceea ce-i pregătește lui Nyame. Regina este de o moralitate aproape zeiască în comparație cu femeile curții...

Apoi, fixînd-o pe blonda de lîngă el, care-și lipise pulpa goală de pulpa lui :

— Ba chiar în comparație cu cîteva din membrele Consiliului central... Ai ceva împotrivă, Kari ?

— De ce mă-ntrebi pe mine, Rifi ?... Ai putea să-ți pui întrebarea ție însăți.

Bărbații tușesc jenați. Situația este salvată de apariția unui tînăr alergător regal care spune că generalul Piankhi este așteptat la agora luminii.

37

Stă în poziţia lotus sub trîmba de lumină roşie. A depăşit în cîteva secunde stadiul comunicării prin cuvinte. Trezindu-şi vederea lăuntrică, zăreşte mecanismul nevăzut al „dublului" său vital, mai precis, forţe necunoscute, de consistenţă fotonică, iradiind microparticule de energie de culoare trandafirie cu mult galben, alternate cu microparticule de un albastru-purpuriu, se concentrează din interior (are această certitudine, că undeva, într-un mecanism foarte rafinat al organismului, lumina roşie se dezintegrează într-o sumedenie de componente) şi că fluxul albastru-purpuriu şi trandafiriu-gălbui îi vivifică centrul de forţă Ajna, „cel de al treilea ochi", dintre sprîncene, vederea lui fizică suferind modificări substanţiale. În acelaşi timp se fac auzite zgomote necunoscute, niciodată percepute, ca acelea muzicale, dar nearmonioase, ale globurilor dezintegrîndu-se şi zgomotul şuierător al energiei însăşi, lucru care-i dă o stare de imponderabilitate spirituală. Constată că Forţa este cu totul altceva decît efectul ei şi că, în toată viaţa lui, n-a urmărit decît rezultatul meschin al efectului forţei fizice. Atunci cînd dădea cu hîrleţul de piatră, efectul unei săpături de o palmă. Ca general comandant suprem, efectul forţei de izbire a arcaşilor, lăncierilor, carelor de luptă... limitat în timp la o zi de luptă. În spaţiu, la cîteva mii de paşi de front şi cîteva sute în adîncime. Ridicol. Ridicol pînă

la greaţă. Pînă şi efectul forţei sutelor de mii de sclavi, al scripeţilor şi rolelor folosite de arhitecţi să încifreze în piramide blocuri de cîte douăzeci de tone i se pare ridicol, în raport de forţa esenţială pe care-o degajă Prana. Sesizează cu acuitate spirituală, dincolo de senzorial, simultaneu, o pluralitate de universuri, văzute pînă aici la distanţa de percepere a simţurilor. Formidabilul Templu al Zeului-Leu, cu structurile lui verticale şi orizontale, cu toate cele trei aripi : a lui Nyame, a Regelui-Zeu, a Marelui-Preot, cu nivelul Fecioarei-Vestale, nivele ale unei criptici puerile, ale unei transcrieri cifrate a cîtorva date din istoria Meroe — el are viziunea interioară a spiritualităţii inteligente dintr-o pluralitate de alte planete, ba chiar a unor impulsuri sonore emise din alte galaxii, în vreme ce o fiinţă subtilă şi invizibilă, o entitate eterică, de o pregnanţă armonică, îi imprimă în conştient că perceperea spaţială şi temporală îl va urmări încă pe drumul desăvîrşirii, apoi nivelul subteran, stelar, al lumii sclavilor, net superior celorlalte, pentru că acolo totul se limitează la ceremonia forţei, pe cînd aici se creează forţa şi se încifrează date străvechi ale gîndirii umane, simte forţa de iradiere din atelierele copiştilor care transcriu Documentele de la Marea Moartă, pregătind Biblia şi Talmudul, ori preceptele confucianismului, ori versurile din Sakunthala referitoare la migraţia speciei, apoi percepe efectul sonor al simunului în deşert şi deasupra lui explozia micrometeoriţilor în magnetosferă, ori foarte clar superbele

efecte sonore ale vîntului solar şi are instantaneu viziunea Întregului, auzind procesul de solidificare al rocilor, al mutaţiilor din mineral spre centrul încă lavinic al planetei, astea toate într-o vizibilă transmigraţie : a celulelor, a atomilor, a circuitelor stabilite între magnetismul solar şi umanitate prin intermediul Pranei, adică un univers al determinărilor, al acumulărilor, al trecerilor dintr-o ipostază în alta — apoi, printr-o reducţie concentrică, efectele acestea nude, transcrierile acestea de impresii totale imprimate ca o cunoaştere directă, nemijlocită de cuvinte, nedeformată de logică, imprimate direct în conştient se limitează, se materializează, devin comparabile între ele însele şi experienţa lui senzorială le ordonă într-o sală octogonală, scundă, iluminată parcimonios, unde un inginer probabil vorbeşte unei asistenţe despre explozia nucleară care-a distrus civilizaţiile dinaintea Potopului.

38

Intrarea în lumea experienţei senzoriale este dureroasă. Aproape fizic dureroasă. Îşi găseşte greu limba în care să gîndească. Îşi găseşte şi mai greu cuvintele. Unele din ele sună ciudat, dogit, n-au nici o legătură cu spaţiul, cu obiectele, nu le găseşte corespondenţa, sînt moarte, golite de ele însele, aparţin altei experienţe

umane, necunoscută lui. Este un impediment momentan. Pentru că, dintotdeauna, oamenii au generat habitudini similare, necesităţi spirituale similare, care-au născut cuvinte, şi el îşi va găsi pînă la urmă cuvintele, fără de care nu-nseamnă nimic, fără de care nu există, fără de care aventura lui rămîne nu numai anonimă, dar se umple de stupid şi ridicol. Aşa că, gol sub iradiaţiile roşii, îşi caută cuvintele într-o memorie ciudată, anticronologică, molipsită de impresionismul cel mai gelos de propria-i puritate... Şi chiar dac-ar găsi cuvintele, are nevoie de sintaxa şi morfologia care să le dea un sens, o contingenţă. Îşi spune că astea sînt gînduri pure, primare, exclusiv dicteuri, cam cum şi-ar vrea romanele un Michel Butor, ori un Alain Robbe-Grillet, ori leşinaţii lor epigoni de aiurea, şi se trezeşte că gîndeşte logic, într-o sintaxă şi morfologie cunoscute organic, în cuvinte care-i ţîşnesc din memorie fără nici un efort vizibil. Probabil ar fi rătăcit mai mult în acest labirint al cuvintelor, dacă n-ar fi simţit pregnant prezenţa acidă a Rifiei :

— Puteai să renunţi la plăcerea de a-ţi lipi pulpa de pulpa curtezanei ăleia blonde, spune Rifi.

— Pardon... Lucrurile stau tocmai invers.

Asta era. Impulsul care să-l temporalizeze. Este el, Piankhi, din experienţa Meroe, foarte general, pentru că primul gest este să-şi găsească sabia. Rifi îl tractează destul de impetuos. Străbat agora mare plină de sclavii care trag chiulul pentru ora lor de plimbare subterană

și din nou Ajutorul de Înțelept cu mutra lui de șacal lihnit le face semn să intre printre doi sfincși, probabil într-o nouă agora. Se pare că subteranele astea sînt un labirint adevărat, fără nimic metaforic în el. Se convinge de lipsa de metaforă, după ce intră într-un foarte larg spațiu boltit, dreptunghiular de data asta, sprijinit pe stîlpi masivi, cu capiteluri foarte ciudate, sculptate în ghirlande de acant și viță de vie, între care, foarte armonios, sînt reprezentați în basoreliefuri din mozaic colorat niște păuni splendizi. Sunet de trîmbiță. Comenzi. O mare mulțime de bărbați se aliniază, zăngănindu-și lăncile, săbiile și scuturile. Oftează. Se vede treaba că nimeni nu poate sări din propriul lui destin. A redevenit general comandant de mari unități. Primește raportul lui : „Ak Mor, comandantul miliției populare, care-i stă la dispoziție din ordinul Consiliului central al sclavilor cu detașamentele speciale, instruite pentru lupta în localități, 2000 de infanteriști, 350 arcași de elită antrenați să lovească orice țintă apărută în vreo deschizătură, 500 împrospătători, sanitari și, pentru urmărire, 150 de purtători de gheparzi... La ordin !"... Acest Ak Mor pare etiopian după craniu și statură, are dinții piliți și probabil că-n lupta corp la corp sfîșie beregata inamicului. Rifi a dispărut. Se simte mai lejer. Trece în revistă frontul acestor soldați necunoscuți. Spre stupoarea lui, îi vede înarmați cu arme din fier, de aceeași formă cu armele din bronz ale Regelui-Zeu. Cînd ordonă :

— Comandanții la mine !

oștenii aceia rămași nemișcați și muți, în rînduri, pe tot timpul revistei, rup brusc formațiile, scot zarurile din pungile de piele, întorc scuturile pe dos și-ncep să joace, lucru care-l intrigă, el oprind în corpul expeditionar orice joc de noroc, din pricina încăierărilor, al predilecției chibiților pentru trișori și-al nopților nedormite de jucători, cu efecte nocive asupra condiției fizice a luptătorilor.

39

Planul de luptă se bazează pe informațiile minuțioase prezentate într-o minută excelent redactată de către șeful serviciului de informații, hebreul Saul, de fapt, un înțelept, care mai mult metaforizează pe seama informației secrete, decît extrage sensul ei militar. Își dă seama că Regele-Zeu cu tot imperiul lui, cu armatele, flotele, strîngătorii de biruri, guvernatorii și garnizoanele orașelor sînt prizonierii potențiali, virtuali și reali ai acestei de-a doua armate, niciodată văzute, din subteranele vieții de fiecare zi a imperiului. Sutașii de aici sînt paharnicii și îngrijitorii de grajduri de sus. Soldații de aici slujesc în curțile de sus, în hambare, la irigații, scaldă și plimbă copiii demnitarilor, generalilor, amiralilor și guvernatorilor, după cum sclavele le gătesc mîn-

carea, le coafează și îmbăiază soțiile, le cunosc viciile și virtuțile. Ca să-l anihileze pe Harkuf este un joc de copil. Tocmai pentru că este un joc, pentru că ceilalți în frunte cu Ak Mor par să țină la regulile lui, își ia cea mai aspră și responsabilă figură din recuzita lui de general comandant suprem. Meditează. Hotărăște sonor, plin de aplomb :

— La ora H (ora banchetului, care dacă s-ar numi așa, n-ar mai avea nimic misterios și tragic), deci, la ora H, cheșigurile 1 și 3 (n-are nici o importanță că denumirea este mongolă și apare abia cu 1200 de ani după Hristos, din moment ce desemnează o unitate de 100 luptători) se vor travesti în hainele lor obișnuite, de sclavi (aici s-ar putea naște o furtună de proteste ale specialiștilor — cum să se travestească, cînd de fapt hainele de sclavi sînt cele care corespund esenței lor sociale și cele militare sînt ale travestiului, conform Dicționarului de neologisme : travesti X6. IV. tr. și refl. = a (se) deghiza, care de fapt este o tautologie) și vor lua parte în această calitate normală la banchetul din apartamentele lui Harkuf, marcînd prin dubluri gărzile acestuia. Restul plutoanelor se vor distribui (urmează tabelul) la corpul de gardă, la cazarma gărzilor regale, la apartamentele lui Nyame și vor bloca pe cele ale Reginei Akka. Se vor trimite curieri (urmează tabelul) generalilor credincioși epocii bronzului și comandanților prieteni lui, la cazarma cavaleriei și a corpului expeditionar pe cămile. Totul se va executa cu aerul cel mai normal. Adică, grupuri de

sclavi întorși de la irigații vor răsturna o cotigă plină de orez în fața corpului de gardă al Templului, vor face gălăgie, se vor certa și încăiera, în așa fel încît să atragă intervenția gărzii, care va fi neutralizată pe loc. Se vor monta asemenea ambuscade, adaptîndu-se terenului și psihologiei comandanților adverși, la toate punctele cheie ale capitalei. Comandantului gărzilor interioare îi vor fi prezentate două sclave de o mare frumusețe, răpite din Insula Creta (— Vrea comandantul suprem să verifice ? — Nu, Ak Mor !... Mă încred în gustul dumitale rafinat !... Era să spună că Rifi este pe undeva prin preajmă și oricum...), pe cînd comandantului pieței i se va aduce clandestin, din partea unui mare negustor din Punt care-ar spera la un control sumar al caravanei, un burduf cu cel mai bun vin doma etc., etc. Se repetă misiunile în clinchetul metalic al armelor, clinchet neobișnuit urechilor lui dedate cu sunetul bronzului, mult mai înapoiat în gama sunetelor contemporane. Se repartizează sarcini concrete pe ofițerii subalterni.

— Domnilor, la unități, ordonă el scurt...

Ak Mor își desprinde de la șold sabia de fier și i-o întinde în fața trupelor intrate în formație. Cînd o preia — spada este de o greutate incredibilă — trupele izbucnesc în urale intempestive... „Zarurile au fost aruncate, își spune. Iată-mă, vrînd, nevrînd, trecînd în epoca fierului."

Cu un efort susținut, care-i brobonește fruntea, ridică deasupra capului spada grea și nepolizată din fier.

40

Prea mare abundență de femei în Templu. Travestit în sclav asirian, cu barba de rigoare falsă, înconjurat de gărzi și ele travestite, ajunge la bucătăriile lui Harkuf. Nici un bărbat. Doar femei. Mereu femei. Probabil de aici lenea bărbaților meroe, secătuiți de voluptate și păienjenișul de intrigi. Îi lipsește Rifi. Lasă jos burduful cu vin. Cineva îi schimbă pelerina. Îl dotează cu un platou uriaș, încărcat cu banane tăvălite în miere de Etiopia. Iarăși culuare. O rotondă cu havuz plină de trofee cinegetice. Pereții lambrisați cu trunchiuri de acaju. Cîteva maimuțe collobus, grave în pelerinele lor albe, se despăduchează pe florile de lotus din alabastru ale havuzului. Capete de elefanți, mumifiate după rețeta doctorului Horus, din Elefantina, cu fildeși de cel puțin 45 de pfunzi. Nenumărate capete de țapi de antilopă, vînați de Harkuf cu ghepardul lui favorit, An-ta-mark, partide de vînătoare rămase celebre pentru fastul lor și orgiile care le urmaseră. Trofee de bivoli africani, de tauri gnu, de mistreți cu negi, încadrează cele patru capete maiestuoase de lei... Stupoare. Harkuf a călcat deci legile sacre ale imperiului, ucigîndu-l pe Zeul-Leu la vînătoare... Nu-i vine să-și creadă ochilor. Se apropie cu picioarele tremurînd, dintr-o dată istovit, secătuit, ca și cînd cineva foarte apropiat i-ar fi dat o lovitură mișelească pe la spate, ori, și mai grav, ca și cînd același om drag i-ar fi risipit brutal

o iluzie, ori un vis, ori ar fi calomniat murdar un al treilea prieten iubit, ori altceva de acest fel, ar fi mînjit cu sînge puritatea... puritatea cui ? Se gîndește la ceasurile de dragoste secătuitoare cu Amanitera, Fecioara-Vestală, și încă perplex, aproape deznădăjduit, aude glasul bărbătesc al lui Harkuf, ca peste o clipă însuși Harkuf să intre în rotondă spre bucuria maimuțelor collobus, care nu se știe prin ce minune au furat bananele cu care-l împroașcă pe Harkuf. Harkuf rîde. Se apără de bananele care i se strivesc de frunte. Ori de obraz. Strigă :

— Destul, blestematelor... An-ta-mark, prietene. Scapă-mă de idioatele astea.

Neauzit, apare ghepardul An-ta-mark. Maimuțele țipă deznădăjduit. Din cîteva salturi acrobatice se cațără pe trofeele cinegetice. Curios. Nici una din ele nu se adăpostește pe una din cele patru înfățișări ale Zeului-Leu... Dar mai curios este calmul desăvîrșit cu care Harkuf se spală în havuz, păzit de ghepardul care-l fixează c-o privire verde, impenetrabilă. Să pregătești o revoluție de palat, să fii în iminența unei acțiuni capitale și să te lași împroșcat cu banane de niște maimuțe obraznice este un record de stăpînire de sine. Cu toate că-l împiedică barba neobișnuit de lungă, îngenunche și strînge bananele. În pliurile unei draperii grele de catifea ghicește prezența cuiva. Îl neliniștește faptul că ghepardul An-ta-mark nu se sesizează. Harkuf s-a asigurat deci. Înainte de a lua o hotărîre, glasul acestuia îl țintuiește la podea :

— Lasă bananele alea nenorocite și deschide-mi calea... la bazin.

— Da, stăpîne, bîlbîie penibil.

Nu știe unde este baia. A reținut direcția pe care-o luase Harkuf înainte de intervenția maimuțelor. Iată-l deci pe bărbatul care l-a încornorat pe toată durata campianei din Egiptul de sus... Are crețuri fine la colțul ochilor, un aer de totală degajare (nu este prima oară cînd îl vede, dar este întîia oară cînd îl vede în postura de amant al logodnicei lui) și siguranță. Norocul ține cîteodată și cu conspiratorii. Camera de baie este o splendidă sală în mozaic albastru, cu bazin de 10 × 15, adînc, cu patru capete de lei sculptate în marmură, făcînd oficiul de guri de alimentare (două pentru apă rece, două pentru apă caldă) și cu două paturi pentru masaj. îl ajută pe Harkuf să se dezbrace. Curios, nu simte nici urmă de gelozie. Își imaginează trupul atletic lîngă trupul Akkăi, încearcă să găsească un sentiment mai viril — dorința de a-i aplica măcar o corecție — dar cu toate eforturile rămîne atît de calm, că se scandalizează. Probabil iradiația la care s-a supus i-a dezorganizat cîteva din instinctele ancestrale. Harkuf plonjează în bazin. În aceeași clipă apare Userkaf. Îl știe pe acest aghiotant gelatinos cu rol de eminență cenușie, refulat, cupid, despre care se șoptește în culise că nu este străin de cele cîteva înecuri misterioase în Nil, petrecute la jocurile de primăvară. Omul emană o culoare bizară. Nu-l învrednicește cu nici un fel de atenție.

— M-ai chemat, stăpîne !... Te ascult...

— Tratează cu Șendi să-mi dăruiască cele mai frumoase sclave pe care le-a adus acum.

— Cîte, stăpîne ?

— Poate șase... Poate zece...

— O avere...

Harkuf înoată pe spate. Baia îi face plăcere canaliei.

— Poate. Nu mai mare decît toate scutirile de la legile imperiului pe care i le obțin... Trebuia să dea Regelui-Zeu decima... Regele-Zeu s-a mulțumit cu darul pe care i l-a făcut, nu cu dreptul pe care-l avea. Dar nu asta mă interesează. Ai pus sau nu mîna pe sclava Amaniterei ?...

Lucrurile încep să devină interesante de-a binelea. Userkaf se face străveziu.

— Nu, stăpîne.

— Îți joci capul, Userkaf.

— Stăpîne, cere-mi orice altceva... Rifi este zeița întunericului zămislită în Țara Spiritelor. Mi-e frică, stăpîne.

— Tocmai de aceea o doresc cumplit, nenorocitule... Apropo... Regele-Zeu a primit un raport amănunțit de felul cum a căzut în Nil și a fost sfîșiat de crocodili șeful poliției secrete... Altă dată să fii mai atent, Userkaf. Lucrurile astea se fac cu o discreție absolută. Acum ocupă-te de Rifi. Mîine s-ar putea să plecăm spre nord. Vreau s-o am aici, pînă-n zori...

— Am înțeles, stăpîne, bolborosește omul, se-nclină și iese.

Ghepardul An-ta-mark se-ntinde leneș pe marginea bazinului. Harkuf îl stropește. Ghepardul mîrîie, se scarpină cu laba după ureche și-i întoarce spatele.

— Dacă nu-ți ții limba, spune alb Harkuf, ajungi mai repede decît crezi la zeul tău Baal... Haide... De cînd slujești la mine ?

— De acum o oră, stăpîne, se bîlbîie el și n-o face cu premeditare.

41

În mare, lucrurile s-au aranjat după planul conceput. Există în apartamentele lui Harkuf o abundență de sclavi, în raport încincit cu numărul invitaților. El se ține pe urmele lui Harkuf, îi previne orice dorință și Harkuf i-a spus o :

— Ești născut să ajungi departe, Baal. Ai ales singura cale sigură și rapidă.

— Care, stăpîne ?

— Lingușirea...

Sînt prezenți Șendi, cu figura lui bărbătească, crîncenă, necruțătoare, escortat de Kurgus cel crud, conducătorul caravanelor sale, cunoscător al întregului spațiu dintre Eufrat și Niger, care aduce Regelui-Zeu știri despre viața popoarelor, un fel de geograf-etnograf foarte prețuit la ședințele societății de geografie, un bărbat pirpiriu, ascuns într-un fel de caftan, căruia Harkuf îi face o curte discretă, aghiotantul Regelui-Zeu și o figură foarte cunoscută, pe care n-o poate identifica. A văzut-o de foarte curînd, fără s-o poată fixa... La semnul lui Harkuf sala mică de ospețe, rezervată numai bărbaților, se golește. Cînd vrea să plece, Harkuf îi indică amfora cu vin doma. Asta-nseamnă că rămîne să facă pe paharnicul. Este cea mai mare cinste pentru sclavul de rînd, care atrage iminent funcții în ierarhia foarte rigidă a serviciului. Ceea ce-l neliniștește este ușurința cu care a acceptat rolul de sclav. Mai exact, disponibilitatea pe care-a pus-o în valoare, o disponibilitate latentă, pe care nu și-o cunoscuse. Servilismul lui nu este mimat, are un aer atît de firesc, încît se indignează. Își spune că a fost suficient să se creeze cadrul material în care servilismul să se motiveze și iată-l servil și slugarnic, nu pentru că își joacă rolul de sclav, ci pentru că undeva în el germinaseră servilismul și slugărnicia, care-i produc un fel de satisfacție secretă : cineva, n-are importanță cine, l-a remarcat dintr-o masă de alți oameni și este un orgoliu secret satisfăcut plenar c-a fost remarcat de însăși Harkuf, care, cu toate defectele lui de ordin moral, este un mare politician, trebuie s-o recunoască cinstit. Mai trebuie să recunoască disciplina celor rămași, interiorizarea lor, aerul solemn, aproape maiestuos, aproape fosforescent de atîta încordare. Niciodată n-a văzut dincolo de aparență. Zeii, ofrandele, trîmbițele, parăzile și voința Regelui-Zeu. Ori, din-

colo de toate astea, există altceva, altceva mereu ascuns omului de rînd și unui general ca el, gata să creadă că imperiul este întruchiparea vie a tuturor virtuților clamate de la amvon de Marele-Preot. Își face datoria de paharnic. Nu reușește să-l identifice pe bărbatul cu figura foarte cunoscută și asta-l intrigă. Cînd Șendi ia cuvîntul, își stăpînește bătăile inimii. Lucrurile i se par din domeniul incredibilului.

— Am venit, nobile Harkuf, la chemarea slujitorului tău de taină. Te-ascult.

Șendi, marele vînător de sclavi al imperiului, răsturnat în fotoliu, cu glasul lui profund de bas, cu figura bărbătească sculptată în abanos, este un megaloman. Puterea, dreptul de viață și de moarte asupra sclavilor, faptul că voința lui este lege, fiecare din acestea separat și toate la un loc îl au drept rezultat pe Șendi, un Șendi pe care niciodată nu l-a înțeles dincolo de aspectul lui războinic și pitoresc.

— Sînt prezente toate părțile interesate, Șendi.

— Adică ?

— Substanța epocii sclavagiste a bronzului, prin tine, viteazule Șendi.

— Mă onorezi, Harkuf.

— Imperiul Regelui-Zeu, prin aghiotantul Yoruba.

Aghiotantul schițează o reverență și, ca orice aghiotant, nu realizează că Harkuf a făcut o distincție netă între substanța epocii și una din expresiile ei trecătoare, imperiul.

— Vi-l prezint pe David, urmașul lui Moise.

— Ce reprezintă el ? întreabă Șendi.

— Reprezintă pe negustătorii de aur și mirt, de stofe și mătăsuri, de grîne și cedru pentru corăbii. Într-un cuvînt, sîngele vremii noastre.

Acest David, ascuns în caftan, cu privirea inteligentă și nasul coroiat, face cîteva reverențe grăbite, după care dispare în faldurile largi.

— Iată-l aici pe Ib-o-nam — trimisul sclavilor.

— Nu suport ! strigă Șendi.

— Trebuie, o, vînătorule. Condiția caravanei de sclavi este una. Condiția maselor de sclavi, angrenate în edificiul social, alta.

— Mă abțin, Harkuf. A mai rămas cineva...

— Cine ?

— Tu !

— Eu ?... Ei bine, domnilor, eu reprezint Asiria și prin ea epoca fierului. Deci, viitorul !

— Te grăbești, Harkuf. N-am epuizat toate resursele bronzului. Am o groază de parale investite în topitorii.

— Nu despre asta este vorba, Șendi. Să fim foarte clari. Mergeți sau nu cu mine împotriva partidului Nyame ?

— Ce garanții prezintă acțiunea ? întreabă aghiotantul.

— Toate.

— Mai exact ?

— Doresc să știu punctul de vedere al Regelui-Zeu, căpitane !

— Cel vechi... Măreția imperiului. Intangibilitatea hotarelor, a tradițiilor, a formei de guvernămînt, a religiei. Ceremoniile se vor ține după ritualul Ra. Regele-Zeu va fi adorat în continuare.

— Șendi ?

— Indiferent unde ajungem cu tratativele, trebuie să extindem comerțul cu sclavi. N-am prospectat încă ținuturile de dincolo de Niger și Țara Punt. Kurgus spune că acele ținuturi sînt sub ocrotirea unor imperii, dar că acele imperi pot fi atacate cu succes. Asta va face să crească prețul pe cap de sclav. Este în firea lucrurilor să fie așa. În actuala stare a imperiului nu se pot crea condiții pentru asemenea expediții.

— De ce ?

— Partidul Nyame controlează toate punctele cheie ale imperiului. Nyame este o utopică. Vrea să aplicăm sclavilor condiții speciale.

— Ce zice Regele-Zeu ?

— Este mîhnit. Dacă Nyame s-ar fi mulțumit numai să-l încornoreze, se consola. Nu se poate consola însă pentru știrbirea demnității lui de monarh.

— I-o vom reda întreagă... Ib-o-nam ! Părerea sclavilor ?

— Sclavii sînt pentru echilibru, stăpîne.

— Mai clar.

— Bronzul și fierul vor supremația. Asta înseamnă negarea unuia prin celălalt. Noi dorim coexistența lor în concurență.

— Fără teorii, Ib-o-nam !

— Știu sigur, stăpîne, că tu însuți ai o teorie. Oamenii ca tine trăiesc foarte evident în numele unor teorii.

— Dacă-mi dați voie, spune David, scoțîndu-și pliscul din pliurile pelerinei... Ib-o-nam are principial dreptate. Concurența înseamnă stimul pentru negoț. Și negoțul înseamnă bogăție. Cădeți de acord să rămîneți în echilibru.

— Imposibil ! strigă dintr-o dată Harkuf... Granițele fierului sînt acolo unde există intențiile și siguranța lui.

— Imperialism ! țipă aghiotantul... Presimțeam.

— Totalitarism, se aude din pelerină glasul lui David.

— Vorbe, domină Harkuf. David, am să dau libertate tuturor negustorilor. Cu subsidiile statului am să fac adăposturi pentru caravane. Transbordarea mărfurilor la cataracte va fi gratuită.

— Vai de sclavi ! spune Ib-o-nam.

Se naște vacarm. Cineva răstoarnă o amforă cu vin. David întreabă dacă Harkuf își închipuie că va trăi o veșnicie. Dacă nu, ce va face urmașul său totalitar ? Cine garantează că nu-i va jupui pe negustori ? Se vociferează. La început toate vorbele celor prezenți au trecut pe lîngă el fără să-l sensibilizeze. Și dintr-o dată... Dintr-o dată lucrurile sînt de o incredibilă claritate. Fierul care și-a dobîndit supremația pe cîmpul de luptă și-o va

împune peste tot, în virtutea dreptului celui mai tare. Ridicolul nu stă în asta. Ridicolul stă în aceea că asirienii au ajuns în posesia fierului și că fierul i-a robit, că ei, oamenii care-l folosesc, l-au ridicat la rang de zeu și se închină lui, că-i stăpînește și le creează iluzia veșniciei, așa cum a creat-o bronzul celor dintîi oameni care l-au folosit, și toată nebunia asta, a puterii prin fier, va duce la nimicirea ambelor imperii — și-al Regelui-Zeu, și-al asirienilor ; asta a fost foarte limpede pe cîmpul de luptă...

— Liniște ! strigă Harkuf... Da sau nu, pentru nimicirea partidului Nyame ?

Liniște de moarte. Și-n liniștea aceea pași sonori. Solemni. Un convoi. Userkaf cu obrazul însîngerat. Cu hainele sfîșiate. După el doi nubieni purtînd o plasă de pescuit în care se zbate, între mătăsuri, o ființă ciudată. Userkaf îngenunche.

— Stăpîne, este miezul nopții. Porunca ta a fost îndeplinită...

La semnul lui, sclavii scutură plasa. Dintre mătăsuri se rostogolește pe plăcile de mozaic, Rifi. Rămîne o clipă nemișcată. Se ridică într-un genunchi. Își aruncă pe-un umăr pletele de abanos luciu. Izbucnește în rîs. Spune în limba aceea sonoră, plină de vocale, muzicală :

— Haide, Piankhi !... Ieși din barbă. A sosit clipa !

Electrocutat, își regăsește personalitatea. Strigă puternic :

— Gărzile !

Restul se-ntîmplă cu viteză și precizie. Năvălesc gărzile travestite în sclavi.

— Eliberați principiile echilibrului prin concurență, ordonă... Pardon. Pe David și Ib-o-nam. Își smulge barba falsă. Harkuf se zbate cu spume la gură. Rifi se lipește de el. Îi simte prezența electrică pe toată epiderma.

— Să mergem, iubitule, îi spune... Haide. Îndrăznește. Ia-mă pe brațe.

Îi înconjoară gîtul cu brațele iradiind însăși principiul feminității... Universul se restrînge brusc la dimensiunile femeii pe care o poartă în brațe. Nu mai aude nimic decît foșnetele ciudate ale lui Kundalini, focul-șarpe, biciuindu-i ființa. Coridorul subteran, iluminat ciudat, se-nfundă din ce în ce în semiobscur. Cu fiecare pas, Rifi își pierde din greutate. Vag, ajung pînă la el bătăile sonore ale gongului, împreună cu acea mireasmă necunoscută care l-a-nvăluit în colibă. Mereu mai persistentă. Cu fiecare metru cîștigat mai puternică. O memorie pe care și-o cunoaște, sau, mai precis, pe care și-o recunoaște. Galeria devine din ce în ce mai scundă. Scoate bateria electrică. Nu s-a înșelat deci. Regina de abanos este aici, la locul ei dintotdeauna, cu cele trei înfățișări ale feminității — Candoarea, Senzualitatea și Maternitatea — sculptate în acest lemn de o fascinantă carnalitate... Îl atrage violent imaginea Akkăi. Apoi aude bătăile gongului. Își aduce aminte de Bogosing. Rotește fasciculul luminos și găsește, în dreapta, gura unei galerii verticale din care coboară piciorul unei scări

primitive din lemn. Probabil scara care urcă în baobabul sfînt. Stinge lanterna. Pipăie fusteii de lemn. În galeria verticală se aud zgomote ciudate, ca-ntr-o scoică în care se aude vuietul mării.

42

Nu ştie dacă Sefuwa l-a dirijat conştient aici, ori dacă întîmplarea este singura vinovată de întîlnirea cu Akka. Urcă scara de lemn, refuzîndu-se comentariului. Aude ropotul înspăimîntat al tam-tam-urilor şi melopeea tristă cîntată de femei. Scara trece printr-o scorbură îngustă. Iată-l în interiorul baobabului sfînt. Foarte sus, abia ghicită, o zare pîlpîită de lumină. Lateral, prin trunchiul crăpat de ani, urmărind ingenios fibrele, sînt practicate vizete. Priveşte prin vizeta iluminată cel mai puternic. Patru focuri îşi aruncă lumina tremurătoare pînă pe casa sfatului. Un cerc de războinici mimează un dans lent, executat pe loc. Recunoaşte dansul groazei, menit să-mblînzească duhurile pădurii. Fecioare zvelte, goale, vin şi aruncă uscături în focurile dintr-o dată înalte şi lacome. Războinicii execută primii paşi, plecînd sulițele spre focuri. Între baobab şi oamenii aceia cu privirea opacă se stratifică superstiţiile. Dense. Opace. Aproape impenetrabile. Are senzaţia acută a fluidului pe care-l creează aceşti oameni clamînd spaime, recreînd

spaime ancestrale, sau poate organizînd spiritual însăşi esenţa spaimei. Războinicii urmează ritmul mai alert al tam-tam-urilor. El descifrează posibilitatea unei colectivităţi umane de a configura o stare psihică dominantă.

— Ascultă, Doctore, spune cineva foarte aproape în argoul folosit de marinarii britanici trimişi disciplinar pe Lacul Victoria... Nu face pe nebunul cu mine. Nu ţine.

— Eşti băut, O'Connor !

— Aiurea. Îţi arde de fildeşul şefului, cum îmi arde mie de popie.

— Explică-te.

— Heroina... Şai'ş de mii de dolari kila.

— Taci.

— Am tăcut. Trec în „gangul" tău. Ştiu şi chestia cu diamantele.

Se răsuceşte uşor în trunchiul larg al baobabului. În întunericul din spatele lui, foarte aproape de rădăcină, doi bărbaţi stau culcaţi pe burtă. Nu le poate distinge fizionomia.

— Şeful bea cu animalul ăsta de Uhombo.

— Ce face Baker ?

— Încarcă fildeşul cu Stareţul... Răspunde-mi, Doctore... Da sau nu ?

Izbucnirea intempestivă a tam-tam-urilor acoperă şopocăiala celor doi. În cercul de lumină al focurilor, gărzile lui Uhombo tîrăsc o bătrînă scheletică. Apare Uhombo gătit cu pene de papagal, avîndu-l în stînga

pe John Raffles. Din coliba vrăjitorului ies trîmbe de fum verde, fosforescent.

— Ai, ai, strigă războinicii usoga.

— Ai, ai, răspunde Uhombo, înspăimîntat.

Din fumul acela verde fosforescent se-ntruchipează în imagine triplă, gigantică, silueta vrăjitorului.

43

Mombassa este așezat pe Insula Kilindini. Se leagă cu continentul printr-o șosea largă, asfaltată perfect, și o linie de cale ferată. Cartierul european se-ntinde în partea sudică a insulei, acolo unde englezii au construit un port modern, străjuit de siluetele gigantice ale elevatoarelor. O pădure de baobabi pune între el și cartierul arab și indian o linie strictă de demarcație. „Government House" veghează cartierul european din mijlocul pajiștilor cu gazon, peste care cade spectrală lumina lampadarelor cu neon. La hangarul de bărci al clubului nautic se văd cîteva siluete de femei, pregătind o ambarcație cu pînze. În aripa dinspre mare a clădirii, camera de lucru a guvernatorului. Spațioasă, britanică, dominată de portretul în ulei al reginei. Guvernatorul la aparatul de radio emisie-recepție aranjat într-o nișă mascată cu draperii vișinii.

— Allo, McCow! Nu pot întreprinde nimic în nord. Nu am nici un ordin în acest sens. Consiliul legislativ mă bate la cap să eliberez fruntașii sindicali... Mă auzi? „East African Standard" trebuie suprimat pentru o săptămînă. Jomo Keniatta a cerut muncitorilor și docherilor să prelungească greva cu încă 48 de ore. Asociațiile plantatorilor „Lever Brothers" și mai ales „Unilever" sînt gata să mă sugrume.

— Ai armata și poliția, se aude glasul sec al interlocutorului.

— Armata engleză încarcă deocamdată bananele lui „United Fruit". Păzește depozitele voastre de petrol și benzină.

— *O.K.!* Se cheamă că este o armată bravă... Să lăsăm gluma, Mac. Îmi trebuie un batalion din regimentul Lancashire cu un ofițer energic și colaborarea mutuală a comandantului de la Fort-Portal. Iau pe seama mea lichidarea factoriilor din teritoriul Kafu.

— Nu-ți pot da nici un soldat.

— Opresc cu plantațiile mele migrația triburilor spre sud și supraaglomerarea portului cu șomeri.

— „Lever Brothers" și „Unilever" au să-ți ridice în cap „Asociația plantatorilor" și „Uniunea alegătorilor". Migrația e singurul mijloc prin care se poate închide gura negrilor sindicalizați.

— *Well!*... Va să zică nu-mi dai nimic, cu toate că vă pun în valoare 30 000 hectare de pădure virgină și

savană, cu toate că dau de lucru cîtorva triburi, cu toate că lichidez comerțul cu sclavi în Uganda de nord ?...

— Hm, hm !

— *Very well !*... Am să construiesc un aerodrom pentru „Greet White Fleet", unde vor putea ateriza fără nici o taxă aparatele voastre militare.

— Nu ne interesează un aerodrom pe teritoriul Kafu... Dar ne interesează foarte exact rampele voastre...

— *Very very well !*... Ești acționar principal la „Lever Brothers". Deții o zecime din acțiunile lui „Univer"... Îți ofer două zecimi din acțiunile pe care „United Fruit" le pune în vînzare cînd plantația va fi un fapt împlinit.

Dumnezeule, asta la radio, în clar, cînd postul guvernamental este interceptat de stațiile militare, de „Unilever" și ceilalți... McCow a-nnebunit total.

— Mister McCow, nu obișnuiesc să fiu insultat.

— Stop ! Am înțeles... Notează că guvernul englez a închiriat Insula Kilindini pe 99 de ani de la sultanul din Zanzibar... A făcut o afacere *O.K.* !... Dar... cu sultanii ăștia nu-i niciodată de glumit... Admite că se răzgîndește și vă reziliază contractul, găsind că „United Fruit" e un platnic mai bun... Somn ușor, guvernatorule, și vise plăcute...

...Omul își scoate una din țigările lui preferate „Old Mann". În cort se află două paturi pliante din aluminiu, cu saltele pneumatice, o masă de lucru cu o mașină de

scris și alta de calculat, lampa de birou și geamantanele. Rămîne o clipă nemișcat părînd că nu aude scrîșnetul metalic al macaralelor. Iese. Și-a instalat postul de comandă pe una din lăzile în care fusese ambalată turbina uzinei electrice. În afară de elicopterul-bază, care alimentează tabăra cu energie electrică, celelalte se pregătesc pentru decolare. Cîțiva hamali negri așază în ordine lăzile și baloturile în lumina puternică a proiectorului de pe elicopterul-bază. Două automacarale pitice ridică schelăria uzinei. Elicopterele decolează pentru Entebee. McCow vede corturile tehnicienilor, linia posturilor de santinelă și nesfîrșitul savanei aurii sub lumina lunei în primul pătrar. Spre nord-est, acolo unde rîul Kafu face o buclă, repezindu-și apele peste un prag stîncos, începe pădurea virgină. Un răget puternic stăpînește forfota taberei. Toată lumea se oprește din lucru. Îi răspunde alt răget, prelung, cutremurînd noaptea. Hamalii negri se-nghesuie. Santinela de la elicopterul-bază mătură savana cu reflectorul.

— Simba ! șoptește cineva în apropierea lui.

McCow apucă să vadă o pereche de lei pierzîndu-se dincolo de mărăciniș, în copci elegante. Zîmbește. Peste o lună pista și baracamentele au să fie gata. O dată cu uzina de forță. Are să facă și o piscină... Își consultă cronografuL Din cîțiva pași ajunge la stația radio.

— John ! Prinde Entebee, băiatule.

— S-a făcut, Mac !

— Dă-i drumul !... „Transmiteți sucursalei din New Orleans să nu plătească decît jumătate din despăgubirile pentru familiile echipajului de pe V.F. 24... Stop. Motivul : neglijență în serviciu.. Stop ! Centrala să expedieze pe ruta CL B12 materialele din fișa 501M... Stop !"

— Șefule ! A intrat Fort-Portal pe fir... Recepție.

— Vorbește colonelul James Lindsay, aude McCow glasul uscat al colonelului britanic.

44

Situația însumează tot ce altădată n-ar fi putut gîndi altfel decît pe părți și-n timp. O masă de manevră stăpînită de toate superstițiile pădurii virgine, înapoiată, paralizată mistic de apariția fascinantă a vrăjitorului. Acest John Raffles care transpiră abundent, bănuind desigur existența unei scamatorii pe care tam-tam-urile, focurile, războinicii, noaptea ecuatorială o îmbogățesc cu spaime și irațional. Cei doi din spatele baobabului se foiesc imprudent.

— Magia neagră, spune cel care după glas este „Doctorul".

Neștiută și nebănuită, forța spirituală, capabilă să materializeze forme subtile ale existenței materiei. Akka. Poate Sefuwa. Și el. El la interferența a două lumi. A două universuri. Unul monoton prin repetiția de veacuri

a condiției umane, celălalt încă necunoscut, abia întrezărit, sublimînd în eteric aceleași stranii trăsături ale umanului : invidia, violența, poate dragostea, poate ura. „Încep să nu mai trăiesc", își spune cu amărăciune. „Doar judec." Nu vrea să judece, pentru că atunci ar trebui să se-ntoarcă la aventura lui merojtică, să și-o explice, și, explicîndu-și-o, s-o piardă. Ah, aceste foșnete stranii ale particulelor eterice, această sublimă clipă a regăsirii eului primordial ! După întîlnirea cu „Regina de abanos", i se pare că a rupt legăturile ancestrale cu materia grosieră, că dispune de o mobilitate necunoscută, că dublul său eteric face mai ușor contactul cu ceea ce scapă simțurilor și obișnuinței. Recepționează prezența spirituală a reginei pigmeilor. Ironică. Și Sefuwa.

— Totul se apropie de tot, Tuha-Mohora. După, te aștept sub sicomorul înțelepciunii.

Din fumul verde, dens, printr-o reducție spectaculoasă, apare vrăjitorul, care nu este altul decît Bogosing drapat și mascat. În pași de opt se apropie de bătrînă. Are revelația adevărului. Bătrîna este mama lui Bogosing. În trăsăturile ei resemnate, îndurerate, îl recunoaște pe Bogosing. O ipostază a acestuia. Un început. O formă posibilă. O legătură cu altceva, ori cu altcineva. Uhombo privește scena cu aer tembel. Într-o semitransă lucidă, înregistrează puternic, cu un șoc violent, prezența unor entități contradictorii, o emanație verde-albastră de foarte scurtă durată, identică unor descărcări electrice. Tam-tam-ul reînvie brusc. Războinicii usoga

își reiau dansul... Bogosing descrie cercuri concentrice în jurul mamei lui, izolînd-o de geaplanii care o păzesc cu săbiile lor ruginite. Focuri, războinici dansînd, tam-tamul răpăie, femeile strigă — ai, ai ! — un nou clăbuc de fum verde și-n el, splendidă, într-o poziție hieratică, Akka. În aceeași clipă, o săgeată în pieptul lui Uhombo. Altă săgeată în pieptul lui John Raffles. Panică. Răcnete de spaimă. Din crengile baobabului sfînt se lansează un popor întreg de războinici liliputani. Pigmeii. Bakvașii reginei Akka. Spiritele pădurii. Misterioasa populație a Africii ecuatoriale. Spaimă generală. Femei țipînd. Colibele în flăcări. Toate colibele satului. În afara colibei vrăjitorului. Repezi, abia niște umbre, pigmeii o înconjoară cu gărzi puternice. Nu se mai trage nici o săgeată. Nu mai cade nici un om. Pigmeii sînt în întregime goi. Apar șase purtători de litieră. Apare Akka. Aude limpede focul devorînd colibele. Simte mirosul acru al fumului. Akka îi face semn cu mîna. Cochet. Purtătorii de litieră îngenunche. Akka urcă grațios. Își flutură mîna miniaturală. Clăbuci verzi, groși, masivi țîșnesc pe ușa colibei. Învăluie totul. Se tîrăsc cu repeziciune prin iarbă. Se ridică alcătuind o perdea groasă de fum. Bogosing stă îngenuncheat lîngă bătrînă. Îi spune ceva și bătrîna zîmbește sleit. Colibele ard cu vîlvătăi. Și, dintr-o dată, sirena. Sirena care sfîșie noaptea cu țipărul ei metalic... Aprinde lanterna. Scara de fuștei conduce sus. O urcă. Un chepeng tăiat abil. Îl ridică. Se găsește la înfurcătura primelor crăci. De aici s-au lansat pigmeii. Unde sînt

pigmeii ? Își dă drumul jos. Caiacul ? Nevătămat. Din nou sirena. O singură sirenă se poate văicări în halul ăsta... Rîde. Rîde singur, acolo între colibele care ard, în lumina sinistră a focurilor căzută pe cadavrele celor doi traficanți, străpunși de sulițe la rădăcina baobabului sfînt, pe cadavrul lui Uhombo, căruia coiful din pene de papagal îi dă un aspect tragicomic, și pe cadavrul lui John Raffles, mototolit asimetric sub el însuși, rîde și-l bate pe umăr pe Bogosing ; fumul verde se rărește cu repeziciune, pigmeii au dispărut ca într-o vrajă, iar din coliba vrăjitorului iese un om scheletic, foarte bătrîn, tremurînd, care face semne cu ambele brațe. Cîteva focuri de armă. Un reflector care pipăie satul. Zgomotul unui motor puternic și glasul acela omenesc, profund, bărbătesc, care-i toarnă în suflet o liniște desăvîrșită.

— *By Jove*, Tuha-Mohora !... Credeam că am să te găsesc maioneză !... *Zounds !* Ce dracu văd aici ? Tuha-Mohora, criminal înrăit. Am să te arestez pentru crimă cvadruplă, incendiator nemernic ce ești... Hello, Bogosing ! Marș la șalupă. Spune-le să-mi prindă Fort-Portal...

— Old ! Prietene !

— *All right !* Se pare c-am sosit la timp, dragul meu... Și că-n noaptea asta o să avem de lucru, mai mult decît în toate nopțile vieților noastre la un loc... *The soul's joy lies in doing*, cum spune bravul nostru Shelly...

Old Ferguson și-a consumat elocința pe un trimestru întreg. Ștefan Bogdan îl îmbrățișează. Uriașul roșcovan,

în ținuta tropicală a lui „Game department", prevăzut cu tot felul de curele, pistoale, lanterne, ascuns sub borurile largi ale pălăriei de tiralior bengalez, mormăie ceva nearticulat. Se desprinde, îngenunche lîngă cadavrul lui John Raffles, privește săgeata și nu spune decît un cuvînt :

— Pigmeii !

45

Remorcherul „Victoria", copaie veche cu fundul plat, înarmat cu două mitraliere Lewis de 13,2, face serviciul din anul 1918. În seara aceea are o avarie la mașină. După ce ofițerul mecanic raportează că n-o să întîrzie decît o jumătate de oră, căpitanul se culcă, înjurînd. Pe punțea de comandă rămîn secundul, timonierul și santinela. Santinelele de pe șlepuri joacă pocher la lumina felinarelor. Spre ora 21,15 remorcherul se pune în marș, plutind aproape de malul drept acoperit cu pădure, unde apele sînt adînci. La ora 21,30 are loc întîlnirea dintre flotila lui Mohamed Bogarib și aceea a lui Selim Ben Rashid, la adăpostul unui istm numit de arabi Kivi. Dispozițiile lui Selim Ben Rashid se execută în tăcere deplină. Ambarcațiile sînt mascate cu snopi de papirus. Cincizeci de războinici și Mohamed Bogarib rămîn la uscat cu frînghiile și jugurile de lemn. Un comando de

douăzeci, în cinci pirogi, stau în întunericul dens al istmului. Selim Ben Rashid urmărește prin binoclul puternic luminile de poziție ale remorcherului...

*
* *

— Aștia au să-nfulece bătrîna Anglie, spune colonelul James Lindsay aghiotantului mahmur, arătîndu-i marea de lumini strălucind sub fuselajul elicopterului.

O informație a agenților alarmase „Government House" și guvernatorul alarmase Fort-Portal. De fapt alarma se declanșase la orele 20,22 cînd inspectorul lui „Game department" comunicase de la bordul șalupei „Ruwenzori" că cercetașii lui au interceptat flotila lui Selim Ben Rashid, navigînd spre istmul Kivi. Colonelul James Lindsay se gîndește cu satisfacție că se apropie scadența poliților pe care le are de plătit acestui traficant de sclavi, de stupefiante și diamante, ținut în evidențele „Interpolului", dar niciodată prins asupra faptului. La orele 21,00, „Ruwenzori" raportează situația satului Rudeva, întîlnirea cu Tuha-Mohora și identificarea celor trei cadavre : John Raffles, „Doctorul" și „Șacalul". La 21,15 transmite că se găsește în marș, cu toată viteza, spre Lacul Albert. Colonelul îi ordonă ca din zece în zece minute să comunice poziția exactă. Elicopterul aterizează pe pista de macadam. Betonierele hîrîie asurzitor. Un șterter pe o motocicletă cu ataș îl conduce la

patron. Colonelul înțelege dintr-o privire întregul dispozitiv al acestui centru industrial, în care fiecare temelie a viitoarelor clădiri se-nscrie în planul de foc al Pentagonului, repartizat punctelor izolate, unde întrezărește locul viitoarelor ambrazuri și al tunelelor de legătură între „fermele" cazemate. Nu vede încă hangarele subterane pentru rachete și s-ar putea să nici nu fie prin preajmă. McCow îl primește cordial. Îi strînge mîna brutal. Îl ține exact șapte minute între muncitorii negri leoarcă de sudoare și între inginerii bădărani, care molfăie gumă de mestecat și scuipă neîncetat. La capătul răbdării și al celor șapte minute îl întreabă brusc :

— Cu ce-ți pot fi de folos, colonele ?

James Lindsay holbează ochii, gata să se sufoce. Mîncătorul ăsta de gumă îi zice „colonele". Se pietrifică. Vrea să-i întoarcă spatele. McCow nu-i dă răgaz. Îl ia de braț cu o familiaritate revoltătoare. Îl împinge spre un fel de baracă iluminată puternic, din care țîșnesc prin toate încheieturile rock-uri îndrăcite. Pe frontispiciul barăcii scrie cu litere groase „Kafu-bar". Sub un bec puternic strălucește, într-o splendidă goliciune, o dansatrice neagră, poză în mărime naturală.

— Băieți deștepți, oftează aghiotantul.

Colonelul îl privește pieziș. Rabdă ca un martir ca McCow să-njure un betonist, să bată pe umeri un hamal negru, să aprindă o țigare de la șoferul unei mașini mastodontice care-i zice „Mac" și să-l prezinte, pe el, colonelul James Lindsay din armata maiestății sale britanice, unui găligan mînjit de ulei care-i scutură mîna, gata să i-o scoată din încheietură.

— Bob, uite-l pe colonelul nostru... Colonele, Bob este mecanicul-șef al escadrilei mele de elicoptere.

— Pentru că a venit vorba de elicoptere, începe țeapăn ca un mort colonelul.

* * *

Selim Ben Rashid ascultă duduitul monoton al mașinii și zgomotul apei bătute de zbaturi. Se-apropie clipa aceea unică a acțiunii, cînd se recunoaște și pentru care trăiește. Uită palatul din Semlik cu hetairele și înserările, uită contul la băncile cele mai mari ale imperiului britanic, o uită pînă și pe „Zobeir", zvelta, rapida „Zobeir", nava lui din Marea Roșie, uită și se uită în toate ipostazele în afara pîndei. Pîndește aparent împietrit, doar nările îi palpită, pîndește răscolit, plin de patimi mai vechi decît însăși specia, cu instinctul vînătorii de oameni devastîndu-l. Valurile foșnesc în tufișurile de papirus. Liliecii chițăie ascuțit. Latră răgușit, un lătrat de hienă flămîndă. Îi intră noaptea-n trup și se simte hienă cu o bucurie răscolitoare. Iată pirogele țîșnite din adăpostul întunericului, intrate rapid sub bordurile convoiului. Sînt aruncate scările de frînghie. Vînătorii ținîndu-și cuțitele în dinți urcă simultan pe toate navele. Santinelele sînt doborîte și legate. Cîrmacii șlepurilor sînt înlocuiți

cu oamenii lui. I-a venit rîndul. Piroga lopătată puternic abordează remorcherul în dreptul comenzii. Aspiră puternic emanaţiile umede ale apei. Mirosul de fierărie încinsă şi motorină îl excită. Îl urmează patru vînători încercaţi. Urcă la bord. Se tîrăşte treaptă cu treaptă, la comandă. Secundul moţăie cu fruntea lipită de geam. Cîrmaciul şi santinela sforăie în tihnă. Saltul calculat exact. Vîrful cuţitului proptit în beregata palpitîndă. Se stăpîneşte, scrîşnind. Ar fi vrut sînge. E lucid. Nu poate risca pînă la crimă. Într-un fel, englezii sînt sportmeni. Acceptă un „hold-up" bine pus la punct, dar fără victime. „Hold-up"-ul presupune inteligenţă, sportivitate, curaj, ingeniozitate. Cînd oamenii lui îi leagă pe cei de la comandă este sigur că acest „hold-up" este unic în istoria vînătorilor de sclavi. Înţepeneşte cîrma pe direcţia cea mai bună pentru navigaţie, uşor spre larg. Prizonierilor li se pun căluşe. Şlepurile sînt eliberate şi cîrmite spre mal. Selim părăseşte remorcherul. „Victoria" se-ndepărtează încetişor. Scoate conştiincios fum negru pe coş. Bate apa cu zbaturile. Şlepurile eşuează în mîlul gros al malului.

*
* *

Radiograma prinsă de radiotelegrafistul lui Old Ferguson este transmisă spre orele 22,45, cînd şeful de echi-

paj chinuit de vechi dureri de măsele iese pe punte înjurînd santinela lipsă din post. Old Ferguson retransmite mesajul poliţiei din Masindi-Port. Aceasta, comandamentului militar din Entebee, şi comandamentul, prin Nairobi, direct guvernatorului.

Guvernatorul se află la o recepţie oferită în cinstea reprezentanţilor presei londoneze, veniţi să cerceteze presupusele acte de barbarie săvîrşite de autorităţi în lagărele de reeducare. Plastronul îl incomodează, gulerul de celuloid îi roade ceafa şi nu poate suporta behăiturile disperate ale saxofoanelor. Mary dansează cu Lord Gave, e frumoasă în rochia eterică din voal, iar atunci cînd îi întîlneşte privirea îi trimite bezele din vîrful degetelor. Sir Thomas Hawkins, atletic şi elegant, spune snoave unei ziariste tunsă bărbăteşte. La semnul discret al guvernatorului, sir Thomas Hawkins manevrează abil, pasînd ziarista comandantului marinei din Mombassa. Se retrag amîndoi în cabinet. După o jumătate de oră colonelul de la Fort-Portal este descoperit în aer, întorcîndu-se din concesiunea lui „United Fruit" în fruntea a şapte elicoptere americane, în zbor spre Fort-Portal pentru a îmbarca trupă. Primeşte ordinul să lichideze banda care a atacat convoiul. Peste altă jumătate de oră, sir Thomas Hawkins îmbrăcat într-un costum de vînătoare, purtînd la gît vechiul binoclu „Zeiss", decolează la bordul unui avion militar de legătură, cu direcţia Entebee.

46

— Participăm sau nu la acțiune ? întreabă Old Ferguson, de lîngă stația radio.

Luna, apropiată de parcă s-ar lăsa privită printr-o lunetă astronomică, face să pălească constelațiile.

— Participăm, Ak Mor, răspunde zîmbind Tuha-Mohora și Old Ferguson nu-și poate stăpîni un *zounds,* pentru ciudățeniile necunoscute ale prietenului său.

Șalupa lui „Game" spintecă apa neagră cu prova ridicată și motorul în plin. O urmează celelalte două șalupe de patrulare. Proiectoarele smulg malurile din întuneric, într-o viteză halucinantă. Old Ferguson știe că în trei sferturi de oră, dacă unul din canalele netrecute pe nici o hartă va fi liber de vegetație, iese în spatele istmului Kivi. Trece la cîrmă. Accelerează la maximum. Ștefan Bogdan se smulge din oboseala ciudată, aproape cataleptică. Îl înlocuiește pe askariul de la reflectorul mobil. Caută insistent bolta din vegetație care trădează capriciul orografic al acestor mii de rîuri necunoscute și Old Ferguson își spune că, poate, Tuha-Mohora cunoaște această parte a teritoriului, din moment ce se dovedește atît de sîrguincios să găsească canalul știut de el. Bogosing a rămas să-și recheme războinicii fugiți în pădure. Incendiul s-a stins în propria lui cenușă. Totul aparține trecutului și n-ar vrea să mai existe altceva decît această goană nebunească pe un rîu african cu meandre

dese, cu pericolul de a izbi un hipopotam gata să iasă la păscut, ori un butuc scurgîndu-se la vale, decît acest adevăr al peisajului terifiant smuls întunericului, pentru fracțiuni de secundă, de lumina rece a reflectorului. Probabil că vibrațiile motorului, cîmpul lui magnetic au darul să tulbure expansiunea biocurenților, și, prin rezonanță, organizarea radiațiilor subtile în chakrele superioare.

— Redu... Banda tribord ! se aude strigînd.

În peretele vegetal, la capătul lamei de lumină a reflectorului, apare tunelul pe care nu-și poate explica de ce, dar îl aștepta să apară aici.

47

Old Ferguson îi trece căștile de radio. Askariul negru, i se vede dantura strălucitoare, operează cu îndemînare. Eterul este plin de mesaje. Operatorul negru selectează cîteva :

— Allo, allo !... Vorbește Masindi-Port... Către remorcherul „Victoria"... Întoarce-te la locul atacului... Semnalizează punctul... Așteaptă elicopterele colonelului Lindsay.

— Remorcherul „Victoria"... În marș cu toată viteza pe drumul ordonat.

— Colonelul Lindsay către remorcherul „Victoria"... Confirmă Kivi.

— „Victoria"... Confirm Kivi.

— *Al right !*...

— Allo „Game"... Allo „Game" !

— Încă zece minute, spune Old în microfon.

Eterul vibrează în căşti. Ştefan Bogdan se crispează. „Inutil, îşi spune... N-am să mă pot retrage niciodată într-o lamaserie tibetană. Poate va trebui să-nţeleg şi să mă adaptez :

— Colonelul James Lindsay către „Victoria"... Ţine contactul cu bandiţii... Mă apropii la vedere... Perfect. Interceptat semnalul vostru... Încetaţi.

Old Ferguson taie motorul. Noaptea ecuatorială invadează universul. Se aude doar bulbucitul apei sub chilă. Ştefan Bogdan îşi armează carabina. Celelalte două şalupe ale lui Old au rămas în urmă. Abia li se aud motoarele. Old Ferguson dă ordine scurte sergentului de askari. Îi şopteşte :

— Haidem ! Poteca de elefanţi trebuie să fie pe aici.

Zgomotul metalic al închizătorului. Miresmele înnebunitoare ale pădurii. Puternic, mirosul de mîl, alge şi apă al lacului...

...Cele patru şlepuri eşuate în papirus, înclinate asimetric pe cîte-un bord, răsună de strigăte guturale, de pocnituri de bici, de gemetele celor flagelaţi. Cîţiva vînători de sclavi la fiecare bocaport cu ţevile armelor aţintite în capetele negrilor buimăciţi, ţin la respect încărcătura vie a şlepurilor. Negrii ies prin flanc cîte unul, la trap, cu mîinile la ceafă. Trec tot la trap printr-un şir dublu

de traficanţi aliniaţi pe mijlocul şlepului, de la gura bocaportului la prova. Biciuiţi fără milă, sar pe ţărm. Aici li se pune jugul de lemn după gît, jugul are un inel prin care trece frînghia şi frînghia se derulează rapid, trasă de negrii din faţă, mînaţi în goană pe poteca de elefanţi ascunsă sub cei dintîi arbori ai pădurii virgine.

Mohamed Bogarib aleargă ca un diavol pe ţărm, îndemnîndu-şi oamenii. Agită biciul lung împletit din piele de hipopotam, cu sfîrcul căruia atinge negrii prea puţin zeloşi. Selim Ben Rashid organizează intrarea în pădure. I se pare că debarcarea şi-a încetinit ritmul. Peste o clipă Mohamed Bogarib e în faţa lui, aricit de mînie :

— Allah, stăpîne... Nu mai avem juguri !... Ciinii ăştia răioşi au adus aici toate triburile kikuiu... Ce ne facem ?

— Să meargă cu mîinile unite la ceafă... Împuşcă cîţiva să le intre frica în oase.

Burnuzul roşu, spaima satelor de negri din Africa ecuatorială, fetişul lui, îl drapează pictural. Frămîntă în nări mirosul de trupuri asudate şi frică. Mirosul de om negru, pe care nu-l întrece nici parfumul trandafirilor, nici mireasma buzelor femeilor sale... La Semlik se moleşeşte. Lectura îi creează complexe ciudate. Femeile îl scîrbesc cu veşnicele lor invidii, clevetiri şi gelozii. Se lasă prea mult ispitit de blîndeţea culorilor, de moliciunea covoarelor, de voluptatea haremului... Răsună cîteva împuşcături. Hoiturile negrilor doboriţi pe punte sînt împinse în apă cu piciorul. Bicele îşi îndesesc poc-

netele. Spintecă noaptea, stăpîne și mlădioase. Mai mlădioase decît cele mai subțiri dansatoare arabe. Selim Ben Rashid le ascultă vrăjit. La fiecare grup de cincizeci de sclavi, trec cu pas prelins de panteră vînătorii din Semlik, cei din Masindi și Faveira. Își duc mîna la inimă, buze și frunte și-i spun veseli :

— Allah cu tine, stăpîne !

— Allah cu voi, le răspunde...

Se gîndește că șacalii de englezi dorm și acum pe remorcherul lor puturos și că girafa de colonel nu l-a găsit nici măcar pe Kadjeli, trădătorul, acolo în gaura lui de guzgan. Că nu i-a dat prin cap să caute dincolo de Valea Limpede, în colibele de stuf... Colonelul n-a văzut nici fildeșul, nici heroina, nici pe lady Hawkins. Europenii au rămas ceea ce au fost de o veșnicie. Niște cavaja, buni să sofisticheze în mii de pagini, să emită o mie de edicte pe care tot ei să le calce-n picioare, să-și stoarcă creierii în tehnică și s-o dea de-a gata altora, care-și folosesc imaginația pentru a întoarce această tehnică împotriva propriului ei părinte.

Răcnete cumplite, de moarte. Împușcături repezi, întretăiate, pe bordul șlepului eșuat la capătul istmului Kivi...

— Rămîi pe loc, Ak Mor, îi șoptește lui Old, care mormăie ceva la adresa pasiunii ăsteia subite pentru nume stranii.

— Facem un „clește", bătrîne ?

— Un „clește". Fii atent să nu-ți găurească pielea aia de rinocer.

Ștefan Bogdan se prelinge în lungul potecii spre locul de unde răsună clar ordinele lui Selim Ben Rashid. Recunoaște glasul, peste timp, cum, peste timp și fără nici un efort, înțelege că într-un fel a venit scadența. Cu toate că percepe cu acuitate lumea materială care-l înconjoară pînă la rădăcinile fibroase ale subarboretului sub tălpi, are certitudinea unui joc cunoscut. Totul se petrece în dublu. Un prezent imediat, acesta al nopții ecautoriale sfîșiate de împușcături, de strigătele de luptă ale războinicilor kikuiu, plină pînă la saturație de miasma mîlului și-a putrefacției vegetale — acum percepe acut mirosul trupurilor ținute în calele șlepurilor — și celălalt prezent, din apartamentele lui Harkuf, cînd Șendi îi rîde-n nas și-i spune : „Piankhi, n-ai să poți ajunge nimic în viață, băiatule... Ești redus, Piankhi... Ce zici, aghiotante ? Să mă aresteze acest gogoman, ori ba ?"... Aghiotantul Regelui-Zeu, bîlbîit, dă ochii peste cap și rămîne ceea ce i-a sorocit destinul să rămînă, un „ține cal", un ventriloc, o voce prin care vorbește stăpînul, pe el îl sufocă neputința funciară, pentru că Șendi se ridică și sclavii, toate grupele acelea de sclavi își acoperă obrazul cu brațul stîng, însuși Ak Mor, intrat impetuos cu spada grea de fier gata să lovească, își acoperă obrazul cu brațul stîng și-n toate galeriile acelea răsună batjocoritor rîsul lui Șendi, vînătorul de sclavi,

pe care-l aude și-acum, rîsul ăsta puternic, ironic, plin de dispreț.

Se oprește în gura tunelului vegetal, deschis probabil de hipopotami. Încordat. Înțelege situația dintr-o singură privire. Pe bocaportul șlepului eșuat la capătul istmului năvălește urlînd o hoardă de kikuiu. Unii mînuiesc scînduri, alții se reped la gărzi. Doi vînători din Semlik cad cu capetele făcute țăndări. Sclavii deci, Șendi... Totul n-a fost decît o chestiune de timp. Vînătorii așezați pe două rînduri încearcă o regrupare. Sclavii înșiruiți pe punte le sar în spinare. Le sfîșie beregățile. Scot strigătele de război ale strămoșilor. Armele trec în mîinile lor. Totul se rulează cu viteză incredibilă.

— Allah ! strigă Mohamed Bogarib (de fapt lui i se pare că arabul este Kurgus și într-un fel este ridicol în burnuzul lui, cu brîul în care strălucesc mînerele jungherelor. Mai mult anacronic decît ridicol, pentru că de undeva de sub orizontul nopții se aud motoarele elicopterelor și din largul lacului țîșnește semnalul optic al remorcherului).

Dezasigură carabina. În clipa aceea, cu burnuzul fîlfîind, țîșnește pe mal Selim Ben Rashid...

...Un singur glonț ar schimba cursul luptei, cu atît mai mult cu cît aude grohăitul „ucigașului de lei" al lui Old și imediat alte detunături în pădure, dominate de strigătele de luptă kikuiu. Selim Ben Rashid trebuie să știe. Iată. Pune stăpînire pe luptă. Cîteva ordine și vînătorii de pe celelalte șlepuri își descarcă armele în

mulțimea din cală. Trîntesc chipengurile bocaporților. Deschid foc asupra șlepului rebel. Prea multe victime pentru o idee. Își trage carabina pe șold. Pînă la Selim Ben Rashid sînt nici cincizeci de pași. Aleargă în lungul subarboretului, în spațiul liber dintre acesta și mal. Selim Ben Rashid a făcut singura greșeală capitală a vieții lui. A confundat epoca. Din cîteva salturi iese sub lumina lunii.

— Hei ! Selim Ben Rashid... Predă-te ! Sînt Tuha-Mohora !

S-așteptase. Selim Ben Rashid trage din răsucire. Trage și el. De pe șold, în piciorul traficantului. Omul îngenunche brusc. Îi vede obrazul. Nu-i mai desparte decît luna, spînzurată galben la meridian... Trei focuri trase de pe șold în traficanții de pe celelalte șlepuri. Al patrulea, undeva în dreapta, unde văzuse sclipătul rece al unei arme. Strigăte de spaimă :

— Tuha-Mohora !

Strigăte de bucurie :

— Tuha-Mohora !

Și obrazul lui Selim Ben Rashid. Mirarea și ura, durerea, nu durerea fizică, o altă durere, inumană, sfîșietoare, disperată. Înainte de a putea schimba încărcătorul, Selim Ben Rashid își smulge hangerul de la brîu. Și-l împlîntă în beregată, cu amîndouă mîinile...

...Proiectoarele de pe elicoptere mătură punțile șlepurilor. Cei din urmă negri kikuiu rămași prin calele pesti-

lenţiale aleargă pe punte şi, fără să dea ascultare somaţiilor venite din aer, sar pe mal şi de acolo dispar în pădure. Aude crocodilii tîrînd la adînc cadavrele negrilor ucişi în papirus. Atrase de mirosul de sînge, reptilele încearcă să escaladeze ţărmul. Stă ascuns în gura tunelului vegetal. Elicopterele lui „United Fruit" aterizează în ordine pe istm, la o sută de metri de şlepuri. În acelaşi timp amerizează un hidrou. Îşi ia carabina la umăr. Se-ntoarce la şalupa lui „Game". Îşi întinde cortul. Intră în sacul de dormit. Cade într-un somn de plumb.

Înainte de epilog

1

Colonelul James Lindsay preia comanda cu toată energia. Încuviinţează iniţiativa lui Old Ferguson, care trimisese un detaşament de askari pe urmele convoiului de sclavi, condus în pădure de cei cîţiva oameni ai lui Selim Ben Rashid. Dă ordin remorcherului „Victoria" să aducă la linia de plutre şlepurile eşuate. Alcătuieşte o razzias din două plutoane de puşcaşi, cu ordinul să piepteneze pădurea şi să-i prindă pe toţi negrii dezertori. Hidroul militar îl debarcă pe sir Thomas Hawkins...

...Căldură toridă. Lacul Kioga, de oţel topit. Mierla de aur abia se-ngînă în ramurile de accacia. Marinarii goi pînă la brîu, leagă cu parîmele cel din urmă şlep eşuat. Sirena remorcherului sfîşie atmosfera de plumb lichid. Zbaturile bat apa cu înverşunare. Piloţii de pe elicoptere privesc forfota crocodililor, care sfîşie cadavrele vînătorilor de sclavi, aruncate în lac de soldaţi. Colonelul James Lindsay îl pofteşte pe sir Thomas Hawkins la staţia de radio instalată sub un sicomor stingher. Colonelul nu şi-a scos căştile de cîteva ore. Mesajele grupelor lansate în căutarea dezertorilor kikuiu se interceptează slab, cu acelaşi rezultat... Negrii au intrat în pămînt. Sir Thomas Hawkins îşi dă seama că este ridicol cu binoclul „Zeiss", pe care l-a folosit în al doilea război, atîrnat inutil de gît. John Raffles s-a făcut nevăzut. După cele raportate de vînătorul Old Ferguson, cel mai de nădejde aliat al afacerilor lui africane, Selim Ben Rashid, a fost ucis. Greşeala este numai a lui. Selim trebuia anunţat. De trecerea transportului. De planurile din Kafu. Trebuia cointeresat... Pe urmă, de cînd colonelul ăsta cap pătrat l-a anunţat de existenţa unei femei albe la Semlik, trăieşte clipe de panică... Emilie a fost întotdeauna o excentrică.

— Aha !... Selectează recepţia, soldat... Comunică remorcherului să lase dracului sirena.

I se raportează colonelului că plutonul de puşcaşi lansat în urmărirea convoiului de sclavi a întîlnit askarii

și ariergarda traficanților. Colonelul își lipește căștile de urechi :

— S-a prezentat un parlamentar, sir. Cere să fie înfățișat imediat în fața comandantului. Are să-i mărturisească lucruri importante. Pînă atunci cere încetarea focului.

— Parlamentar, urlă colonelul în microfon... Le arăt eu parlamentar... Trimite licheaua aici, sub escortă, și fixează convoiul cu foc, pînă la noi ordine...

...Sosește parlamentarul escortat de doi pușcași. Se întorc formațiile trimise să pieptene pădurea în căutarea „dezertorilor" kikuiu. Vînătorul de sclavi, înalt, mîndru, înfășurat în burnuzul alb, nu vorbește decît în kisuaheli. Colonelul îl recunoaște. Este unul din bărbații care l-au însoțit pe Selim Ben Rashid la Semlik. Omul cere scurt și răspicat un tîrg. Colonelul să-și retragă trupa, pentru că ei n-au decît trei sute de negri prăpădiți, cîștigați cu destulă bătaie de cap și mai ales cu pierderi. Să se țină cont că n-a fost ucis un singur soldat alb, dar că răsculații negri au ucis paisprezece viteji.

— Noi dăm în schimb femeia albă... Viața femeii albe prețuiește mai mult decît viața cîinilor de sclavi... Allah mi-a luminat mintea. Am spus tot ce trebuia să spun. Dacă askarii nu dau firman, cîinii negri vor pieri în pădure. O dată cu ei va pieri și femeia albă.

Livid, sir Thomas Hawkins îl apucă de umeri.

— Numele !... Numele femeii albe, bîlbîie.

Arabul face eforturi vizibile să-l pronunțe.

— Stăpînul îi zicea... Stăpînul o chema... Allah ! Emilie o striga stăpînul.

Sir Thomas Hawkins, director prim la „Unilever", împietrește.

— Colonele... Omul ăsta e al meu... ordonă imediat retragerea plutonului și încetarea focului... Mă mulțumesc numai cu dezertorii kikuiu.

Colonelul nu ordonă încetarea urmăririi. Dimpotrivă. Ordonă lichidarea imediată a ariergărzii. Cheamă ofițerul de poliție sosit de la Masindi-Port și-i spune alb că așteaptă exact treizeci de minute rezultatul interogatoriului luat parlamentarului. Sir Thomas Hawkins îl trage deoparte. Îl avertizează că-și pericliteză cariera în modul cel mai necugetat. Colonelul îi comunică scrîșnit că armata britanică și ofițerii maiestății sale nu sînt creați, după cîte-și aduce aminte, să păzească seifurile domnilor industriași și castitatea îndoielnică a amantelor lor. Sir Thomas Hawkins îl face cap pătrat și stupid, ridicînd tonul. În replică, colonelul îi spune că nu este decît un rinocer căptușit cu bancnote și că, în definitiv, ordinul scris al guvernatorului nu precizează că borcanele cu ulei de arachide au dreptul să-i comande lui și pușcașilor din Lancashire.

— Ascultă, sir, încheie colonelul, pipăindu-și pistolul. Urcă-te pentru numele lui Dumnezeu în hidrou și șterge-o

de aici, dacă vrei să nu te arestez și să te vîr la carceră în fortul meu. Regret că sîntem în fața trupei și nu pot să-ți mut fălcile... La stînga'mpre' !...

Înainte marș !

Din pădure se aud răcnete cumplite. Sir Thomas Hawkins se-mbarcă, spumegînd... După o clipă revine la țărm.

— Colonele, femeia aceea este sora mea... Dacă scuzele unui frate timorat îți pot servi la ceva...

— La armistițiu pînă vom găsi-o, sir... Atît.

Îi întoarce spatele și iese în întîmpinarea ofițerului de poliție care se arată din pădure.

2

Șalupele lui „Game" rulează ușor, amarate în apropierea istmului. Askarii stau chinciți în fața corturilor. S-au dovedit abili cercetători de urme, atunci cînd a fost vorba să descopere convoiul de sclavi. Pe urmă s-au dovedit la fel de nedibaci ca pușcașii din Lancashire. Privesc cu ochi goi cum negrii kikuiu eliberați din juguri le arabilor sînt mînați cu patul armelor pe punțile șlepurilor. Remorcherul „Victoria" dă semnalul de plecare. Zbaturile bat apa împroșcînd-o în clăbuci albi. Se

aude glasul de trîmbiță al colonelului James Lindsay care ordonă îmbarcarea pe elicopterele lui „United Fruit". Ștefan Bogdan vede doi pușcași cărîndu-l la unul din elicoptere pe parlamentarul cu tălpile arse.

— *Zounds !* mormăie Old Ferguson. Colonelul ăsta nu glumește.

Papirusul se pleacă sub trombele de aer presate de elicele orizontale ale elicopterelor. Peste un minut Ștefan Bogdan aude trilul mierlei de aur. Poate contempla elitrele milioanelor de insecte strălucind diafan în trîmbele de lumină strecurate printre ramurile sicomorului. Old Ferguson se foiește, mîrîie și oricît este de britanic nu-și poate ascunde tensiunea.

— Dă-i drumul, Old !

— *By Jove !* Ești mai ticălos decît te puteam bănui... Cine e tipul care te-a vizitat azi-noapte ?

Rîde. Pentru întîia oară de cînd a acceptat misiunea lui „Antisclavery"... Rîsul îl umanizează. Îl regăsește într-o dimensiune pe care începuse s-o uite.

— Uksem !... Unul din cei evadați.

— *Godam !...* Crezi cumva că Old Ferguson a dat în orbul găinilor ?

— Știi ?

— *Zounds !* Cîteva mii de negri nu se pot topi ca gheața. Trebuie să fii pușcaș în infanteria regală să nu-i găsești.

— Atunci ?

— E treaba pușcașilor nu a mea... *There is many a slip twixt the cup and the lip*... De altfel trebuie să controlăm motoarele. Citește !

Textul este scris în carnetul de mesaje radio, de mîna sergentului negru. „Deplasați-vă cu toată viteza pe Lacul Salisbury. Stop. Poalele Muntelui Elgon, golf Amba. Stop. Pigmeii fac ravagii în noul contingent de elefanți. Stop. Mulțumiri pentru intervenție. Stop. Solicităm ajutorul lui Tuha-Mohora. Stop. Convingeți. Stop. Așteptăm relații din golful Amba. Stop.

— Akka, șoptește Ștefan Bogdan...

— Primești, deci ? !...

— Primesc... Cu o condiție.

— *Zounds !*

— La noapte ești oaspetele meu !

Old Ferguson îl privește chiorîș.

— *All right,* Tuha-Mohora !... *The road to hell is paved with good intentions !*

...Noapte. La nici doi kilometri de lac, în lungul unui rîu leneș și mărăcinos, se găsește o poiană spațioasă pe care el n-o cunoaște și n-ar fi bănuit-o chiar dacă călăuza kikuiu ar fi trecut la cîțiva pași de ea. Old îi calcă în urme, silențios și mahmur... „Sînt totuși supus britanic", i-a spus la plecare. „Ești om", i-a răspuns. În poiană ard ruguri. Triburile kikuiu stau aliniate pe plutoane. Războinicii sînt înarmați cu sulițe cioplite din

crengi și cu măciuci. Comandanții poartă cele cîteva arme de foc capturate de la vînătorii de sclavi. O umbră. Ceghe Kibachia.

— Tuha-Mohora a văzut totul. Să nu uite Tuha-Mohora. Să nu uite Old Ferguson, care este un vînător viteaz și un bărbat drept.

Tuha-Mohora se simte excelent în această ipostază. Gîndește la drama kikuiu, poate puțin sociologiște cum ar spune spiritele subțiri, înfundate prin diversele fotolii cu perspectivă academică, din țară... Poate ar trebui ca toate posturile de radio din lume, cele de televiziune, ziarele și revistele să publice mereu această dramă kikuiu, ori toate dramele de acest fel din lume.. Ce puțin loc ar mai fi atunci pentru muzica ye-ye și formațiile de părăși răgitori, suferind de delirium tremens în fața microfoanelor... Este necesar să se acorde spiritual cu oamenii de aici. Se videază de gînduri. Își stăpînește curentul galben, al centrului cardiac Anahata. Aude limpede vibrația puternică a triburilor kikuiu.

Ceremonia e stranie și, ca-ntotdeauna aici, atinge zonele magicului. Șefii de trib rostesc formula sacră, cu brațele ridicate deasupra rugurilor. Flăcările își trimit reflexele pe fețele lor posmăgite. Mîini nevăzute aruncă în vetre așchii de bambus. Așchiile explodează într-o jerbă de scîntei. Șefii de trib nu sînt inițiați. Nu pot materializa nimic din lumea suprasensibilă a etericului. Nimic din forța pranică, nimic din fluidul eteric care

pluteşte deasupra acestor bărbaţi. Poate nici nu e nevoie ca şeful de trib să violenteze raporturile stabilite în lumea fizică, poate nu este încă timpul ca oamenii să iasă, aici, din relaţiile imediate... Şefii cheamă zeităţile savanei în ajutorul războinicilor. Din cîteva buduroaie de albine sălbatice, kikuiu au improvizat tam-tam-uri. Răsună rar, abia izbite cu degetele. Rîndurile plutoanelor se rup. Luptătorii schiţează cele dintîi mişcări rituale dintr-un dans războinic. Unii au trupurile vopsite cu pămînt ocru. Tam-tam-urile îşi accelerează ritmul. Pădurea virgină se umple de ecouri. Războinicii kikuiu alcătuiesc trei cercuri concentrice pe întreaga periferie a poienii. Cu fiecare ritm nou se eliberează. Cu fiecare ritm nou exaltarea se substituie logicului. Mişcările deconectate din raţional traduc direct sensul exaltării... Aruncarea jugurilor. Dobîndirea libertăţii prin luptă. Totul este de o perfectă armonie plastică. Şirurile de războinici se supun purificării, prin tradiţionalul sărit peste foc. Se-ncolonează. Se topesc în pădure.

— Plecăm în munţi. Acolo unde luna strînge forţe noi deasupra crestelor înzăpezite şi de unde-şi ia frumoasa ei lumină albă, le spune Ceghe Kibachia, înainte de a intra în noapte.

Războinicii desculţi trec mereu, rugurile şi-au împuţinat flacăra, războinicii trec abia conturaţi pe fundalul opac al arborilor, neauziţi ca însăşi duhurile pădurii africane.

3

Colonelul James Lindsay atinge Semlikul. Înconjoară satul cu un lanţ des de puşcaşi. Dă ordin să fie împuşcat oricine se-mpotriveşte sau fuge. O găseşte pe lady Emilie Louise Hawkins închisă într-un bungalow, prostită de consumul heroinei, îl găseşte pe informatorul poliţiei, Kadjeli, acolo unde spune „parlamentarul" cu tălpile arse, dar mai presus de toate găseşte o corespondenţă comercială bogată, scrisă în englezeşte. După ce înfiinţează un post fix la Semlik, îşi ia rămas bun de la lady Hawkins, îi întoarce spatele lui sir Thomas Hawkins şi pleacă la Fort-Portal... Dă drumul elicopterelor lui „United Fruit", consemnînd într-un proces-verbal orele de zbor în folosul armatei britanice, pentru decont. Se-nchide în cabinet. Cercetează actele lui Selim. Îmbătrîneşte mult în aceste ore. Sînt acolo liste de femei vîndute unor mari demnitari. Liste cu destinatarii pachetelor de heroină. Liste de credit şi operaţii cămătăreşti... E noapte. Glasul dogit de la corpul de gardă cîntă:

„De vrei să ştii unde-i sergentul"...

Colonelul îşi scoală şeful de stat major din somn. Îi predă drapelul unităţii, seiful şi ordonă să i se pregătească elicopterul de legătură. Cu actele capturate în servietă pleacă la Mombassa. Generalul comandant îl pedepseşte cu zece zile de arest pentru părăsirea nemotivată a postului. Guvernatorul îl ţine să facă anticameră. Peste

o săptămînă primeşte ordinul de a se pune la dispoziţia comandamentului. Peste altă săptămînă presa colonialistă începe o campanie împotriva lui sub titlul „Colonelul James Lindsay a trecut cu arme şi bagaje de partea comuniştilor... 3000 de negri lăsaţi pradă fiarelor pădurii virgine". I se interzice să mai poarte uniforma... Colonelul se încăpăţînează. Ameninţă în anticamera guvernatorului, forfotind de funcţionari mărunţi şi obraznici, că se va duce şi va preda toate actele redacţiei ziarului „East African Standard". Iese trîntind uşa şi se îndreaptă spre Kilindini Road. La o intersecţie este ajuns din urmă de o maşină şi trîntit pe caldarîm. Cineva înhaţă servieta căzută în rigolă. Lumea se strînge, vocifercază. Intervine un policeman care obligă şoferul să transporte rănitul la spital. A doua zi revista „Nausletter" publică necrologul bravului colonel James Lindsay din infanteria colonială, mort în urma unui regretabil accident de automobil.

Conform regulamentului şi tradiţiei, la înmormîntarea cu onoruri militare, elogiul decedatului este făcut de generalul comandant şi de guvernatorul din „Kenya Colony and Protectorate".

Epilog

În noaptea asta care-l separă de una din ipostazele lui esenţiale, ori de una din aventurile lui esenţiale, vrea să fie singur. Refuză ospitalitatea lui Old, oferită gene-

ros în cortul izoterm, unde askarii au tras curent electric de la acumulatorii şalupei-comandant şi unde, ştie sigur, citeşte sir Arthur Conan Doyle... Refuză să creadă că reactivîndu-şi memoria ar putea reface momentul meroitic. Şi de ce l-ar reface? Unde ar putea împinge consecinţele lui, din moment ce lipsesc forţele „Reginei de abanos"? Prin ea a atins o etapă a cunoaşterii. Nu are nici un talent pentru abstract, detestă cuvintele mari din care unii contemporani şi-au făcut profesie, dar ar putea spune oricînd că memoria speciei stă dincolo de exclusivitatea monopolistă pe care-au instaurat-o urmele materiale.

Doarme adînc cu intenţia să-şi refacă vehiculele spirituale. Să-şi densifice „coaja" eterică, înlăuntrul căreia cel luptă să-şi recîştige hegemonia. În care raţionalul tinde să restabilească echilibrul normal al curenţilor biochimici solicitaţi unilateral în aceste zile şi-n aceste nopţi. Pe măsură ce se adînceşte în somn, o ceaţă uşoară îi îmbracă conştientul şi Kundalini, ori poate alt fluid pe care n-a ajuns încă să-l cunoască, îi face contactul cu conştiinţa din ce în ce mai plurivalentă, prezentă de la întîlnirea cu Sefuwa, deosebit de vie de la întîlnirea cu Akka.

Ştie că şi-a descoperit o nouă existenţă.

...Aude clorofila asimilînd prana. Soarele se ghiceşte sub orizont. Lacul se umple cu reflexe de cobalt în care

se-ncrustează tapițeria de nuferi albaștri, cu pistilul de aur. Prin pîcla viorie a dimineții vede conul vulcanic al Muntelui Elgon acoperit cu zăpezi scînteietoare. Gol, pe malul lacului, departe de corturile askarilor, singur în fața astrului încă necunoscut, își execută exercițiile yoghinice. Ușor, fără nici un traumatism, se-ncorporează firesc luminii, respirației vegetale, brizei. Se fixează în poziția lotus, pentru meditație.

— Sînt aici, înțeleptule Sefuwa, transmite acea entitate interioară, încă necunoscută lui, fără să articuleze nici un cuvînt în mental, fără să folosească nici un cifru, fără să traducă în vreun fel prestabilit această afirmație pe care el însuși o înregistrează după emiterea impulsului pe care-l simte material la nivelul chakrei Sahasrara, chakra superioară a spiritualității umane. Sesizează stabilirea dominantei psihice. Concentrarea forței într-o singură direcție... Apoi, el tot, ceea ce este nepipăibil și nevăzut, ființa lui cea mai intimă și mai adevărată, se scaldă într-o lumină violet, dirijată spre centrul cardiac Anhata. Are forța să nu mai urmărească școlărește stabilirea acestor circuite, să-și poată sublima facultățile spre clarvedere și clarauz, spre toate percepțiile extrasenzoriale și telepatice, poate încă destul de grosier, pentru că, înainte de a se limpezi în noile dimensiuni, aude mișcările stranii ale limitelor corpurilor materiale, acele sunete produse de infinitatea

de vibrații și unde care cad pe spectrele materiei organizate. Percutează universul acestor proiecții vibrante și luminiscente ale materiei, toate aceste forme vagi, nedefinite, fosforescente, plutind într-o profuziune de sonorități și dintr-o dată, catapultat, țîșnește într-o a patra dimensiune a spațiului care-și anihilează însăși termenul și înțelegerea lui — țîșnește într-un nonspațiu și nontimp în care există și coexistă Totul, în care el intuiește că există Totul. Este conștient că n-a ajuns decît la o treaptă de recunoaștere a acestei nondimensiuni din care se desprinde întrebarea lui Sefuwa :

— Ce cauți de fapt, Tuha-Mohora ?

— Înțelepciunea.

— Înțelepciunea ?... Bietul vostru pragmatism... Privește-n jur.

— Atît, Sefuwa ?

— Asta este totul, Tuha-Mohora... Există...

Acolo este sicomorul uriaș de pe malul Lacului Tana și-l vede pe Sefuwa în poziția lotus, existînd în acest răsărit fastuos, înconjurat de vibrațiile sonore și multicolore ale plantelor și arborilor, ale mineralelor și animalelor — gingașele antilope water-bucks vin la adăpat netemătoare, deasupra lor plutesc toate cerurile pînă-n magnetosferă — deschide ochii și vede într-o splendidă culoare albastră, un albastru regal bătînd spre negru catifelat, vede Terra în rotirea ei

muzicală, constelațiile și cîmpurile iradiate de fotoni, aude infinitatea de emanații cosmice, fluxurile și refluxurile magnetice, el însuși se transformă într-un centru de emisie-recepție, într-un Cosmos de o complexitate care-i scapă, un univers neexplorat, capabil de mereu alte desăvîrșiri.

— Sefuwa !... Sefuwa ! cheamă cu disperare.

Aude trilul mierlei de aur. Zorii se poleiesc cu iridium. Acum două mii de ani punctul vernal se găsea în Constelația Berbecului. Astăzi a ajuns în Constelația Peștilor, mîine, în Vărsător, fără să treacă prin faunele și florile relicte...

— Sefuwa ! Sînt la porțile celui de al treilea Logos !... Sefuwa, deschide-mi-le !...

Soarele țîșnește de sub orizont, imens, întîmpinat de uriașul cor al clorofilei, de recunoștința mierlei de aur și a nuferilor, a peștilor și a triburilor de maimuțe. Sunete și vibrații necunoscute, de infinite lungimi de undă și frecvențe, de o infinitate de nuanțe și culori, umplu universul...

— Sefuwa, strigă interior... Sefuwa !...

De jur împrejur doar triumful sonor al materiei. Existența, eterna existență a materiei, copleșitoarea existență a materiei. Pași... Ușori... Pași de vînător și inegalabilul glas calm al providențialului Old :

— *Zounds*, fachirule !... Mi-e foame... Sînt în stare să devor cel mai bătrîn rinocer din savană... Haide...

Mîine noapte trebuie s-o-ntîlnim pe Akka... Regina de abanos a pigmeilor... Îmbracă-te... Peste zece minute plecăm...

Akka... Regina de abanos a pigmeilor... Înțelege brusc că aventura lui în această dimensiune începe abia acum. Vîntul trece susurînd ușor în tufele de papirus și-n profunzimea albastră a cerului african alunecă lin, ca-n vis, urmărindu-și destinul, cele dintîi stoluri de berze, navigînd spre septentrion...

BRAȘOV
septembrie — decembrie 1968

Redactor : VICTOR ZETNIC
Tehnoredactor : MARIANA PUSCASU

Apărut 1970. Format 32/70×100. Coli tipar 5,5.

Tiparul executat sub comanda nr 117 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România

...Acolo este sicomorul uriaș de pe malul Lacului Tana și-l vede pe Sefuwa în poziția lotus, existînd în acest răsărit fastuos, înconjurat de vibrațiile sonore și multicolore ale plantelor și arborilor, ale mineralelor și animalelor — gingașele antilope water-bucks vin la adăpat netemătoare, deasupra lor plutesc toate cerurile pînă-n magnetosferă — deschide ochii și vede într-o splendidă culoare albastră, un albastru regal bătînd spre negru catifelat, vede Terra în rotirea ei muzicală, constelațiile și cîmpurile iradiate de fotoni, aude infinitatea de emanații cosmice, fluxurile și refluxurile magnetice, el însuși se transformă într-un centru de emisie-recepție, într-un Cosmos de o complexitate care-i scapă, un univers neexplorat, capabil de mereu alte desăvîrșiri.

Lei 4